



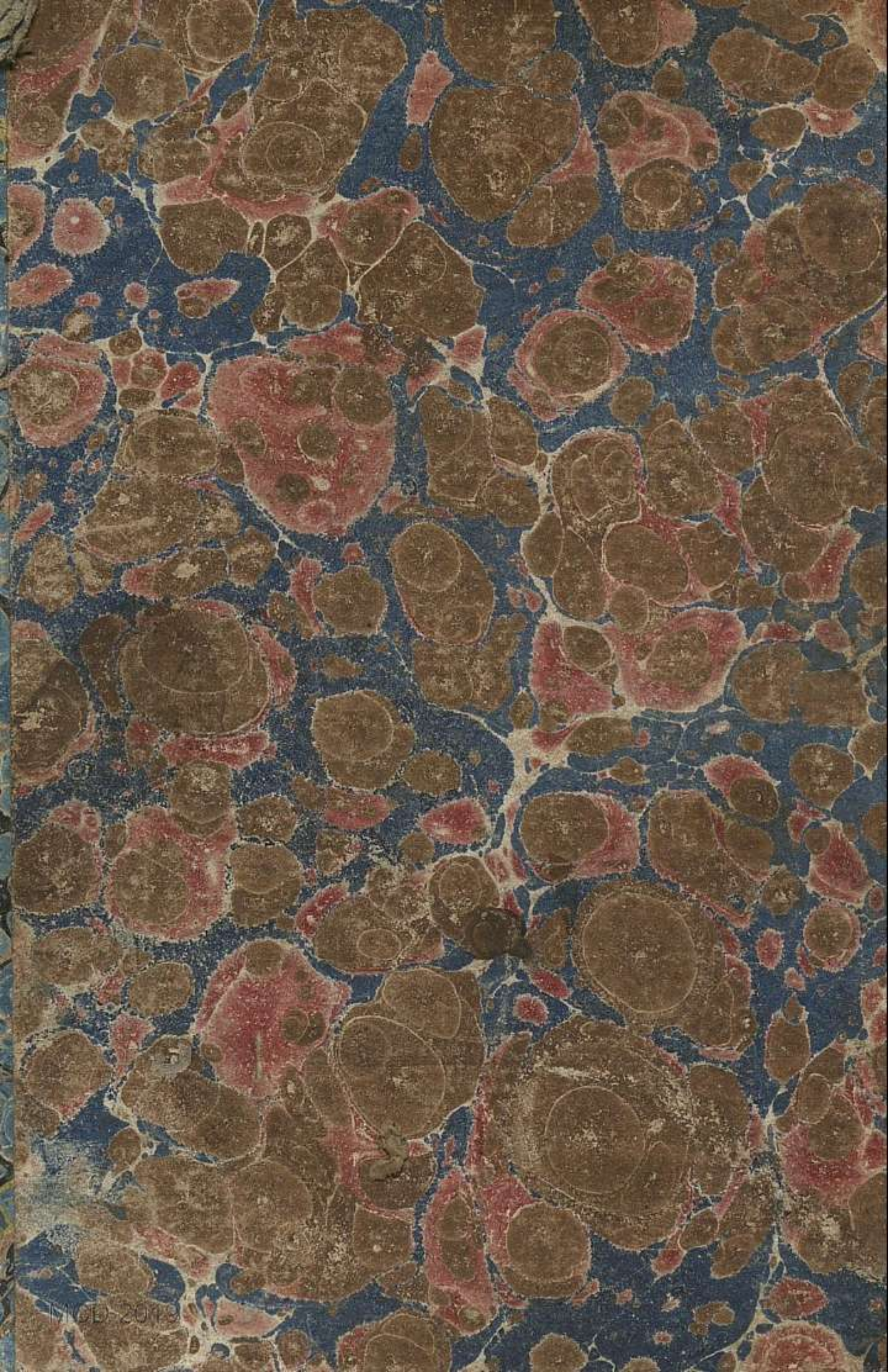
LLIBRE

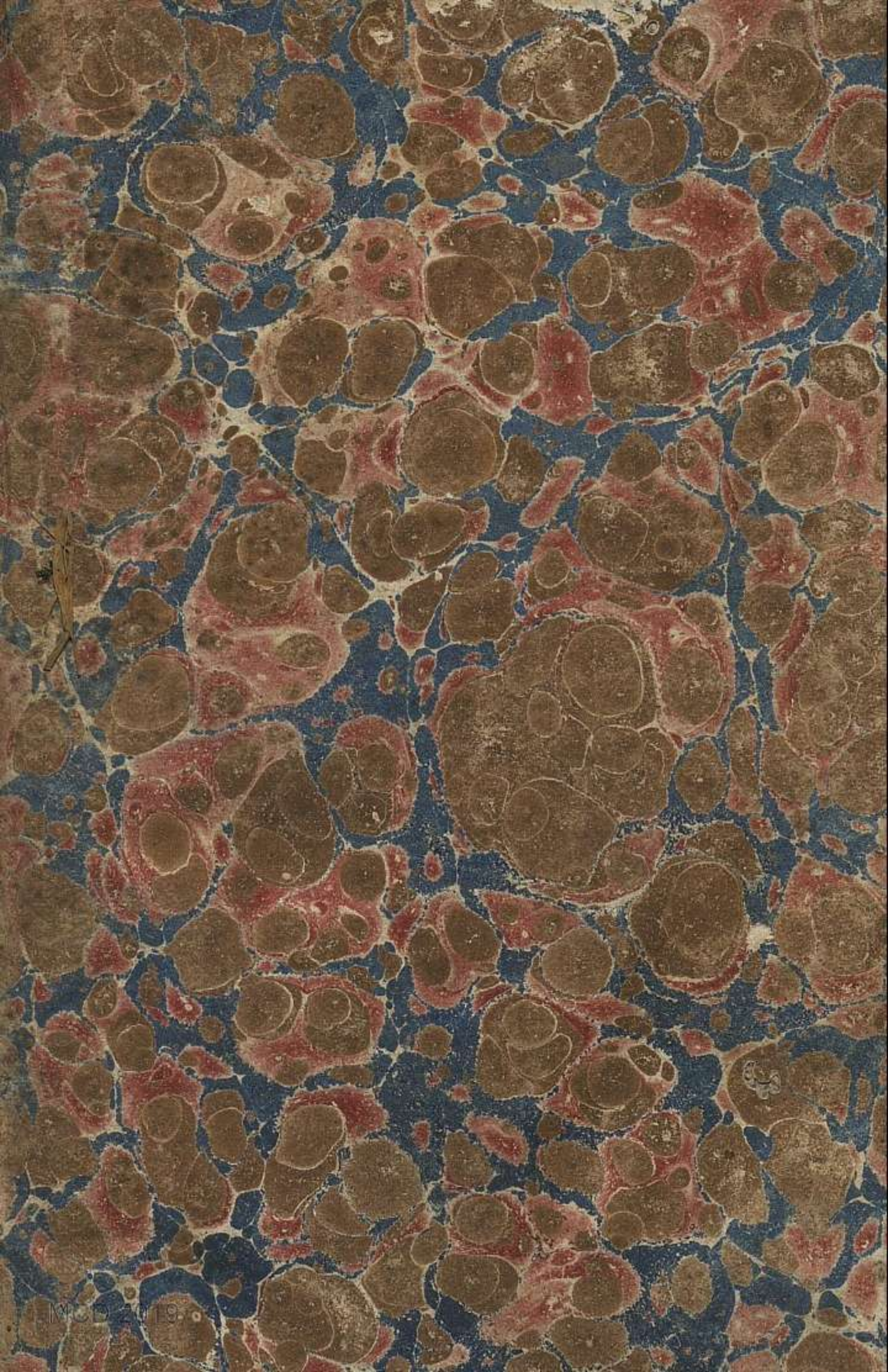
DEL

ROSARI









7A-923
LLIBRE DEL ROSARI
DE NOSTRA SENYORA
DEL ROSE,

Y TRESOR PER LOS VIUS, Y PER LAS
Animas del Purgatori, per las moltas Indul-
gencias, y alabansas del Rosari de Maria San-
tissima que conté: y un modo breu, y
facil de dirlo, y contemplarlo,

QUE COMPONGUE EN CASTELLÁ LO M. R.

P. M. Fr. JAUME BARON del Orde de
Predicadores en Zaragoza,

Traduít en Catalá.

PER LO M. R. FRANCISCO ROCA PREBERE.



Vich: En la Estampa de Joan Dorea, Estamper,
y Llibreter.

MCD 2019

R.25086

APROBACIÓ DEL M. R. P. M. Fr. MANUEL
Caralps del Orde de Predicadors, Theolech, que
fou del Sacr. Conc. Prov. Tarrac. any 1717. y
Examinador Sinodal del Bisbat de la Seu de
Urgell, Vich, Solsona, &c.

PER comissió à mi feta per lo Illustre Senyor
Dr. y Canonge Lluçia Riudecanas Vic. Ge-
neral per lo molt Illustre Capítol de Vich, he lle-
git, regonegut, y ab molt cuidado advertit lo Lli-
bre intitulat: *Rosari de Nra. Sra. del Roser, y*
Tresor per los vius, y per las Animas del Purga-
tori, y feta reverentment la deguda estimació de
la confiança, que no meresch: es lo meu sentir:
que no solament no conté dit llibre cosa, ni clau-
sula alguna, que sia contra la Santa Fé Catholica,
sagrats Consilis; estatuts, ò disposicions de nostra
santa Mare Iglesia, ni tampoch cosa, que tropece
ab regalia alguna de sa Magestat Catholica (que
Deu guardi) si que servirà esta obra de molta uti-
litat als que la llitjan, perque ab singular, piados,
y fervorós cuidado fomenta ab ella lo Autor la
celeberrima, y primera per principalissima devo-
ció del Santissim Rosari de Maria Santissima.

Molt lindo titol dona lo Autor à son llibre, ò
molt gloriosa, y estimable es la empresa que ab ell
fa, manifestant la molta riquesa als Vius, è incitant
al socorro als difunts, quant mou à aquells à la
devoció del Rosari, y molt manyós erudit pro-
posa en lo principi de son llibre (despres de dona-
das

das en lo proemi solidas donctrinas, y saludables documents, y advertencias) la llista de las Indulgencias Plenarias, y parcials, que se han dignat concedir los Summos Pontifices, y altres Prelats de la Iglesia als Confreres, ò que se exercitan en tan substanciosa devoció.

Verdaderament es lo Llibre, ò per millor dir lo Rosari Tresor de Vius: perque tenint los Confreres cuydado en guanyar las Indulgencias per sí, conseguixen copiosa suma, per redemirse de las penas, que lo Senyor los te taxadas per patir per las culpas que haurán comesas en sa vida, ó satisfet en vida, ò en la altre, suposada la misericordia que conseguiran, ò haurán conseguit de la Divina Bondat.

Es Tresor per als Vius lo Rosari de Maria, perque com diu S. Alberto Magno es la Ave Maria, que en ell tantas voltas se diu, un mineral de richs metalls per enriquir als devots de rezar lo Rosari, bastant al mateix temps per armarlos per vencer als enemichs. Es una pedrera rica, y fonda de las verdaderas virtuts, diu lo P. S. Bernat, que molt especialment conté quinze singularissimas virtuts, ò pedras de grandissim valor, y estima, quantas son las paraulas conté la salutació Angelical, simbolizadas en lo diamant, Carbuncle, Perias, Jaspe, Safiro Calcedoni, Esmeralda, Sardoni, Sardi, Crisolit, Beroni, Topasi, Crisopaso, Jacinto, y Ametisto, y esta significa la veritat, que si los Christians saben aficionarse, y viurer ab esta,

poden donarse per segurs, que conseguiran la demes significadas per las altres pedras preciosas.

Es lo arxiu dels Tresors de Deu, diu S. Pere Damiá, de ahont se nos dispensan à nosaltres pobres per tant faltats de las verdaderas virtuts, tots los bens del Cel, y Christo Senyor nostre. Deixó la riquesa que conté la oració del Pare nostre, oració que lo Redemptor nos ha ensenyat.

Es finalment la Ave Maria, diu Sant Ambrós, la gran llibreria de ciencias Divinas, y humanas, ab las quals podrém, y sabrém negociar, y conseguir lo que mes nos convé de bens temporals, y espirituals en esta vida, y finalment la vista perpetua de Deu Nostre Senyor en la altre vida, per qual fi nos ha criat.

Ab lo sumari de las Indulgencias, que lo Autor puntual, y curiosament decifra, me apareix que se porta com un bon Pastor, que ab lo ram vert, que porta en sa ma, lo ensenya, mostra à las ovellas, y així atrau à las ovellas Christianas, à fi que entren à gustar lo solido menjar dels quinze Mysteris del Rosari, ò de nostra santa Fé, à fi de que no solament lo rezám ab devoció, si que los rumiém, y contemplém, com ell mateix devotament explica en est son llibre, y Deu ensenyará millor à la Anima que practica esta santa devoció.

Així se veu, quant be diu lo Autor en son titol que lo Rosari es lo Almoyner del Purgatori, perque rezant, y aplicant los confreres vius lo Rosari, è Indulgencias per los difunts, es lo millor so-

corro que despres del sant sacrifici de la Missa poden enviar à las Animas del Purgatori.

Aníma finalment à esta santa devoció ab los tants exemples, que sa devota curiositat porta en son llibre, no solament antichs, començant desde lo principi de la fundació del Santíssim Rosari, si també moderns, que he vist escrits molts en las obras impresas del V. P. Fr. Francisco Posadas, porque se entenga que esta es la devoció, que molt carinyosament vol María Santíssima se mantinga en los cors dels Christians, per ser medí prompte, y facil de son especialíssim gust, acomodadíssim per alcançar la Divina misericordia, saludable als Pobles, socorro prompte à todas las necessitats podém patir, com ella mateixa se digná revelar al B. Alano de Rupe, com se llegeix en las lliçons del dia octau de la solemnitat del Santíssim Rosari, en lo Breviari del Orde de Predicadors.

A vista pues de tantas utilitats com reportarán los Faels Christians de la lliçó de aquest llibre, es resolutoriament mon sentir, que no solament pot, si que déu V. S. donar la llicencia se demana, y necessita per la impressió; *salvo semper, &c.* Vich en lo Convent del SS. Rosari del Orde de Predicador als 17. de Setembre del any 1753.

Fr. Manuel Caralps.





PROEMIAL

ALS CONFRARES DE Ntra. SENYORA
del Roser , à tots aquells que en diferents
Iglesias , Capellas , y Hermitas explican los
Divinos Mysteris de la Angelica Celes-
tial devoció del Santíssim Rosari.

NO preciós inagotable Tressor de la
Llustríssima Arxiconfraria de Ma-
ría Santíssima del Roser , fundada
à soberans impulsos de la Serení-
sima Reyna del Cel , per lo Gran
Pare , y Patriarca Sant Domingo
de Guzman ; y successivament ab Autoritat
Apostolica , *privativé* à qualsevols altres per
lo Reverendíssim Pare General , ò Vicari Ge-
neral del Orde de Predicadors (ab la qual fan
un mateix cos totas las Confrarias de nostra
Senyora de tot lo Mon) que tragué à llum en
Zaragoza lo any Sant de 1725. lo M. R. M. Fr.
Jaume Baron , Calificador , &c. Ha tingut tan
plausible universal acceptació , que haventse
despatxadas en pochys anys quatre diferents im-
pressions se dona à publica llum , augmentat en
llen-

llengua Cathalana , perque aixi com desde Zaragoza , ha enriquit fins als Regnes de Castilla , Andalucia , Portugal , y Valencia , puga també desde Barcelona , enriquir de bens espirituals , lo present Principat de Cathalunya , y los Regnes de Mallorca , Menorca , Iviça , y Cerdenya.

Se ofereix , y consagra als Confreres de Nostra Senyora del Roser , y particularment à aquells , que en diferents Iglesias , Capellas , y Hermitas expliquen los Divinos Misteris de la Angelica Celestial devoció del Santíssim Rosari : peraque tenint à ma las incomparables espirituals riquesas de gracias , privilegis , è Indulgencias , que es mel tant celestial , y divino Tresor , pugan facilmente difundirlo , y subministrarlo en las oportunas ocasions à tots los Faels Christians , explicantlos caritativament en las Festas , despres de dir lo Santíssim Rosari , los Miracles , è Indulgencias especialment las Plenarias , ab los requisits que podran guanyarse en lo discurs de la semmana seguent: y aixi mateix los Indults , privilegis , y gracias mes dignas , y necessarias de saberse , y publicarse com son.

Primo per ser Confrare de nostra Senyora del Roser es necessari estar escrit per qui tinga autoritat ab nom , y cognom en lo Llibre de la Confraria canonicament fundada sens ha-

ver de pagar res, com ho manan estretament las Apostolicas lletres de la fundació, y també la primera de las constitucions, confirmadas ab autoritat Apostolica (que per totas las Confrarias porta lo llibre de nostra Senyora del Roser capitol quart Distinció primera) las quals totas se deuen observar, com també del millor modo ques pugua en los Pobles la distinció dels tres ordres de Confrarias, ab la rubrica seguent que porta lo mateix llibre, plana trescents trenta set, per lo bon govern, degut establiment, y acertada administració de la Confraria.

La autoritat pera escriurer, y admetrer Confreres, tenen los M. Rs. Pares Provincials, Priors conventuals, Superiors, y Presidents de las casas, los Vicaris, Prelats, los Predicadors actuals de Quaresma, Los Promotors, Fundadors, y Predicadors habituals del Santíssim Rosari, los Priors de la Confraria, y los Sacristans majors, tots del Orde de Predicadors. En orde a las Confrarias forenses te autoritat per escriurer Confreres lo R. Rector de la Iglesia ahont está fundada la Confraria, y lo R. Sacerdot que está especialment assenyalat. Y tots los que tenen facultat pera escriurer Confreres, la tenen també pera benehir Rosaris, y Rosas com consta tot clarament de la Carta Pastoral que va ab la Butlia de Innocencio IV. del R. P. General Fr. Antoni Monroy. Dada en Roma á

tren-

trenta de Agost de mil sis cents setanta y nou.

Y si los Confreres de las forensas están adme-
sos per qui te poder en la Religió de Predica-
dors, tenen Carta de Germandat (com los ma-
teixos Confreres de las Confrarias del Roser
de dit Orde) participan tant en vida, com
despres de mort, de totas las Missas, Oraci-
ons, dejunis, vigiliass, peregrinacions, motti-
ficacions, penitencias, sufragis, y de tots los
demés bens espirituals, que fan en dit Orde
per tot lo Mon, tant de Religiosos, com de
Monjas, y Terciaris. Es concessió dels Rms.
Pares Generals confirmada per Lleó X. à sis
de Octubre de 1520.

Mes per quant en algunas Confrarias anti-
guas, se solen mourer dubtes, y escrupols,
per no constar de sas canonicas ereccions; ser-
veix de gran consol per depositar lo escrupol, y
proseguir ab bona fe en servir humilment al
Senyor, y à la Verge Santíssima la Butlla nos
ha fet explicar lo Amat fill Antoni de Mon-
roy General del Orde de Predicadors, à quin-
ze Juny mil sis cents setanta y nou, en la
qual lo SS. P. Innocencio XI. de feliz glorio-
sa memoria, suplí plenament qualsevols defec-
tes tant de fet, com de dret, que hi hagués
agut per tot lo món, fins aquell dia, en las
ereccions, y fundacions de las Confrarias de
N. Sra. del Roser. Advertint, que en un ma-
teix

teix lloch per gran que sia, no hi por haver
dos Confrarias del Roser, sens especial pri-
vilegi Apostolich.

Secundo que la obligació dels Confreres de
N. Sra. del Roser, com determinaren Lleò X.
Clement VII. y Paulo III., es rezar tres parts
de Rosari cada semmana meditant, ò pensant
ab los Misteris de Goig, Dolor, y Gloria. De
forma, que si rezan estant contrits, y ab de-
voció atesoran las immensas riquesas de tants
perdons, è Indulgencias; mes la semmana que
no rezan no las guanyan pero no pecan.

No se cumplirá ab esta obligació rezant la
Corona de nostra Senyora, ni la de nostre Se-
nyor, ni la de Santa Brigida, ni la Comendu-
la, ni altre devoció alguna se pot anomenar
Rosari, porque está prohibit per Alexandro
VII. en la Butlla: en lo supremo de la mili-
tant. Dada en Roma à 28. de Maig de 16. 94.
Y per Ciement XI. en Butlla: en lo supremo
folio &c. de vuyt de Mars mil set cents, y dotze.

Y Sant Pio V. entre las moltas gracias, y fa-
vors, que concedì lliberal als Confreres: en la
Butlla: Entre las cosas desirjables, &c. de vint
y dos de Juny mil sinch cents sexanta sis, priva
ipso faeto de totas las Indulgencias als qui con-
tradiuen en qualsevol part, la fundació de la
Confraria de Ntra. Sra. del Roser, ò destorban
als Confreres en los seus sants, y piadosos exer-

cicis. Y ajústa lo docte Pepin, que los tals provocan contra sí la Mare de Misericordia, à la qual aixis com la tindrian favorable, y ajudadora si li fossen bons devots, infalliblement la tindrian enemiga, y contraria, los qui impugnan esta santa devociò, y Confraria.

Tercio que per esser devot del Santíssim Rosari no basta resarlo de qualsevol manera, si no rezarlo devotament ab atenciò, recitit, y devociò; que diu lo Angelich Mestre Sant Thomás, en lo Psal. 3. y 36. en la oraciò, y diu hen haver tres cosas, es à saber atenciò, recitit, y devociò. Perque la denominaciò, y ser devot deriva de la devociò ab que se reza. Per lo que es menester, haverse preparat antes ab un fervoròs acte de contriciò, posar la atenciò en pronunciar clarament totas las paraulas del Pare nostre, y Ave María ques rezan, y juntamen meditar, ò pensar ab los Misteris, que se explican, de modo, que si rezan à cors, en comunitat atengan lo un cor al qui diu lo altre, sens atropellarse ab demasiada pressa, ni començar los uns, antes que hajan acabat los altres.

Perseverant en rezar desta manera, se ora ab atenciò, recitit y devoció, se acreditan de verdaders devots los qui rezan: y donan tant alegre contento à Jesu-Christ, que posá entremig dels qui rezan, prompte pera despatxar los fa-

vors, y gracias que li demanan, com diu Sant Matheu. Perque ofereixen lo mes dols, lo mes suau, y mes que tot sacrifici delectable à sa Divina Magestat, com pondera lo B. Alano de Rupe, Benet XIII. en lo sermó 79. de N. Sra. y dels que predicaba en los Dissaptes sent Cardenal, Archebisbe de Benavento.

Perseverant en rezar desta manera se fa lo mes agradable obsequi à Maria Santissima, com ho digué al Beato Alano esta soberana Senyora, y que es la oració mes acomodada per alcançar la misericordia de Deu, y present auxili contra qualsevol adversitat. Com diu la Iglesia en la lliçó quinta de la Octava del Santissim Rosari del Breviari del Orde de Predicadors.

Perseverant en rezar desta manera se dona un gran goig à tot lo Cel, diu lo Men. Kempis en son devot Soliloqui, Cap. 23. se aparta la tristesa del cor, y se li comunica lo goig espiritual; se regositjan alegres los Angels, y se apartan confusos los Dimonis, creix la devoció, naix la compunció, se satisfá per las culpas, se purifican las conciencias, se radica mes la Fé, se corrobora la Esperança, y se afervorisa la Caritat.

Perseverant à rezar desta manera diu lo Beato Alano en la Obra de or del Psalteri de Jesus, y Maria se purifican los afectes, se augmentan los merits, se fortifica la anima contra las tentacions, se arma ab nou exquisit valor pera eixir

triunfan de las calamitats, treballs, y miserias desta vida, se persevera de mala mort, y se disposa de proxim pera lograr los favors, gracias, y misericordias que sempre dadivosa la Serenissima Reyna dels Angels, acostuma derramar à sos verdaders devots.

Y per ultim, perseverant en rezar de esta manera, se atesoran las immensas incomparables riquezas de tants perdons, è indulgencias, com han concedit generosos los summos Pontifices, als que contrits rezan devotament lo Santissim Rosari, de forma, que si se ofereixen per modo de suffragi per las beneytas Animas del Purgatori, à costa de poch treball, per cada Indulgencia plenaria, se pot traurer una Anima de aquellas gravissimas penas: y ab las molts parcials sels donan notables abundants socorros pera eixir prest, y abreviarlos tant horrorosos torments, y ellas quant están gosant de Deu, tornan mes de mil per hu, à aquells quels fan tant de be, que es lo que prometeren diferents de ellas, manifestantse al Beato Alano.

Pero aquells que rezan sens limpiarse antes la conciencia; y tant cuytats, y ab tanta pressa, que ja trensan las paraulas, ja confonen las veus, ja están parlant ab los de prop, divertits voluntariament en pensar cosas del Mon, quant hauriam de meditar, ò pensar ab los

Misteris que se van explicant. Aquells que sens esperar que los altres hajan acabat, atropellant la devoció, comensant antes de temps, que molt que Deu no entenga tal oració?

Verdaderament que los tals, no son dignes de honra sino de confusió, è ignorancia, diu lo Ven. Kempis en lo lloch sobrecitat. Ay dels tals! Exclama lamentantse, que ni ponderan la inestimable preciositat de las paraulas, ni gustan la mel-liflua dulçura de las veus, tantas, quantas vegadas sens atenció, ni reverencia se emplean en repetir la Ave Maria: pero ay dels fastidiosos, ay dels indevots, y vagos oradors, que no ponderan las paraulas de or, ni las mel-lifluas begudas gustan, tantantas, quantas vegadas diuen la Ave Maria sens atenció.

Aquells tals ni son, ni se poden anomenar devots del Rosari; porque no rezan ab la atenció, rectitut, y devoció, que diu S. Tomás. Estos no sols perden molts fruyts, y utilitats expressadas, y altres que no se han ditas; no sols perden las inmensas riquesas de tants perdons, è Indulgencias, com concediren los Summos Pontifices als qui rezan ab devoció, si que també cada volta que fan alguna de aquellas irreverencias, cometen pecat venial, com diuen comunment los Theolechs ab Sant Tomás. (Y encara ajusta lo Sant ab lo doctissim Cayetano, en la 2^{ma} 2^a quest. 83. art. 13. Que si la irreverencia

passa à menyspreu es pecat mortal) peraque encara que las devocions sian voluntarias , y no estigám obligats à ferlas ; quant se fan , las devém fer ab la deguda atenció , rectitut , y reverencia que se deu à la Magestat Divina , com se diu clara , y difusament en lo §. 24.

Procurém donchs esmenarnos , empleant to-
tas las potencias en tant Angelich celestial exer-
cici. Procurém emplear la boca , lo cor , y la
obra com diu lo Ven. Pare Ulloa en la carta
Provincial , que se llegeix en la sua vida : La bo-
ca , ab la clara pronunciació de tant excelsas ala-
banças , lo cor ab la pia contemplació dels divi-
nos Misteris , y la obra persuadint vivament una
cosa , y altre als faels Christians , à imitació de
N. P. S. Domingo, de N. P. S. Francesch , de S. Fe-
lip Neri , de S. Francisco de Sales , de S. Thomás
de Vilanova , de S. Ignasi de Loyola , de S. Fran-
cisco Xavier , de S. Francisco de Borja, de Sta. Bri-
gida , de Sta. Teresa de Jesus , y altres molts que
se llegeix en las suas vidas , acompanyant en lo
Cel , als Sants Dominicos , y Dominicas , ho per-
suadian als seus fills espirituals , y encara vuy
ho persuadeixen tots.

A tots aquells hauriem nosaltres de imitar
ponderant , persuadint , y posant à la concidera-
ció de tots , que hauriam menester la pureza , y
veus dels Angels pera emplearnos dignament en
las Oracions Dominicals , y Angelicals saluta-

cions, implorant per açó encaridament lo favor de la Verge Santissima, lo Venerable dulcissim Nom de la qual, com diu S. Thomàs en lo Opuscul de la Ave Maria, se interpreta: Estrella del mar illuminada, è illuminadora, perque ja que no som mereixedors de ser ensenyats per ministeri de Angels del modo de rezar, y meditar lo Santissim Rosari, com ho practicá ab la V. Beata Catarina de Riecis sent noya molt petita, alomenos nos guie donantnos llum, y acert per saberho executar, y tropeçar may mes en algunas negligencias, omissions, ni desatencions, demanant perdó de las passadas culpas, ab lo proposit de ser en avant mes atents mes devots y mes fervorosos en las suas mes plausibles alabanças, tant en la Iglesia, com en las casas: y en qualsevol part que se oferescan las ócasions, com ho feu lo devotissim Kempis, quant à vista de una singular maravella se trobá regonegut.

Totas estas virtuts necessitan molt de expendrerse, dilatarse, y ponderarse; perque ensenya la experiencia en totas parts la continua dilatada guerra, que fan en tot açò los malignes esperits à tots los Faels Christians, essent aixis que com ha manifestat Maria Santissima diferens vegadas, y com diuen los antics devots Escriptors del Santissim Rosari, mes agrada à esta celestial Senyora un Rosari ben dit,

que mil resats atropelladament , sens devociò ; mes agrada à la Verge un Rosari devotament dit , que mil indevotament , y apressuradament. Y com digué la mateixa Senyora à la sua gran devota del Rosari S. Brigida , en lo llibre 6. de sas revelacions ; per falta de devociò , deixan de guanyar moltes Indulgencias.

Quart qui vivint justificadament ab cuidado, y sollicitut de guanyar molts perdons é Indulgencias , oferint per las necessitadas Animas, las que son aplicables per ellas , reservant per nosaltres las demás , que no son pocas. A demás del agradable obsequi , que farèm à Jesu-Christ , que ho estima tant , com si ell mateix estiguès al Purgatori , y nosaltres lo tra-guessem de aquellas penas , com ho digué Sta. Brigida ; com diu Benet XIII. en lo ser. 2. del Purgatori. A demás del gran gust , que donarèm à Maria Santíssima , que blasona de ser piadosa Mare dels Difunts , com ho digué Sta. Brigida , en lo llibre quart de sas revelacions : Jo som Mare de tots los que están en Purgatori , com diu lo mateix Benet XIII. en lo sermò 25. del Purgatori. A demás del alegre contento , que donarèm als Angels, als Sants , y als mateixos difunts , que sempre corresponen agrahts , com ho prova lo citat Pontifice ab mes de quaranta exemples, en los seus erudits sermons , conseguirem un gran

gran benefici molt apreciable per nosaltres mateixos, perque desta manera nos farém mereixedors, que Jesu-Christ acceptia, y nos aprofitien las Missas, Oracions, y sufragis, que se oferirán per nosaltres després de morts.

Com diu S. Agustí en lo Enquiridion, capitol cent dinou. Las Animas dels Difunts son aliviadas per la pietat dels vius quant per ellas se ofereix sacrifici, ò se fan almoynas, pero estas cosas aprofiten à aquells que mentres vivian meresqueren que ditas cosas los poguessen aprofitar. S. Gregori en lo llibre quart dels Dialogos diu: en lo Purgatori ningú tindrà sufragis, sino aquell que en esta vida se haurá merecut ab bonas obras, que los sufragis li aprofiten allí.

Lo docte Cayetano, en sos Opuscols, tomo primer, tractat setse de Indulgencias, quest. 5. seguit la Doctrina de S. Agustí en lo Enquiridion, y en lo llibre del cuidado que se te de tenir en sufragar per los morts, referida de Graciano, confirma que lo medi sobredit es eficás peraque nos aprofitien los sufragis quant serém morts. Y que tots los qui estan en lo Purgatori, poden ser ajudats ab los sufragis è Indulgencias, y no tots son ajudats ab ellas, si solament aquells que mentres vivian meresqueren, que los sufragis los aprofitasen.

Verdaderament que esta sólida doctrina, que

es comuna entre los Sants Pares , y sagrats Doctors , haurian de desterrar la nimia omisió , y deplorable negligencia , que hi ha entre los Faels Christians en guanyar , y oferir Indulgencias , per las Santas Animas dels Difunts , particularment entre molts , y moltes que frecuentan los Sants Sagraments , que à costa de poquissim treball podrian atesorar notablement per la feliz eternitat ; y es cosa llastimosa , y deplorable , que ò per la peresa de donar quatre passos , y rezar algunas oracions ; per trasa del Dimoni que sempre procura desvaneixer , y fer olvidar tot lo que es bo , y millor : se ofereixen à guanyar molts perdons , è Indulgencias , y son pochos los qui aplican los requisits pera guanyarlas.

Un dels mes vehemens entranyables dolors , que pateixen las Animas atormentadas , com se llegeix en las Ecclesiasticas Historias , es la trista memoria del temps que mal lograren en esta vida , las moltas ocasions , que tingueren pera exercitarse en las virtuts , y emplearse en obras bonas , pera atesorar Indulgencias , y perdons , y deslliurarse de aquellas penas , y treballs , y per no haberne fet cas , ploran allí , lamentant sens algun fruit. Trahém nosaltres de esta tant saludable advertencia , considerant , que com diu S. Agustí en lo lloch ciuat Enquiridion ; no temim que esperar quant serém morts , lo que hau-

haurém fet per los Difunts , mentres vivim. Ningú emperó esperia lo que aquí haurá deixat de fer , quant haurá mort , mereixer debant de Deu.

Y per ultim , que li respondrém à Jesu-Christ, quens ha fet , hins fa cada dia tantas gracias , favors , y misericordias ; que li respondrém en lo rigurós formidable tribunal , quant fentnos carech de esta omisió , y negligencia , nos dirà lo que diu en lo capitol divuyt de S. Matheu.

Que li respondrém , quant nos posia lo exemplar de S. Nicolau de Tolentí , del Beato Ambrós de Sena , y de altres molts , los quals applicantse fervorosos à pregar per las Animas , deslliuraren á moltes del Purgatori , ab sas Misas , y Oracions ? En la vida dels mateixos.

Que li respondrém , quant nos traga lo exemplar de S. Francisco Xavier , que anava de nit per los carrers ab la campaneta , excitant al Poble ab altas veus per lo socorro dels Difunts ?

Y que li respondrém , quant nos posia lo exemplar de nostre Pare S. Domingo , que en diferents ocasions per ministeri dels mals esperits , patí molts torments , y penas de las que se pateixen en lo Infern applicantlas lo gloriós Sant no solament per la conversiò dels pecadors ; si també per traure las Animas del Purgatori de aquellas penas , y torments ; com diu lo Beato Alano en la oració quarta.

Previngám ara luego la resposta , ab una cons-

tant animosa resolució de perseverar en fer lo que comodament se puga; y de ferho ab aquell cuydado, y perfecció que voldriam haberho fet, quant nos trobarem en la hora de la mort; peraque pugam deslliurarnos de aquell rigurós terrible foch, lo quens diu Sant Tomas: en la quarta distinció 21. quest. 1. article 1. Sant Agustí, Benet XIII. y altres molts, es una mateix ab lo del Infern, ab la sola diferencia que est es etern, y lo del Purgatori temporal.

Quint, y ultim: Encara que Trullech, Carrillo, Diana, Quintana, y altres citats del P. M. Agramunt afirman, que pera guanyar las Indulgencias per los Difunts, no es menester Butlla, lo mes cert, y segur es, com també cada qual pera sí, en estos Regnes de Espanya, es necessari tenir la Butlla de la Santa Cruzada.

INDULGENCIAS
 QUE GUANYAN PER SÍ, Y PER
 los Difunts, los Confreres del
 Santíssim Rosari.

CAPITOL I.

QUE COSA ES INDULGENCIA,
 y de quantas maneras.

INDULGENCIA es lo mateix que remissió de la pena temporal, que queda despres de confessats los peccats, ò despres de la contrició de ells.

Dos maneras hi ha de Indulgencias, unas plenarias, y altres parcials. Las plenarias son remissió de tota la pena de-

deguda per los pecats confessats , ò de ells verdaderament contrits, y sens alguna culpa venial , perque de altra manera ja no seria plenaria. De forma que si un morís despres de guanyar una Indulgencia plenaria , sens passar per lo Purgatori , sen aniria al Cel. Las parcials son remissió de la pena deguda per los pecats, no de tota, sino de part, segons es la Indulgencia ques guanya.

Per entendre rho se ha de saber, que las Indulgencias parcials son las de quaranta dias, cent, mil, &c. set anys, mil, dos mil, &c. set quarantenas, vint, &c. Y lo qui guanya v. g. una quarantena, se li perdonan quaranta dias de las penas, que debia pagar per sas culpas.

Dubtará algú , si estos dias , ò anys de pena , que se li perdonan , son al-

tres

tres tants con los que habia de penar en lo Purgatori? Com si hagués de estar allí mil anys, y guanyás antes de morir mil anys de Indulgencia, si sen aniria dret al Cel? no faltan autors que diuhen que sí, pero lo mes comú, y mes cert es, que los dias, y anys de Indulgencia corresponen als dias, y anys de penitencia, que segons los sagrats Canons, imposaban los Confessos als penitents en satisfacció de sas culpas y pecats.

Poso per cas: se confessa un de haber comés un adulteri; à est segons los sagrats Canons antichs de la Iglesia, li debia imposar lo Confessor set anys de penitencia, guanya set anys de Indulgencia, y satisfá per los dits set anys. Guanya lo tal quaranta anys de Indulgencia, à las horas satisfá per los

los dits set anys, y satisfá també per altres pecats confessats de que no habia satisfet del tot. Y aixis se ha de discorrer de las demás Indulgencias parcials, ò relaxacions de injustas penitencias. Com se pot veurer en Paserino, tomo de Indulgencias; en Benet XIII. tom. 3. opusc. 7. y difusament en Natal Alexandro, tomo 1. de la Teología dogmatica, llibre 2. part 3. cap. 6.

Estas Indulgencias las concedeix lo Papa, y los qui per açó tenen autoritat ò comissió, prenent (com à Administradors que son) del Tresor de la Iglesia las satisfaccions necessarias, y donantlas à aquells als quals concedeixen las Indulgencias, fent estos lo que sels mana pera guanyarlas.

Si preguntas: ¿Qué cosa es lo Tresor de la Iglesia? perque ho entengas
mi-

millor te has de figurar un Cofre grandissim en lo qual están depositadas primerament las obras satisfactorias de Jesu-Christ nostre Senyor, que son de valor, y preu infinit, la satisfacció ce totas las obras excelentíssimas de la Verge Santíssima Senyora nostra, la satisfacció de obras à que los Sants, y Santas, que están en lo Cel, necessitaran pera sí, ò los sobraren; y també las dels Justos de la Iglesia Militant, es lo Tresor de la Iglesia; de est Tresor te la clau lo Summo Pontifice.

Lo qui ha de guanyar las Indulgencias pera sí mateix, ha de estar en gracia de Deu, alomenos quant fa la ultima diligencia. Mes pera guanyarlas per difunts no es necessari, com se dirá despres.

En un dia mateix se poden guanyar
mol-

moltas Indulgencias: ò pera sí, si necessita, ó per los difunts, que sempre están necessitats, com ho proba docta, y difusament lo citat P.M. Agramunt, cap. 4. pag. 268. explicant lo Decret de Innocencio XI. ab molts Teolechs. Per lo qual es molt bo fer las diligencias pera guanyarne moltas; que si una plenaria guanya pera sí, las altres servirán per los del Purgatori, si las aplica alomenos en la intenció per ells.

La Butlla de Innocencio XI. poch temps ha per part del amat fill Antoni de Monroy, de 31. de Juliol de 1679. confirmatoria de las Indulgencias del Santíssim Rosari, está dividida en 12. capitols, y en cada capitol diferents numeros; à estos se remetan las citas, quant altra cosa no se expresa en lo present llibret.

Las Indulgencias del santíssim Rosari concedidas per varios Summos Pontifices y Prelats, sols están concedidas al unich Rosari, lo qual (com se ha dit) sols se pot anomenar Rosari, que instituhí la Santissima Verge María, y maná à nostre gran P.S. Domingo, y à sos Successors, quel predicassen per lo mon. Abraham Bzovio en los Anals en lo any 1213. refereix las paraulas, que digué la Verge Sma. à nostre P. S. Domingo: Vull emperó, y mando que Tú, y los teus Successors en la Religió de Predicadors de aquest Celestial, y pera mi pensat rito (parla del Rosari) siáu perpetuos pregoners, y anunciadors, oferintlos la sua benedicció, amparo, y asistencia. Açó es lo que predicán los Religiosos de dit Orde, la explicació del qual está en lo

cap. 15. CAP.

CAP. II. *Indulgencias per ferse escriu-
rer à la Confraria de nostra Se-
nyora del Roser, y pera assistir à la
Salve.*

EN lo dia que entra, y se fa escriu-
rer qualsevol Christiá en la
Confraria, verdaderament penedit,
confessat, y combregat guanya In-
dulgencia plenaria. Clement VIII.
Cap. 2. num. 2. y 3.

Item Indulgencia plenaria, ab las
mateixas diligencias, per altre conces-
sió del mateix Pontifice cap. 2 num. 3.

Item Indulgencia plenaria, si confes-
sats, combregarán en la Iglesia, ò Ca-
pella de la Confraria, y dirán alomenos
una part del Rosari, pregant à Deu per
la pau, y tranquilitat de la Santa Mare
Iglesia. S. Pio V. capitol. 2. num. 1.

Si lo dia del ingrés en la Confraria
apli-

aplican ditas Indulgencias per los difunts, poden trauer tres Animas del Purgatori.

Als difunts, que no estigueren escrits en lo Llibre de la Confraria, pot lo qui ho sab, y vol ferlos escriurer, peraque per modo de sufragi logren las Indulgencias, rezant per ells, com ho diu la constitució 5. de la Confraria, que porta lo Llibre del Roser, en lo capitol quatre de la distinció primera.

Per entrar, y ferse escriurer en la Confraria, ja se ha dit que no hi ha obligació de pagar res, ni sels demanará ninguna cosa. Y es de tanta utilitat lo ferse escriurer, que en lo Mar gran del Santíssim Rosari, se troban Infants resucitats, per haber promes sos Pares à María Santíssima de ferlos, y ferse escriurer à esta santa Confraria, sent aplau-

aplaudit en lo Crisol del Rosari lo lloable costum de alguns Pobles de Italia, que fan escriurer las criaturas reengendradas en las Fonts Baptismals; perque encara que incapassas de mereixer, y guanyar Indulgencias, no deixa de aprofitar, per ser especial recomendació, ab que se ofereixen al amparo de nostra Sra., empenyantse sos Pares, à criarlos desde petits ab la llet mes dolça de la devoció de María Sma. de que se han seguit maravellosos fruits, com se llegeix en lo citat Mar gran, en la vida de diferents Sants, y en la Teología del Santissim Rosari, en la ques. 12. artic. 10. ab moltas rahons se confirma lo mateix.

Mes aquells, que del modo sobre dit no están escrits, ni son Confreres, ni guanyan las Indulgencias. Y en lo
 citat

ciutat Mar gran, se troban dos Donas castigadas, una ab enfermedat mortal, y altre possehida del Dimoni, per ser enemigas de ferse escriurer à esta Confraria.

Se adverteix, que totas las Indulgencias de qualsevol manera concedidas à una Confraria del Roser, ò à qualsevols Confreres, están concedidas à tots, y à totas las Confrarias en qualsevol part fundadas, y que per temps esdevenidor se fundarán. Consta de la Butlla de Innocencio XI. capitol 1. num. 2. y 3.

Per la qual concessió, y per Butlla de Leo X. de 6. de Octubre de 1520. son comunas à totas las Confrarias, y Confreres del Roser, totas las Indulgencias concedidas també al Santíssim Rosari per qualsevols Legats del Papa,

Patriarcas, Arquebisbes, y Bisbes en sas Diocesis, las quals en temps de Fray Alberto Castellano de Venecia, que es crigué lo any 1521. sumaban las que ell tingué noticia, 77. anys, y 240. dias, y també 80. dias que concedí lo Arquebisbe de Tarragona lo Illm. y Reverendisim Senyor D. Pere Copons; y de Copons, à 10. de Juliol de 1731.

Se adverteix també, que pera conseguir las Indulgencias, à demés de executat literalment tots los requisits que demanan, es menester tenir intenció de guanyarlas, perque es privilegi, y es necessari voler usar de éll, per lograr lo que concedeix. Basta la intenció virtual, y será molt bo cada dia quant un se lleva (despres de senyarse, y haber donat gracias à Deu dels beneficis rebuts, y de haberlo conservat aquella

nit

nit sens culpa, demanar lo mateix favor pera al dia següent; oferint à sa major gloria, y profit de la Anima, tots pen-saments, paraulas, y obras; que ab açó també se fan meritorias las indiferents, &c.) Renovar la intenció de guanyar totas las Indulgencias que puga, ab las bonas obras que farà, oferintlas al Senyor, ò pera sí, ò per tots los Difunts, ò per tants, ò quants dels mes necessitats, ò per aquells que son de sa major obligació, ò devoció.

PER LA SALVE.

PER assistir debant lo Altar de la Confraria, quant se canta la *Salve* despres de Completas los dias de festa, y Disaptes, guanyan quaranta dias de Indulgencia. Leo X. Cap. 7. num. 1.

Innocencio VIII concedí cent dias de Indulgencia, sempre que peneditis,

y confessats, ò tenint ferm proposit de confesarse en lo temps estatuit estarán presents quant se canta la Salve, &c. Y en las festas de Ntra. Sra., Apostols, y Sants del Orde de Predicadors, tres anys, y tres quarantenas, capitol 7. num. 4.

Gregori XIII. concedí un any de Indulgencia pera assistir los Disaptes de Quaresma en dita Salve, à la Missa, y Sermó de Ntra. Senyora, capitol 7. num. 6.

Item, los qui assisteixen ab llum à dita Salve tres anys, y tres quarantenas, capitol 7. num. 4.

CAP. III. *Indulgencia per visitar los sinch Altars.*

GUanyan los Confreres visitant sinch Altars, ò un ò dos, sinch

ve-

vegadas sino ni ha sinch, totas las Indulgencias, y remissions de pecats, que guanyan los qui personalmente visitan las Iglesias, y Estacions de Roma. Leo X. Clement VII. y Paulo III. cap. 8.

Se ha de rezar en cada Altar sinch Pare nostres, sinch Ave Marias pregant per lo feliz estat de la Iglesia, com consta de las Lletras testimoniales del Reverendissim P. General Fr. Garcia de Loaysa de vint y dos de Maig de mil sine cents, y divuyt, com diu Fernandez en la Historia, y Anals del Rosari.

Que Indulgencias sian las de las Estacions, asentan haberni de Plenarias, y parciais moltas. Lo P. M. Fr. Tomaso Nicolao Venturini en la Historia Grandezas, y Miracles del Santissim Rosari tomo primer pagina cent sexanta quatre,

tre , y tomo tres pagina dos cents no-
ranta nou, afirma ab Testimoni de Bo-
nifacio VIII. , que son innumerables
estas Indulgencias, y alli mateix porta
las que son mes facils de contar de las
set principals Iglesias, y son tantas las
parcials , y plenarias que causa admi-
ració als Lectors.

Los dias que poden guanyar se diu
en la série dels mesos , y son los dias
que senyala lo Missal Romá antes del
introit de la Missa. Així ho declarará In-
nocencio XI. à 7. de Mars de 1678.

En lo Any Sant se suspenen totas las
Indulgencias plenarias, pero no las par-
cials. Las de la Butlla de la Santa Cru-
zada es opinió molt comuna que sub-
sisteixen. Preguntará algú, si quedan
suspesas las plenarias del Santissim
Rosari? Al que dich que Leo X. y Cle-

ment

ment VII. en 6. de Octubre de 1520. y 23. Mars de 1529. determinaren que subsistisen totas. Clement X. declaró en 1575. las que poden guanyar per sí los vius, ò aplicar per los Difunts, se suspenen lo any Sant; pero no las concedidas per los Difunts.

Y lo sobre citat Venturini Tomo primer, pagina 209. citant la instrucció que doná als Peregrins de son Diocesi Benét XIII. quant era Cardenal Bisbe de Porto, y Arquebisbe de Benavento, impresa en lo any 1699. afirma, que en lo any Sant suspenen totas las Indulgencias plenarias concedidas als vius, fora del article de la mort, y també las plenarias, que los vius poden aplicar per los Difunts. Pero no se suspenen las parciais. Ni tampoch las plenarias immediatament concedidas als Difunts.

To-

Totas las Indulgencias, que guanyan los Confreres del Roser per la Confraria poden aplicarlas per modo de sufragi per las Animas del Purgatori, tant las plenarias com las parcials. Així ho concedí Innocencio XI. en la Butlla ques va citant en lo capitol 12. numero 3.

Lo qui está en peccat mortal no guanya pera sí Indulgencia alguna; pero fent las diligencias de rezar, visitar, acompanyar professons, &c. pot guanyarlas, y aplicarlas per las Animas del Purgatori. Aixis com queda socorregut lo pobre encara que estiga en peccat mortal aquell que li fa la almoyna. Es doctrina de S. Thomás la mes piadosa, y comuna dels Teolechs ab Paserino, Navarro, Suarez, Canonich, Soto, la Cruz, Benet XIII. Rodriguez, Lay.

Layman, Bonacina, &c. Exceptuant
emperó aquellas que demanan confe-
sió, y comunió pera guanyarse.

CAP. IV. *Indulgencias quotidianas*
per rezar lo Santissim Rosari, y
portarlo ab sí

PER rezar, ò fer rezar una part de
Rosari, guanya lo Confrare, qua-
ranta dias de Indulgencia Leo X. cap.
8. num. 1.

Item, fent lo mateix guanyan tots
los faels Christians, (quant no se diu
los Faels Christians son Indulgencias
concedidas, sols als Confrares) sinch
anys, y sinch quaratenas de perdons.

Sixto IV. Cap. 3. num. 2.

Item, per rezar una part, sexanta
mil anys, y sexanta mil quarantenass
de Indulgencia. Innocenci VIII. Cap.

3. num. 3. rezantlo contrits (çó es es-
tant en gracia) y confessats (si despres
de la confessió ultima pecaren) y en-
cara que alguns diuhen bastará la con-
fessió, *in voto* , que es lo Acte de con-
trició, pero lo mes segur, es confesar-
se en tal cas : y així se enten també lo
dirse despres penitents , &c.

Item , lo mateix Pontifice concedí
cent anys, y cen quarantenas de per-
dons, als que verdaderament peneditis,
en reverencia de Ntra. Senyora por-
tan en sí lo sant Rosari. Cap. 3. num. 3.
Açó se farà breument ab un Acte in-
terior de contrició , ab estas ò sem-
blants paraulas: *Senyor, perque os amo,*
me pesa de habervos ofés, propono de no
pecar mes: y ptenent lo Rosari , per
portarlo ab reverencia, ò rezarlo, dit
à las horas ab la intenció (ò ab la boca
pera

pera guanyar mes las Indulgencias dels Venerables dulcíssims Noms) Jesus, y María, à gloria vostra sia be de la mia anima, y de la Sta. Iglesia, portantlo al coll, al pit, ò de qualsevol modo decent, guanyarém las Indulgencias.

Y ab açó imitarém à Jesu-Christ, y à María Santíssima, los quals, com diu lo Beato Alano, se manifestaren portant lo Rosari al coll, lo que imitaren molts Sants, y Santas, essent costum antiguament entre los Confreres, dels quals molts, per portar los Rosaris al coll se deslliuraren de balas, de ponsonyas, de tempestats, trons, llamps, y dels mals esperits, y altres curaren de enfermedats, com se llegeix difusament en lo Mar gran de exemples del Santíssim Rosari.

Item,

Item, per rezar una part del Rosari, ò per ferla rezar per altre; cent dias de Indulgencia. Un Cardenal Legat. cap. 3. num. 4.

Item, cent dias mes per rezarlo. Un Cardenal Legat. cap. 3. num. 5.

Item, sinch anys, y sinch quarantenas si al fi de la Ave Maria, despres de Amen; ajustan Jesus. Innocencio XIII cap. 3. num. 3.

Item, quaranta dias per rezar lo Rosari devotament. S. Pio V. cap. 3. num. 9.

Item, set dias de Indulgencia cada vegada que pronuncian devotament los melifluos dulcíssims noms de Jesus, y María, tant dins com fora del Rosari, S. Pio V. cap. 4. num. 5.

Destos admirables regaladíssims noms porta Cartagena citat en la Teología del Santíssim Rosari, quest. 13.

artic. 3. que devotament invocats tenen moltes, y molts apreciabls virtuts, entre las quals afirma, que fan fugir los malignes esperits, que atrauen al Rey dels Angels, que desterran los mals pensaments, que aquietan los estimuls impurs, que concilian al són, als qui no poden dormir.

Item, sinquanta ays de Indulgencia; una vegada per cada dia, que rezan la part del Rosari en la Capella de la Confraria, ò en lloch de ahont se pugua veurer lo Altar de la Capella. Adria IV. cap. 3. num. 7. Y açó mateix concedí Clement VI. als qui están fora de la Ciutat, ò lloch de la Confraria, lo rezan devotament en qualsevols Iglesias, ù Oratoris capitol 3. num. 7. Y aixis ho guanyarán los Monjos, Monjas, è itinerants.

Item,

Item, nostre santíssim Pare Benet XIII. de feliz gloriosa memoria, als 13. de Abril de 1726. concedí à tots los Faels Christians, que devotament resaràn lo Rosari entér, ò alomenos una part, per cada Pare nostre, y per cada Ave María cent dias de Indulgencia. Y als qui resaràn cada dia lo mateix Rosari, ò à lo menos una part de éll, per espay de un any, si confessats, y combregats pregarán à Deu per la pau, &c. los ajustá Indulgencia plenaria cada any, que ho executarán en lo dia que elegirán, que la pugan aplicar per los Difunts.

○ Pero declara sa Santedat, que pera lograr estas Indulgencias, se requireix que lo Rosari sia benehit per algun Religiós Dominico, que tinga autoritat.

En

En quant à la benedicció dels Rosaris, lo segur es benehir la part de sinch desenas, ò de déu, ò de quinse: perque aixis diu la concessió antecedent poden benehir Rosaris los Reverents Sacerdots, Priors, ò Directors de las Confrarias forensas, com queda dit, mes pera guanyar estas Indulgencias de Benet XIII. lo segur es, que sian benehits per algun dels sobre dits Religiosos.

Item, Leo X. cap. 3. num. 6. concedí deu anys, y deu quarantenas de Indulgencia cada vegada que penedit, y confessats, ò ab proposit de confesar, resarán devotamen cada semana quiscuna de las tres parts del Rosari que deuen rezar los Confreres. Y Clement XI. ajustá dos anys mes de Indulgencia, à quiscuna de las tres parts del
Ro-

Rosari (ab tal, que cada semana lo resen enter) perque Sixto IV. volgué, que fossen las tres parts en un dia de la semana, y Clement determiná, que bastaba que fossen en tres dias, cap. 3. num. 8.

Se guanyan moltas altres Indulgencias, las quals com no sia facil, ni necessari saberlas, será bo tenir intenció de guanyarlas.

CAP. V. Indulgencias quotidianas que guanyan los Confreres resant lo Rosari enter.

PRimerament lo que queda dit per cada part se duplicará resant devotament ab las diligencias expressadas, las dos parts de Rosari. Y resant ab las mateixas circunstancias las tres parts, que son lo Rosari enter, se guanyan triplicadas las ditas Indulgencias.

Ab

Ab rahó se admirará tanta liberalitat dels Summos Pontifices, y Prelats; pero no hi ha que estranyarla, puix la caritat es magnifica, y per altre part lo Tresor de la Iglesia es de preu, ò valor infinit per los merits de Christo nostre Senyor, de la Verge Santissima, y dels Sants.

Item, Clement IX. concedí als qui resaràn lo Rosari enter, totas, y qualsevols Indulgencias, que per Apostólica concessió gosan tots los Christians dels Regnes de Espanya, dient la Corona de Ntra. Sra., cap. 3. num. 11. Y esta concessió es també de Paulo V. com diu lo Butllari del Orde de Predicadors, tom. 4. pag. 608.

Item, resant devotament lo Rosari enter, en qualsevol semmana, guanyan set anys de Indulgencia, y altres tantas

D

qua-

quarantenas de injuntas penitencias S.
Pio V. cap. 3. num. 10.

En lo espay de tres quarts , se pot rezar be un Rosari entér : ja deuriam animarnos tots à emplear tres quarts cada dia per nosaltres , y per los del Purgatori , que encara quedan 93. quarts per las demás ocupacions , y necessitats.

En los dias de festa, se ou be la Misa resant la segona part, en que se meditan los Misteris dolorosos; entre dia rezar la primera ; y à la nit com es lloable costum la tercera que falta sens embarassarse , lo resarán cumplert , y guanyarán lo que se ha dit.

Y no sols en las festas , si també en los demás dias com se acostumaba entre los Confreres antiguament, hauriem de resarlo entér, majorment esset lo Santís-

tís-

tíssim Rosari devotament dit sempre agradable, també ab aquellas feynas, y empleos en que es compatible, com resarlo los Minyons al estudi, y las Minyonas treballant à custura, y així mateix los demás estant cusit, texint, filant, &c. Habentni un que assenyalia per los demás.

Los Navegants, y altres anant dient lo Rosari asseguran felicitat en sas jornadas. Los jornalers, Pagesos, y Aldeans al anar, y tornarsen de la Iglesia del Poble, y del Treball, y en semblant modo los demás, rezar ab devoció lo Santíssim Rosari, es sembrar benediccions, per culir las abundants, y copiosas, no solament en vida, si també en la hora inevitable de la mort, pera encaminarnos à la feliz gloriosa eternitat, com docta, y difusament ho persuadeix

lo Autor en los tomos; Reméy universal de totas las necessitats, y treballs lo Rosari de María Santíssima.

CAP. VI. *Indulgencias per obir la Missa de Salve Radix, y com lo Altar de Nostra Senyora del Roser es Privilegiat.*

O Hint, ò dient penedit, y confessats, ò ab proposit de confessarse devotament dita Missa, pregant per la pau entre los Princesps Christians extirpació de las heretgias, y exaltació de la Santa Mare Iglesia; quantas vegadas açó farán participarán totas las Indulgencias, y remissions de pecats, concedidas als Confreres que resan lo Rosari cumplert, com sian Religiosos, Religiosas, Confreres, ò Terciariis del Orde de Predicadors. Clement X. Any 1671. y en la Butlla de Innocencio XI. cap. 10. num. 6.

Se

Se ha de notar, que tantas quantas vegadas se ou del modo dit, dita Misa, tantas vegadas se guanyan las Indulgencias, dites en lo capitol antecedent. Clement X. é Innocencio VI. en lo lloch citat.

Esta Missa que sols poden dir los Religiosos Dominicos (com ho declará la sagrada Congregació, apud Venturini sobrecitat, tom. 1. pag. 191.) los qui tenen facultat de la Sede Apostólica, se pot dir en qualsevol Iglesia, ò Altar, perque à la Missa, y Altar del Rosari están concedidas las Indulgencias en tota la Butlla; no anomena Clement X. Capella, si sols: Missa del Santíssim Rosari: y ahont no limita privilegi, &c. perqué lo escrupulós ha de limitar?

Item, los qui acostuman dir, ò ohir dita

dita Missa del modo dit (per lo que bastará, que la oygan una vegada cada mes) confessant, combregant, y pregant per la pau, &c. En un dia de cada mes, lo que voldrán elegir, guanyan totas las Indulgencias, que logran los qui acompanyan la Profesó del Santissim Rosari los primers Diumenges del mes cap. 10. num. 7. Estas Indulgencias se expresan en lo cap. 9.

Molts miracles obrats del Senyor per medi de esta Santa Missa, refereix lo citat Venturini en lo tomo 1. pag. 192. y entre ells dos difunts ressucitats al mateix temps que la sua Mare la feya celebrar, y la estava ohint per ells.

ALTAR DEL SANTISSIM ROSARI, com es Privilegiat.

SI per Religión del Orde de Predicadors en lo Altar de la Confraria del

del Roser, que no sia Altar major, se diu Missa de *Requiem*, quant si pot, sino la del dia, per la anima de algun Confrare, se trau anima del Purgatori, per ser Altar privilegiat; concedit per Gregori XIII. al Convent del Raccognisi en Italia, y extés à las Confrarias per Innocencio XI. cap. 1. num. 2 y cap. 12. num. 1.

Y la extenció à la Missa del dia, quan no entra la de *Requiem*, es de Clement IX. en la Butlla: *Cum felicis*. De 23. Setembre 1669. Y de Alexandro VII. en altre Butlla, y porta las dos lo Butllari Magno de Cherubino: ita lo Crisol del Rosari cap. 4. pag. 111.

No se suspen est privilegi en lo any Sant, com se ha dit en lo cap. 3. ab Venturini, per la Indulgencia inmediateament concedida als Difunts, la qual
es

es tan apreciable, y de tanta eficacia, que refereix Benet XIII. en lo Serm. 22. del 2. Trigessimo, que Paulo III. conseguí eterna salvació, perque fonch ajudat de 77000. Animas que habian eixit del Purgatori, ab las Indulgencias dels Altars privilegiats, que llargament en vida habia concedit à favor dels Difunts.

CAP. VII. *Indulgencias quotidianas que guanyan los Confreres, exercitantse en obras pias.*

PEr visitar la Capella, ò Altar del Roser, pregant devotament per la pau, cen dias de Indulgencia c. 6. n. 4.

Per ohir predicar lo Santíssim Rosari à Religiosos Dominicos, cent dias de Indulgencia, cap. 3. num. 4.

Per acompanyar lo estandart del Rosari quant portan lo cadáver de algun

Con-

Confrare à la sepultura, y assistir als Aniversaris, que per llurs animas se celebrarán, pregant per la pau, ò per exortar també als Confreres malalts, perquè se disposen à rebre los Sants Sacraments, y los visitarán estant malalts cent dias de Indulgencia Gregori XIII. cap. 7. num. 2.

Per assistir als divinos Oficis en la Capella del Roser, que acostuman à celebrar dits Confreres, per assistir à las Juntas públicas, ò secretas, per lo bon govern de la Confraria: per acompanyar lo Santíssim Sagrament, quant se porta à algun malalt, y si están impeditos agenollantse diuen un Pare nostre, per lo malalt. Quant ouhen tocar la campana per acompanyar à la sepultura lo cadáver de algun Confrare. Per visitar, y aconsolar lo Confrare malalt. Per resar
sinch

sinch vegadas lo Pare nostre, y Ave María devant la Imatge de Jesus Crucificat, en honra de las sinch llagas, per las animas dels Confreres Difunts. Per quiscuna de estas obras, guanyan cada vegada 60 dias de Indulgencia. Clement VIII. cap. 7. num. 3.

Per assistir à las Missas que se celebran per orde, estatut, ò consuetut de la Confraria. Per hospedar Peregrins, ò ferlos almoyna. Per procurar concordar enemichs. Per acompanyar los cadavers de qualsevols difunts à la sepultura. Per aconsolar los malalts. Per acompanyar qualsevols profesons que fan ab llicencia del Ordinari. Per acompanyar lo Santisim Sagrament, tant en las Profesons, com als malalts, ò de altre qualsevol manera, y si está impedid lo farà acompanyar. Per resar un

Pare

Pare nostre, y Ave Maria, estant agenollats, per las Animas dels Confreres Difunts, quant sentirá tocar la Campana. Per reduhir algú al camí saludable de la salvació. Per ensenyar als ignorants los preceptes de Deu, y lo demás necessari à la salvació. Per altre qualsevol obra de caritat, ò pietat per quiscuna de ditas obras: guanya cada vegada 60. dias de Indulgencia, Clement VIII. cap. 7. num. 5.

Per acompanyar la Profesó dels Difunts, que en los Convents del P. S. Domingo se fa cada semmana cantant responsos per la Iglesia, ò claustros, vuyt anys de Indulgencia, Gregori XIII. cap. 7. num. 7.

A demás del logro de las Indulgencias es gran lo premi que correspon à las obras bonas, particularment si están
ben

ben fetas per las quals, y perque en vida tragué à molts de las tenebras de la ignorancia ensenyantlos la llum de la veritat, concedí lo Sor. al Beato Alberto Magno quant morí ab especial privilegi, traurer 6000. Animas de las penas del Purgatori. Sac. Diario Dominicano, tom. 4. dia 15. de Novembre.

De Sant Odilon Abat refereix Benet XIII. en lo Sermó 7. del segon Trigesimo, que entrá al Cel ab célebre triunfo de una gran multitud de animas que tragué del Purgatori, ab los seus suffragis, y oracions.

De S. Egidi Minorita contemporaneo, de S. Bonaventura portan, que quant morí per singular privilegi tragué totas las animas del Purgatori, entre las quals hisqué la de un Religios Dominicó, que ho manifestá, sent rebuda

buda de Jesu-Christ ab gran honra, y melodia als interminables deliciosos goigs de la Benaventuransa: *In ejus vita, apud acta sanctorum. Aprilis, 1- 3.*

CAP. VIII. *Indulgencias concedidas en obsequi de la canonizació de S. Pio Quint.*

LO Santíssim Pare Clement XI. à 12. de Agost de 1712. en obsequi de la Canonizació de Sant Pio V. concedí à tots los Fael Christians, que tindrán en son poder, ò casa algun Rosari, Creu, Medalla, ò Imatge (que no sia de papé, y sia de algun S. Canonizat, ò escrit al Martirologi Romá) ab la aplicació de las Indulgencias que feu à las horas, ò se haurá fet despres per los Religiosos del Orde de Predicadors, ò per los Terciaris, los quals tingueren dos centas concessions pera repar-

partir, ò per los Confreres del Santissim Rosari, ò del Santissim Nom de Jesus, que eran Confreres dit dia, y any, los quals tingueren una concessió per aplicarse cada qual pera si mateix, fent devotament las diligencias subscritas, podrán guanyar durant la vida las següents Indulgencias. Qualsevol que alomenos una vegada cada semmana, acostumarà resar la Corona del Sor. ò de la Verge Sma., ò lo Rosari, ò una part de ell, ò lo Ofici divino, ò lo Parvo de Ntra. Sra., ò lo de Difunts, ò los Psalms penitencials, ò los Graduals, ò ensenyar los rudiments de nostra Fé, ó visitar los presoners, ò malalts de algun Hospital, ò subvenir als pobres, ò tenir alomenos un quart de Oració mental, chir Misa, ò celebrarla si es Sacerdot: Si verdaderament penedit, y confesat

ab

ab Confessor aprobat, combregará en qualsevol dels infra escrits dias, es à saber, del Naixament de Christo, Epifania, Resurrecció; ò Ascensió, Pentecostes, la Trinitat, y Corpus, y los dias de la Purificació, Anunciació, Assumpció, Nativitat de la Verge Santissima, y Festivitats de S. Joan Baptista, Sants Apostols Pere, y Pau, Andréu, Jaume, Joan, Thomás, Felip, Jaume, Bartomeu, Mateu, Simon, Judas, y Matias, S. Joseph Espós de Ntra. Sra., y tots Sts., y en los dias dels quatre Sts. Canonizats (S. Pio V. à 5. de Maig, S. Felix de Cantalicio à 18. de Maig, S. Andreu Avellino à 10. de Novembre, y dia de Sta. Catarina de Bolonia à 9. de Mars) fent oració per la extirpació de las Heretgias, y augment de nostra Sta. Fé Católica, pau, y concordia entre los

los Princesps Christians, y demás necessitats de la Iglesia, en quiscun dels dits dias que executarà lo sobre dit, conseguirà Indulgencia plenaria, y remisió de sos pecats.

Qualsevol que dejunarà la vigilia dels referits quatre Sts. y en lo seu dia confessarà, y conbregarà, y farà oració à Deu, com immediatament se ha dit, totas las vegadas, que aixis ho farà, conseguirà Indulgencia plenaria.

Qualsevol que arrepentit, tindrà ferm proposit de confessar sos pecats, y en lo mateix dia visitarà set Iglesias, y ahont no hi serán, las que hi sian, y sols ni haurà una, visitar à tots los Altars de ella, y farà oració à Deu per la extirpació de las heretgias, &c. conseguirà una vegada en lo any totas quantas Indulgencias están concedidas als qui visitan la set Iglesias de Roma. Qual-

Qualsevol, que devotament pensarà algun Misteri de la Passió de Christo, y en honra de la sua Passió santíssima besarà set vegadas humilment la terra aquell dia una vegada en lo any lograrà Indulgencias concedidas, als qui en Roma pujan per la Escala santa.

Qualsevol que verdaderament confessarà sos pecats ab ferm proposit de no tornari, ò que à imitació dels quatre Sants dits, executarà algun acte de virtut, lograrà cada vegada, set anys, y set quarantenas de perdons.

Qualsevol que llegirà, ò ohirà llegir algun capitol de la vida dels dits quatre Sants, ò que visitarà son Altar, ò donarà veneració à la sua Imatge, y pregarà per lo feliz estat de la Iglesia, y per la conversió dels Pecadors, cada vegada percibirà cent dias de Indulgencias.

Altres cent dias de Indulgencias lo-
grará donant alguna almoyna à pobres,
ò que per sí, ò altres los instruhirá en
punts tocants à nostra Fé, y costums.

Conseguirá també cent dias de per-
dons, per cada vegada que se exerci-
tará en la devoció del Santíssim Sagra-
ment del Altar, ò de la Benaventurada
Verge María, meditant aquell altíssim
Misteri, y los beneficis, que de aquell
nos prevenen, ò compadeixent à Maria
Santissima en los Dolors que sentí per
la Passió, y mort del seu Fill; ò que de
altre qualsevol modo venerará lo Au-
gusto Sagrament del Altar, y pregará
à Deu per las necessitats de la Iglesia.

Qualsevol que al toch de la campa-
na del matí, y mitg dia, ò vespre, di-
rá ab devoció las pregarias acostuma-
das: Angelus Domini, &c., y no sa-
bent.

bentlas, un Pare nostre, y Ave María, ò que fent senyal de orar per los Difunts, resará ab devoció lo Psalm de Profundis, &c. y no sabentlo, un Pare nostre, y Ave María conseguirá per cada vegada cent dias de Indulgencia.

Qualsevol que confessat, y combregat en los dias de Pasqua, y Ascensió, farà súplica à Deu, pregant per la extirpació de las heretgías, &c. logrará las Indulgencias, que están concedidas als qui logran la benedicció solemne, que dona lo Summo Pontifice en eixos dias.

Qualsevol que en lo article de la mort encomanant à Deu devotament la sua anima, invocará ab los llavis lo Santissim Nom de Jesus, y à no poder alomenos en lo seu cor, estant confesát, y combregát, y à no haber pogut re-

brer lo Santíssim Sagrament, estant contrit, conseguirá Indulgencia plenaria de sos pecats.

Totas estas Indulgencias, se poden aplicar als difunts per modo de sufragi.

Pero se ha de advertir, que segons lo Decret de Alexandro VII. à 6. de Febrer de 1657. lo que també adverteix Clement XI. en esta concessió, los Rosaris, Creus, Medallas, &c. no poden pasar à altre persona distincta de aquella à qui se han aplicat, ò distribuhit la primera vegada; ni se poden prestar, ò donar per cosa de rogativas, y perdentse una, no se pot substituhir altre en son lloch, perque si se fa, perden las Indulgencias que tenen, no obstant qualsevol concessió, ò privilegi en contrari.

*Indulgencias concedidas en obsequi de la
Canonizació de Santa Agnés de
Monte Policiano.*

LOs mateixos perdons, è Indulgen-
cias ab los mateixos expressats
requisits, que concedí Clement XI. en
obsequi de la Canonizació de S. Pio V.
concedí també lo Santissim Pare Benet
XIII. à 13. de Febrer de 1727. en ob-
sequi de la Canonizació de Sta. Agnés
de Monte Policiano, per tots los sobre-
dits dias, exceptuant los quatre últims
dels parentesis del num. 1. en lloch dels
quals se han de posar los següents.

Sant Turibio Mogrovejo, à 23. de
Mars. Sta. Agnés de Monte Policiano
à 10. de Abril. S. Peregrí Laziós à 30.
de Abril. S. Lluís Gonzaga à 21. de
Juny. S. Francisco Solano à 24. de Ju-
liol. S. Stanislao Koska à 23. de No-

vembre. S. Jaume de la Marca à 28. de
 Novembre. S. Joan de la Creu à 24. de
 Novembre. Y així mateix lo que diu la
 antecedent concessió en lo num. 2. y
 demés, de Sant Pio V. y de sos com-
 panys, se ha de aplicar proporcional-
 ment als vuyt Sants Canonizats, inme-
 diatament expresats, aplicant ab devo-
 ció los mateixos requisits.

Los qui tenen Rosari, Creu, ò mo-
 dalla ab una, y altre aplicació de las In-
 dulgencias de la Canonizació de S. Pio
 V. y de Santa Agnés podrán guanyar
 duplicadas las Indulgencias, duplicant
 las diligencias de fer oració per la ex-
 tirpació de las heretgias, &c.

Lo qui no te Rosari, Creu, ò Medalla,
 &c. ab las ditas aplicacions, procure
 sollicitarlas per medi de algun Religios
 del Orde de Predicadors, ò de altre de

las

las Venerables excelsas Religions, que se honran ab los Sants sobredits, los qualstenen facultat pera concedir ditas aplicaciones, puix no es rahó, que per omisió, y negligencia, se perdia tant gran Tesor. Que está per enriqueir als Faels Christians, y per donar copiosas almoynas als difunts. Per las Medallas benehidas de sa Santedat están las Indulgencias en lo cap. 26.

CAP. IX. *Indulgencias concedidas als Confreres de Ntra. Senyora del Roser, en dias specials: Y quant se extenen à tots los Faels Christians, se nota en sos propis llochs.*

EN lo primer Diumenge del mes, Indulgencia plenaria confesant, y combregant, visitant devotament la

Ca-

Capella de Ntra. Senyora del Roser, y pregant devotament per la pau, y concordia dels Princesps Christians, y extirpació de las heretgias, y exaltació de la santa Mare Iglesia, Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Item, Indulgencia plenaria, si peneditis, y confessáts combregarán en la Iglesia de la Confraria, y allí devotament pregarán per la pau, &c. La qual concessió extén als malalts, que no poden anar à dita Iglesia, peneditis, confessáts, y combregáts en la casa, debant de alguna devota Imatge dirán lo Rosari, ò la Corona, ò los set Psalms, Gregori XIII. cap. 9. num. 1.

Assistent à la Professó confessáts, y combregáts Indulgencia plenaria, Gregori XIII. cap. 5. num. 2.

Assistent à la Professó confessats, y

combregats, y pregant per la pau, &c.
 Indulgencia plenaria, Paulo V. cap. 5.
 num. 3.

Assistent à la Professó confessats, y
 combregats, visitant lo Altar de Ntra.
 Senyora del Roser, pregant per la pau,
 y concordia, &c Indulgencia plenaria,
 Gregori XIII cap 5 num. 3.

Item, tots los Faels Christians assis-
 tint devotament à la Profesó, set anys,
 y set quarantenas de perdons. Y los
 Confreres cent dias mes, S. Pio V. cap.
 5. num. 1. y 2. Per visitar la Capella
 de Ntra. Sra. del Roser, y pregant per
 la pau, &c. Basta resar devotament
 tres Pare nostres, y tres Ave Marias.

Se infereix ab las diligencias ditas,
 que cada primer Diumenge se poden
 guanyar sineh Indulgencias plenarias,
 y altres parcials, las quals si se aplican

per

per los Difunts ab las plenarias, pot traure lo Confrare sinch animas del Purgatori, y ab las parcials ditas, y ab las altres quotidianas, sen poden traure altres, ò abreviarlos las penas.

Item, los Confrares que per causa de malaltia, ò qualsevol altre legitim impediment (com lo tenen los Monjos, las Monjas, los Soldats en campanya, los Pastors, y altres, que per seguirse dany grave, faltan a sos empleos ò officis) no podran assistir a ditas Profesons, si confessats, y combregats resan devotament lo Santissim Rosari, que aixis absolutament anomenat es una part de ell, com ho defensa lo P. Gutierrez, lo Dr. Navarro, y altres, fent algunas altres pregarias per la pau, guanyan las mateixas gracias, è Indulgencias, com si personalmente acompanyassen las di-

tas

tas Professons, Gregori XIII. cap. 5.
num. 3.

*CAP. X. Nota sobre lo que se ha dit, y
sobre las Festas que son Misteris del
Roser.*

I Tem, tots los Confreres que van de
camí, navegan, ò serveixen, si de-
vntament resan lo Rosari entér, y los
malalts, ò per altres causas legitima-
ment impeditis, resan devotament una
part ab ferm proposit de confesar, y
combregar en lo temps que disposa la
Iglesia, guanyan Indulgencia plenaria,
com si visitasen la Iglesia, ò Capella
de la Confraria en los dias en que se
celebran las Festas dels Misteris del
Santisim Rosari, y cóm los qui asistei-
xen à la Profesó dels primers Diumen-
ges, y dits dias, ab totas las demás In-
dulgencias, y perdons de la mateixa

ma-

manera com si personalment visitasen ditas Iglesias, ò acompanyasen ditas Profesons; tenint emperó verdadera contrició, y proposit de confesarse los dits impeditos (com está explicat en lo cap. antecedent) Sixto V. c. 11. num. 1.

A 1. la Circuncisió, Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

A 6. la Epifanía del Senyor, Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3. Nota també lo cap. 8.

Diumenge despres de la Epifanía. Misteri del Infant Jesus perdut.

Indulgencia plenaria confesant, y combregant, visitant devotament la Capella de Ntra. Sra. del Roser, y

assistint à la Professó de cada primer Diumenge. Gregori XIII. cap. 6. num. 6. per los legitimament impeditis, nota lo cap. 10.

Nota també, que est Diumenge per ser primer del mes, y en tal cas à demés de la Indulgencia dita se podrán guanyar també las del primer Diumenge. Y queda açó advertit per altrás festas que poden venir en primer Diumenge.

A 2. S. Ramon de Penyafort en lo Bisbat de Barcelona, y à 23. en las demás parts.

Tots los Faels Christians, que confesats, y combregats visitarán devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas del Orde de Predicadors, desde las primeras Vespres, y alli forán devota oració per la pau, y concordia, &c. guanyarán Indulgencia plenaria,

concedida per Paulo V. en la Butlla,
Splendor de 28. de Juliol de 1600, y 15.

FEBRER.

En lo primer Diumenge, se guanya
 lo mateix que en lo de Janer cap. 9.

CAP. XI. *A dos, dia de la Purificació
 de nostra Senyora, y Presentació de
 Jesus en lo Temple.*

Indulgencia plenaria, penedit, con-
 fessats, ò ab proposit de confessar-
 se, visitant devotament la Capella del
 Roser, desde las primeras Vespres, fins
 pondrerse lo Sol del dia, Pio IV. cap. 6.
 num. 1.

Indulgencia plenaria confessant, y
 combregant, visitant la Capella de
 Ntra. Sra. del Roser, pregant devota-
 ment per la pau, &c. Gregori XII.
 cap. 6. num. 2.

Item, Indulgencia plenaria per altre

con-

concessió del mateix Pontifice ab las mateixas diligencias cap. 6. num. 3.

Item, Indulgencia plenaria confesats, y combregats, visitant la Capella del Roser, y assistint à la Professó de cada primer Diumenge. Gregori XIII. cap. 6. num. 6. Per los malalts, è impedits, nota lo cap. 10.

Item, estant de veras peneditis, y confesats, ò ab proposit de confesarse en lo temps degut, si acompanyan la Professó ordinaria de la Confraria, Indulgencia plenaria, Pio IV. cap. 5. n. 4. Per los malalts, è impedits, nota lo cap. 2.

Item, resant una part del Rosari, además dels Perdons ordinaris, guanyan set anys, y set quarantenas, y per altre concessió, deu anys, y deu quarantenas. Sant. Pio V. cap 4. num. 4. y 7.

Se infereix, que vuy poden guanyar
los

los Confreres sinch Indulgencias plenarias, que applicantlas per los Difunts, poden traurer sinch Animas del Purgatori, y ab las parcials, abreviar à altres los tormentos. Noties lo cap. 8.

A 24. dia de Sant Mathias. Se ha de notar lo cap. 8.

Dominicas de Septuagesima, Sexagesima, y Quinquagesima.

En quiscun destos Diumenges se guanya Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

M A R S.

EN lo primer Diumenge se guanya lo mateix que al de Janer, cap. 9. Tots los dias de Quaresma, visitant sinch Altars, dient sinch Pare nostres, y sinch Ave Marias, com se ha dit en lo cap. 3. se guanyan las Indulgencias ple-

plenarias, y parciais de las Iglesias, y Estacions de Roma.

A 7. S. Thomás de Aquino. Tots los Faels Christians, que confessats, y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas del Orde de Predicadors, desde las primeras Vespres, y allí farán devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria, concedida per Paulo V. en la Butlla, *Splendor* de 27. de Juliol de 1615.

A 19. S. Joseph Espós de MARIA SANTISIMA, com en lo cap. 8.
CAP. XII. A 25. *Dia de la Anunciació de Nostra Senyora.*

Indulgencia plenaria, peneditis, y confesats, ò ab proposit de confessarse, visitant devotament la Capella del Roser, desde las primeras Vespres.

Pio IV. cap. 6. num. 1. Indulgencia plenaria confesats, y combregats, visitant la Capella del Roser, y pregant devotament per la pau, y concordia, &c.
 Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria, ab las mateixas diligencias per altre concessió del mateix Papa cap. 6. num. 3.

Indulgencia plenaria, si confesats, y combregats visitan la Capella de Ntra. Senyora del Roser, y asisteixen à la Professó de cada primer Diumenge cap. 6. num. 6.

Indulgencia plenaria, si penedit, y confessats, ò ab proposit de confessarse acompanyaràn la Profesó de la Confraria cap. 5. num. 4. Per los malalts, y llegítimament impedit, se ha de notar lo cap. 10.

Indulgencia plenaria, si confesats, y com-

combregats devotament resan lo Santisim Rosari. S. Pio V. cap. 4. num. 5.

Item, set anys, y set quarantenas de perdons, si confessats, y combregats visitan la Capella del Roser cap. 6. n. 9. vuy se guanyan també las Indulgencias plenarias, y parcials de las Estacions de Roma, com se ha dit en lo c. 3.

Item, set anys, y set quarantenas de perdons, si penedit, y confesats resan lo Rosari enter, cap. 4. num. 3. Y estos son ademés dels quotidians, y ordinaris, y així se ha de entendre en tots los demés dias specials.

Item, deu anys, y deu quarantenas resant una part de Rosari confesats, y combregats. S. Pio V. cap. 4. num. 6. De que se infereix, que en est dia se poden guanyar set Indulgencias plenarias, y aplicantlas per los Difunts, se poden

traurer set Animas del Purgatori, y ab las parcials sels poden abreviar los torments. Noties lo cap. 8.

CAP. XIII. *Divendres de Passió Los Dolors de Maria Santissima.*

Indulgencia plenaria, confessats, y combregats visitant la Capella de Nostra Senyora del Roser, y pregant devotament per la pau. Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria, per altre concessió del mateix Pontífice ab las mateixas diligencias, cap. 6. num. 3. Visitant los sinch Altars, com se diu en lo cap. 3. Indulgencia plenaria, y las demás de las Iglesias de Roma, y aplicantlas per los Difunts, poden traurer tres Animas del Purgatori.

DIJOURS, Y DIVENDRES SANT
Misteris Dolorosos

COnfessant, y combregant visitant la Capella de Ntra. Sra. del Roser, y assistint à la Profesó de cada primer Diumenge, Indulgencia plenaria cap. 6. num. 6. Per los malalts, è impedits, se ha de notar en lo cap. 10.

Estos dos dias, y lo Dissapte Sant, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo c. 3. se guanyan Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma.

Aplicantlas per los difunts, pot traure cada Confrare sinch Animas del Purgatori, y ab las parcials aliviar, ò abreviar à altres los torments.

Pasqua de Resurrecció.

Indulgencia plenaria, confessant, y combregant, visitant la Capella del Roser, assistint à la Profesó de cada primer

mer Diumenge. Gregori XIII. cap 6.
num. 4.

Item, Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com diu lo cap. 9.

Item, resant una part del Rosari confessats, y combregáts guanyan deu anys, y deu quarantenas de perdons, cap. 4. num. 6.

Per los malalts, y llegitimament impeditos, noties lo c. 10. Oferint ditas Indulgencias per los difunts, se poden traure dos Animas del Purgatori; y aliviar à altres ab las parcials. Noties lo cap. 8.

Semana de Pasqua. Tota la semana fins al Diumenge inclusive, Indulgencia plenaria, y las Indulgencias de las Iglesias de Roma, visitant sinch Altars ab sinch Pare nostres, y sinch Ave Marias, com se ha dit en lo cap. 5.

A B R I L.

EN lo primer Diumenge se guanyan las mateixas expresadas en lo de Janer cap. 9.

A 5. S. Vicents Ferrer. Tots los Faels Christians, que confessats, y combregats visitarán devotament qualsevol Iglesia de Religiosos del Orde de Predicadors, desde primeras Vespres, fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria. Paulo V. Butlla *Splendor*, 29. de Juliol de 1615.

Diumenge tercer de Abril Indulgencia plenaria, desde primeras Vespres confesant, y combregant, visitant la Capella del Roser, y pregant devotament per la pau, &c. Gregori XIII. c. 6. n. 4.

A 20 Sta. Agnés de Monte Policiano, tots los Faels Christians guanyan lo mateix ab los mateixos requisits que lo

lo dia 5. Benet XIII. à 13. de Febrer de 1727. Noties lo cap. 8.

A 25. S. March. Indulgencia plenaria en qualsevol de las Iglesias, y Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

A 25. S. Pere Martir. A 30. Sta. Catharina de Sena. Tots los Faels Christians guanyan Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias expresadas à 5 dia de S. Vicents Ferrer. Sixto V. à 13. de Febrer de 1588.

M A I G.

EN lo primer Diumenge, se guanya lo mateix que se ha dit en lo Mes de Janer cap. 9.

En esta Dominica especial de la Mistica Rosa, se sol comensar la benedicció de las Rosas, en obsequi, y reverencia de Maria Santissima, las quals rociadas

ab

ab la divina gracia per medi de la benedicció, als qui son verdaders devots del Santissim Rosari tenen especial virtut pera deslliurarlos dels malignes esperits, y pera curar febres, llagas, y de qualsevol efermedat, com se expressa en la Theologia del Santissim Rosari, ques 7 art. 12. De que se llegeixen raras especials maravellas, y també dels mals incurables à judici de Metges en lo citat Mar gran de exemples del Santissim Rosari, y en los altres llibres que portan miracles de N. Sra. del Roser.

A 1. Los Sants Apostols, Feliph, y Jaume. Se ha de notar en lo cap. 8.

En los tres dias de Rogacions, que son Dilluns, Dimars, y Dimeeres antes de la Ascensió, se guanya Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

A

A 5. S. Pio V. Tots los Faels Christians, que confesats, y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas del Orde de Predicadors desde las primeras vespres fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria. Clement XI. à 13. de Janer de 1713. Noties c. 8.
 CAP. XIV. *Dia de la Ascensió del Senyor.*

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitan la Capella del Roser, y assistint à la Professó de cada primer Diumenge Gregori XIII. c. 6. n. 6. Per los impeditis, nota lo cap. 10.

Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant los sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

Item, resant una part de Rosari guanyan set anys, y set quarantenas de perdons. S. Pio V. c. 4. n. 7.

Apli-

Aplicant ditas Indulgencias per los difunts, quiscun Confrare pot traurer dos Animas del Purgatori, y ab las parcials aliviar à altres los tormentes. Se ha de notar lo cap. 8.

A 10 S. Antoni de Florencia; tots los Faels Christians, que confesats, y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas del Orde de Predicadors, desde las primeras Vespres, fent devota oració, per la pau, &c guanyan Indulgencia plenaria. Paulo V. à 28. de Juliol de 1615.

Vigilia de Pasqua del Esperit Sant, Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com diu lo cap. 9.

Dia de Pasqua del Esperit Sant.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitant la Capella del

Ro-

Roser assistint à las Profesons dels primers Diumenges. Gregori XIII. c. 6. n. 6

Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.

Set anys, y set quarantenas de perdons, visitant la Capella del Roser, confesats, y combregats, cap. 6. num. 8.

Resant una part de Rosari, set anys, y set quarantenas de Indulgencia. S. Pio V. cap. 4. num. 7.

Per los malalts, y llegitimament impeditos, noties lo cap. 10.

Aplicantlas vuy per los Difunts, se poden traurer dos Animas del Purgatori, y aliviar à altres. Se ha de notar lo cap. 8.

Semmana de Pasqua del Esperit Sant, y tots los demás dias de la Semana fins al Disapte inclusivè, se guanya Indulgen-

gencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant sinch Altars, com se diu en lo cap. 3.

Oferintlas per los Difunts se poden traure 6. Animas del Purgatori, y aliviar à altres.

JUNY.

EN lo primer Diumenge, se guanyan las mateixas ab los requisits expresats en lo de Janer cap. 9.

Dia de la Santíssima Trinitat. Se ha de notar lo cap. 8.

Dia de Corpus. Tots los Faels Christians, que penedit, confessats, y combregats visitan devotament la Iglesia, ahont está fundada la Confraria de Ntra. Sra. del Roser, guanyan Indulgencia plenaria. Gregori XIII. cap. 7. num. 6. Se ha de notar lo cap. 8.

Diumenge despres de Corpus. Tots
los

los Fael's Christians , que arrepen'tits, y confesats, ò ab proposit de confesarse, assistint à la Professó del Santissim Sagrament dels Confreres del Orde de Predicadors, guanyan Indulgencia plenaria. Clement VIII. en la Butlla: *Dum* de 8. de Mars de 1592. Crisol del Rosari, pag. 228. Y Agramunt p. 362.

A 24. S. Joan Baptista. A 29. dia dels Apostols Sant Pere , y Sant Pau. Noties lo cap. 8.

JULIOL.

EN lo primer Diumenge se pot guanyar lo mateix, que en lo de Janer, cap. 9.

CAP. XV. A 2. *La Visitació de Nostra Senyora à Santa Isabél.*

Indulgencia plenaria, arrepen'tits, y confesats, ò ab proposit de confesarse en los temps estatuhits, visitant de-

devotament la Capella de Ntra. Sra. del Roser, desde las primeras Vespres. Pio IV. cap. 6. num. 1.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregat, y visitant devotament la Capella de Ntra. Senyora del Roser, pregant per la pau, &c. Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria, per altre concessió del mateix Papa, ab las mateixas diligencias, cap. 6. num. 3.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitant la Capella del Roser, y assistint à las Professons dels primers Diumenges, cap. 6. num. 6.

Set anys, y set quarantenas de perdó, si confesats, y combregats visitan la Iglesia de la Confraria, pregant devotament per la pau, &c. Clement VII. cap. 6. num. 9.

Cent dias de perdons, resant una part de Rosari, cap. 4. num. 1.

Y per lo mateix, set anys, y set quarentenas. Sant Pio V. cap. 4 num. 7.

Indulgencia plenaria, si penedits, y confessats, ò ab proposit de confesar-se en lo temps estatuhits, acompanyan la Professó de la Confraria. Pio V. cap. 4. num. 4.

Per los malalts, y legitimament impedits, se ha de notar lo cap. 9. y 10.

Aplicant ditas Indulgencias per los difunts, pot traurer lo Confrare sinch Animas del Purgatori, y aliviar à altres, ò abreviarlos la pena.

A 16. N. Sra. del Carme, Indulgencia plenaria confesant, y Combregant, visitant la Capella de Ntra. Sra. del Roser, pregant devotament per la pau, &c. Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria, ab las mateixas diligencias per altre concessió, cap. 6. num. 3.

Oferintlas per los Difunts, podran traure dos Animas del Purgatori.

A 25. S. Jaume Apostol. Se ha de notar lo cap. 8.

A G O S T.

EN lo primer Diumenge se guanya lo mateix que en lo de Janer cap. 9.

A 4. Nostre P. S. Domingo. Tots los Faels Christians, que confesats, y combregats visitan devotamen qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas Diminicas, desde primeras Vespres fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria. Sixto V. à 13. de Febrer de 1588.

A 5. Nra. Sra. de las las Neus, se

G

gua-

guanyan las mateixas, ab los mateixos requisits, que en lo dia 16. de Nostra Senyora del Carme.

CAP. XVI. A. 15. Dia Gran de la Assumpció de nostra Senyora.

Indulgencia plenaria, peneditis, y confesats, ò ab proposit de confessarse, visitant devotament, desde primeras Vespres la Capella de Nra. Sra. del Roser. Gregori XIII. cap. 6. n. 1.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser, pregant devotament per la pau, &c. lo mateix Papa cap. 6. n. 2.

Indulgencia plenaria per altre concessió ab las mateixas diligencies, c. 6. n. 3.

Indulgencia plenaria, si confessats, y combregats visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser, y assisteixen à las Profesons dels primers Diumenges,
cap. 6. num. 6. Item,

Item, Clement VIII. concedí als Confreres, que peneditis, confesats, y combregats, devotament visitarán tots los anys la Iglesia de la Confraria en la festivitat de la Assumpció de Nra. Sra. desde primeras Vespres fins al Sol post; y allí pregant per la exaltació de la Sta. Mare Iglesia, extirpació de las heretigias, reducció dels Heretges, y per la pau entre los Princeps Christians: tantas vegadas com açó farán, Indulgencia plenaria, cap. 6. num. 9.

Item, per visitar la Capella de Nuestra Senyora del Roser, confesats, y combregats pregant per la pau, &c. set anys, y set quarantenas de perdons, cap. 6. num. 9.

Item, deu anys, y deu quarantenas de Indulgencia, si confesats, y combregats resan una part de Rosari, cap. 4. n. 6.

Item, per resar una part de Rosari, set anys, y set quarantenas de perdons cap. 4. num. 7.

Item, Indulgencia plenaria, si arrepenitits, y confesats, ò ab proposit de confesarse à son temps, acompanyan la Profesó de la Confraria, cap. 5. n. 4.

Per los malalts, y legitimament impeditts, se ha de notar lo cap. 10.

Segons lo que se ha dit vuy, se poden guanyar sis Indulgencias plenarias, y altres parcials, y oferintlas per los Difunts, pot traurer lo Confrare sis Animas del Purgatori, y abreviar à altres sas penas. Y per lo Indult de Clement VIII lo que diu la concessió, que está al peu de la lletra de la Butlla innocenciana, que porta lo llibre de Nostra Senyora del Roser en la distinció quarta.

Esta

Esta concessió de Clment VIII afirmen ser expressa de *toties quoties* además del Autor, los MM.RR.PP. Mes-
 tres Fr. Pere Sanchez , Teología del Santíssim Rosari. quest. 13 artic. 7.
 Fr. Emanuel Pio Boniani Estimol à la devocició del Santissim Rosari , pag. 227.
 Fr. Joseph Agramunt Flor , y fruyt del mes sagrat Roser, pag. 163.
 Gutierrez compendi del Rosari, folio 36. Fr. Vicent Pertusa, y Fr. Francisco Vidal , en lo Sumari brevisim de las Indulgencias , y gracias del Santissim Rosari, que feren imprimir en Valencia , y també dos llibres anonims del Santissim Rosari , lo un imprés en Gerona , any 1704. , y lo altre en Barcelona , any 1714. Y açó mateix confirma novament lo Autor en lo tomo 2. del Remey Universal , pag. 569.

columna 2. ab la autoritat de Benet XIII.

Pera guanyar las Indulgencias de esta lliberal magnifica concessió (ab las quals se poden traurer moltes Animas del Purgatori) no es menester repetir entradas à la Iglesia , ni mudar de llochs. Basta resar devotament per lo fi sobredit , tres Pare nostres , y tres Ave Marias per cada visita, com ja se ha dit, fent à cada una reverencia, ò inclinació del cap. Se ha de notar lo c. 8.

A 16. S. Jacinto de Polonia. Tots los Faels Christians, que confesats , y combregats visitan qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas Dominicas, desde las primeras Vespres fent devota oració per la pau, &c guanyan Indulgencia plenaria. Paulo V. à 20. y 28. de Juliol del Any 615.

Diu-

*Diumenge despres de la Assumpció de
Nostra Senyora, la Coronació de
Maria Santissima.*

Indulgencia plenaria, confesant, y
combregant, visitant devotament
la Capella de Nra. Sra. del Roser, y
assistint à la Professó de cada primer
Diumenge, cap. 6. num. 6.

Item, set anys, y set quarantenas de
perdons resant una part de Rosari,
cap. 4. num. 7.

A 24. Sant Barthomeu Apostol. Se
ha de notar lo cap. 8.

A 30. Santa Rosa de Santa María.
Tots los Faels Christians poden gua-
nyar lo mateix expresát dia 16. Cle-
ment X. à 15. de Maig de 1671.

SETEMBRE.

EN lo primer Diumenge se pot
guanyar lo mateix, que está ex-
presát en lo de Janer cap. 9. CA-

CAP. XVII. A 8 Dia de la Nativitat
de Nostra Senyora.

Indulgencia plenaria, peneditis, confesats, ò ab proposit de confesar-se, visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser, desde primeras Vespres. Pio IV. cap. 6. num. 1.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser, fent devota oració per la pau, &c. Gregori XIII. n. 2.

Indulgencia plenaria per altre concessió, ab las mateixas diligencias, cap. 6. num. 3.

Indulgencia plenaria, si contritis, y confesats, ò ab proposit de confesar-se, en los temps estatuhits, acompanyan la Professó de la Confraria. Pio IV. cap. 5. num. 4.

Item, set anys, y set quarantenas de
per-

perdons, si confessats, y combregats
visitarán la Iglesia de la Confraria,
pregant per la pau, &c. Clement VIII.
cap. 5. num. 9.

Item, deu anys, y deu quarantenas
de Indulgencia, si confessats, y com-
bregats devotament resarán una part
de Rosari. S. Pio V. cap. 4. num. 4.

Item, set anys, y set quarantenas, si
penedit, y confessats resarán devota-
ment lo Rosari enter. Leo V. cap. 4.
num. 3.

Item, cent dias de Indulgencia, re-
sánt una part de Rosari, cap. 4. n. 1.

Ab que vuy se poden guanyar qua-
tre Indulgencias plenarias, y altres
parcials, y oferint per los Difunts, pot
traurer lo Confrare quatre Animas del
Purgatori, y abreviar à altres los tor-
ments, se ha de notar lo cap. 8.

Diu

*Diurnenge del Venerable Santissim Nom
de Maria.*

Indulgencia plenaria, confessant, y
combregant, y pregan per la Igle-
sia, y Summo Pontifice, quant en est
dia se celebra la Festa de la Nativitat.
Clement VIII. cap. 9. num. 2.

Indulgencia plenaria, si confesats,
y combregats visitan la Capella de
Nra. Sra. del Roser, y pregant devo-
tament per la pau, &c. Gregori XIII.
cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los matei-
xos requisits, per altra distincta con-
cessió, cap. 6. num. 3.

Item, Indulgencia plenaria per tots
los Faels Christians en los Regnes de
Espanya, si confesats, y combregats
assisteixen à la Missa major en qualse-
vol Iglesia, fent devota oració per la
pau,

pau, &c. Clément X. Butlla 48. in Bul-
lar. Magno. Oferintlas per los difunts,
pot traurer lo Confrare quatre animas
del Purgatori, y ab las parcials quoti-
dianas abreviar à altres la pena.

Temporas de Setembre, Dimecres,
Divendres, y Disapte, Indulgencia ple-
naria, y las demás Estacions de Roma,
visitant devotament sinch Altars, com
se diu en lo cap. 3. Y oferintlas per las
Animas, poden traurer una cada dia
del Purgatori, y aliviar à altres, ò
abreviarlos las penas.

A 21. Sant Matheu Apostol, se ha
de notar lo cap. 8.

A 24 Nra. Sra. de la Mercé Indul-
gencia plenaria, confesant, y combre-
gant, visitant devotament la Capella
de Ntra. Sra. del Roser, y fent devota
oració per la pau, &c. Gregori XIII.
cap. 6. num. 2.

In-

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits, per altre distincta concessió, cap. 6. num. 3. Oferintlas, &c.

OCTUBRE.

CAP. XVIII. *Primer Diumenge, y Festa principal del Santissim Rosari.*

A Demés de las que están expresadas en lo primer Diumenge de Janer cap. 9. Tots los Faels Confreres, ò no Confreres, que peneditis, y confesats visitarán desde primeras Vespres fins pondrerse lo Sol, la Iglesia de la Confraria de Nra. Sra. del Roser, pregant per la pau, y concordia, &c. guanyarán Indulgencia plenaria per Gregori XIII. cap. 6. num. 5.

Indulgencia plenaria per als Confreres peneditis, confesats, y combregats, visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser en dit dia, desde primeras

Ves-

Vespres fent devota oració per la pau,
&c. cap. 6. num. 4.

Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias per altre concessió, desde las primeras Vespres, cap. 6. num. 7.

Indulgencia plenaria, peneditis, confesats, y combregats, visitant devotament la Capella de N. Sra. del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. cap. 6. num. 3.

Indulgencia plenaria confesantse ab Religiosos del Orde de Predicadors, y combregant en dita Iglesia, cap. 9. n. 3.

Ab que vuy ab las diligencias ditas, y las expresadas en lo primer Diumenge de Janer cap 9. se poden guanyar deu Indulgencias plenarias, y oferintlas per las Animas, por traure lo Confrare deu Animas del Purgatori, y ab las parcials abreviar à altres los tormentis.

A 10. Sant Lluís Bertrán. Tots los
 Faels Christians, que confesats, y com-
 bregats visitan devotament qualsevol
 Iglesia de Religiosos, ò Religiosas Do-
 minicas, desde las primeras Vespres
 fent devota oració per la pau, &c. gua-
 nyan Indulgencia plenaria. Clement X.
 à 15. de Maig de 1671.

A 12. Nostra Senyora del Pilár, In-
 dulgencia plenaria confesant, y com-
 bregant, y visitant devotament la Ca-
 pella del Roser, y fent devota oració
 per la pau, &c. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos
 requisits, per altre concessió, cap. 6. n. 3.

Oferintlas per los difunts, pot traure
 lo Confrare dos Animas del Purgatori.

A 28. dia dels Sants Apostols, Si-
 mon, y Judas, se ha de notar lo cap. 8.

NOVEMBRE.

AL primer Diumenge se guanya
l'omateix, que al de Janer.

A 1. Tots los Sants. Confessant, y
combregant visitant la Capella de
Ntra. Sra. del Roser, pregant devota-
ment per la pau, &c. se guanyan set
anys, y set quarantenas de Indulgen-
cias. Clement VIII. cap. 6. num. 8.

A 2. dia de las Animas. Tots los
Faels Christians penedit, confesats, y
combregats que visitan, desde prime-
ras Vespres la Iglesia de sa Parroquia,
y los Religiosos, y Monjas las de sos
Convents, pregant devotament à Deu
per la pau, &c. guanyan Indulgencia
plenaria, la qual se pot aplicar per las
Animas dels Difunts. Y los Sacerdots
que diuhen Misa en qualsevol Iglesia
de estos Regnes de Espanya, trauhen
Ani-

Animas del Purgatori. Innocencio XI.
 en la Builla: *Romanus Pontifex* à 30.
 de Setembre de 1679.

A 9. Tots los Sants del Orde de Predicadors. Tots los Fael's Christians, que penedit's, confesats, y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas Dominicas, desde las primeras Vespres, fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria, Benet XIII. à 24. de Janer de 1726.

CAP XIX. Diumenge segon, Patrocini de Nostra Senyora.

Indulgencia plenaria, confessant, y combregant, visitant devotament la Capella de Ntra. Sra. del Roser, y fent oració per la pau, &c. Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab las mateixas
 di-

diligencias per altre distincta concessió per lo mateix Papa, cap. 6. num. 3.

Tots los Faels Christians, que penedit, confessats, y combregats assisteixen vuy à la Missa major en qualsevol Iglesia, fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria en los Regnes de Espanya. Alexandro VII. en la Butlla *Præclara* de 28. de Juny de 1656.

Aplicant las dos primeras Indulgencias per los difunts, pot traurer lo Confarre dos Animas del Purgatori.

A 21. la Presentació de Nostra Senyora, Indulgencia plenaria, penedit, confessats, ò ab proposit de confesarse à son temps, visitarán devotament la Capella del Roser, desde primeras Vespres, cap. 6. num. 1.

Indulgencia plenaria, confessats, y

H

com-

combregats, visitant devotament la Capella del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. Pio IV. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias per altre diferent concessió del mateix Papa, cap. 6. num. 3.

Indulgencia plenaria, si contrits, y confesats, ò ab proposit de confesarse à son temps, acompanyan la Professó de la Confraria. Pio IV. cap. 5. num. 4.

Per los malalts, è impeditis se ha de notar lo cap. 9. y 10.

Y aixis vuy se poden guanyar quatre Indulgencias plenarias, y oferintlas per los Difunts, pot traure lo Confrare quatre Animas del Purgatori.

A 26. los Desposoris de N. Sra. Indulgencia plenaria confesant, y combregant, visitant devotament la Capella de N. Sra. del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. Gregori XIII. cap 6. n. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre concessió; lo mateix Papa, cap. 6. num. 3.

Aplicantlas per los difunts, pot traure cada qual dels Confreres dos Animas del Purgatori.

A 30. Sant Andréu Apostol, se ha de notar lo cap. 8.

Los quatre Diumenges de Advent, visitant devotament sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3. se guanya Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, y aplicantlas per los Difunts, pot traure lo Confrere, quatre Animas del Purgatori, y aliviar à altres. Leo X. cap. 8.

DESEMBRE.

EN lo primer Diumenge, se guanya lo mateix ab los mateixos requisits, que en lo de Janer, cap. 9.

CAP. XX. A 8. Dia de la Concepció
de Nostra Senyora.

Indulgencia plenaria, contrits, y
confesats, ò ab proposit de confe-
sarse, visitant devotament desde pri-
meras Vespres la Capella de Nra. Sra.
del Roser. Pio IV. cap. 6. num. 1.

Indulgencia plenaria, confesant, y
combregant, visitan devotament la Ca-
pella del Roser, y fent devota oració
per la pau, &c. Gregori XIII. cap. 6. n. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos
requisits per altre concessió, cap 6. n 5.

Set anys, y set quarantenas de per-
dons, si confesats, y combregats visi-
tan la Iglesia de la Confraria, fent de-
vota oració per la pau, &c. Clement
VIII. cap. 6. num. 9.

Indulgencia plenaria, si contrits, y
confesats, ò ab proposit de confesarse

à

à son temps acompanyan la Profesó de la Confraria. Pio IV. cap. 5. num. 4.

Per los malalts, è impeditis, noties lo cap. 10. oferint estas Indulgencias per los Difunts, poden traurer los Confreres quatre Animas del Purgatori, y aliviar à altres las penas ab las parcials.

A 18 la Expectació de Nra. Sra. Indulgencia plenaria confessant, y combregant, visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser, fent devota oració per la pau, &c. Gregori XIII. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre distincta concessió del mateix Papa, cap. 6. num. 3.

Aplicant estas Indulgencias per los Difunts, podrán traurer cada qual dels Confreres dos Animas del Purgatori.

A 21. Sant Thomás Apostol, se ha de notar lo cap. 8.

Tem-

Temporas de Desembre, y Vigilia de Nadal. En quiscun destos quatre dias, se guanya Indulgencia plenaria, y las demás de las Estacions de Roma, visitant devotament sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3. Y aplicantlas per los Difunts, pot traurer lo Confrare quatre Animas del Purgatori, y abreviar à altres las penas. Leo X. cap. 8.

CAP. XXI. Dia Sant de Nadál.

Indulgencia plenaria, confesant, y combregant, visitant devotamen la Capella de N. Sra. del Roser, y assistint à la Profesó. Gregori XIII. cap. 6. n. 6.

Set anys, y set quarantenas de perdons, si confesats, y combregats visitan la Capella de Nra. Sra. del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. Clement VIII. cap. 6. num. 8.

Set anys, y set quarantenas resant

una

una part del Rosari. Pio V. cap. 4. n. 7.
Per los malalts, caminants, navegants,
y demés impeditis, noties lo cap. 10.

Visitant vuy tres vegadas los sinch
Altars, com se ha dit en lo cap. 3. una
visita devota per cada Misa, se guanyan
tres Indulgencias plenarias, y las de-
més de las Estacions de Roma. Leo X.

Aplicant las ditas Indulgencias per
los difunts, pot traurer lo Confrare qua-
tre Animas del Purgatori, y ab las par-
cials traurer de altres, y abreviarlos no-
tablement los torments. Leo X. c 8. n. 1.

A 26. 27. y 28. en los dias de S. Es-
teve, S. Joan, y Sants Innocents Indul-
gencia plenaria, y las demés de las Es-
tacions de Roma, visitant devotament
sinch Altars, com se ha dit en lo cap. 3.
Aplicantlos, per la pau, &c.

Mes per lo dia de S. Joan Apostol,
se ha de notar lo cap. 8. Fes-

Festas dels Sants Patrons, ò Tutelars, tots los Faels Christians, que penedit, confesats, y combregats visitan devotament la Iglesia hont está fundada la Confraria del Roser en lo dia del Sant Patró Titular de ella, guanyan Indulgencia plenaria. Gregori XIII. c. 7. n. 6.

Se adverteix, que no totas las Indulgencias concedidas als vius, se poden aplicar per los difunts: si sols aquellas que se expresa en la concessió, perque açó dependeix de la voluntat de qui las concedeix, com asentan comunament los Theolechs ab S. Tomás, pero las de la Confraria de Nra. Sra del Roser que notám per los capitols, y numeros de la Butlla Innocenciana, totas com queda dit se poden aplicar per los difunts, y així ho concedí Innocencio XI. cap. 12. num. 3.

Se adverteix també, que com las Indulgencias, segons S. Thomás, Cayetano, y demés Autors clasichs sian *strictissimæ intelligentiæ, & rigurosissimæ interpretationis*. Se ha posat tot cuidado, y especial diligencia en totas las del present llibret, ja per fugir tot perill de incorrer en la excomunicació major, *latæ sententiæ*, que S. Pio V. en la constitució 99. : *Quam plenum sit*, y altres diferents Pontifices han posat, contra aquells, que publican Indulgencias falsas : ja també per obedir puntualment als Sagrats Cánons, que prohibeixen ab precepte de la santa obediencia, y pena de maledicció eterna publicar Indulgencias indiscretas : ja també per tenir sempre avorrida la falsedat, *maximé*, la que es tan perniciososa en materia de tanta importancia:

Da-

David Psal 5. *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium.*

CAP. XXII. *Indulgencia per la Oració mental, hora de la Cédula, y per la hora de la Mort.*

Nostre Santíssim Pare Benet XIII. als 19. del mes de Janer del any 1726. concedí als Religiosos, y Religiosas del Ordé de Predicadors, als Terciariis, y als Confreres del Santíssim Rosari, y del Santíssim Nom de Jesus cent dias de Indulgencia, cada dia que tindrán un quart de oració mental, y set anys si allargan fins à mitja hora continua, y de qualsevol modo dels dos continuant per lo espay de un mes, poden elegir un dia en cada mes, en que peneditis, confesats, y combregats, fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria, aplicable per las Animas del Purgatori. Per

Per la hora de la Cédula. Juli II. Paulo III. Leo X. y Clement XI. concediren per set anys (de que sempre se procura en Roma la prorrogació antes de concluirse lo septeni) al qui resa en la hora senyalada en la Cédula lo Rosari entér una vegada al any, Indulgencia plenaria. Y esta, además de las que están expresadas en lo cap. 5. per lo Rosari entér.

Y lo sobredit mencionat Venturini, que tragué à llum sos tomos en Venecia en lo any 1732. porta Indulgencia plenaria per la hora de la Cédula, de Alexandro VII. y de Clement X. com expresa clarament en lo tom. 1. p. 138.

Per la hora de la mort. Los Confreres que cada semmana resan lo Rosari, poden elegir Confesor, que una vegada en la vida, y altre en lo article de la mort,

mort, los apliquia Indulgencia plenaria, cap. 2. num. 1.

Item, posats en lo article de la mort, si confessats prenen la sagrada comunió per modo de Viatic, Indulgencia plenaria, cap. 10 num. 1.

Item, si de veras peneditis, confessats, y combregats invocan lo Santissim Nom de Jesus ab lo cor, si no poden ab la boca, estant en lo article de la mort Indulgencia plenaria. Clement VIII. cap. 10 num. 3.

Item, si peneditis, confessats, y combregats en lo article de la mort, invocan lo Santissim Nom de Jesus ab lo cor no podent ab la boca, ò donan algun senyal de contrició, Indulgencia plenaria. Clement VIII. cap. 10. num. 5.

Item, en lo article de la mort, si rebutts los Sants Sagraments, profesánt la

Fé,

Fé, dient la Salve Regina, &c. encomanantse à Maria Santissima, Indulgencia plenaria, lo mateix Papa, c. 10. n. 4.

Item, en lo article de la mort, si penedit, ò confesats, ò ab ferm proposit de confesarse, moren tenin en sas mans lo ciri benehit de la Confraria, en honra de Maria Santissima, sols en vida hagen pasat lo Rosari, guanyan Indulgencia plenaria. Innocencio XI. num. 2.

Estas Indulgencias concedidas per lo article de la mort, no se suspenen en lo any Sant, com se ha dit en lo cap. 3.

CAP. XXIII. *Exhortació als vius, perque guanyen Indulgencias per sí, y per los Difunts.*

PER la Confesió Sacramental ben feta, se li perdonan al Christiá las culpas, y pena eterna, que per los peccats mortals debia patir; pero la tem-

po-

poral rarissima vegada se perdona tota. Y es precis, que aqui, ò en lo Purgatori la pague, puix la divina Justicia ha de quedar satisfeta. Aquí se satisfá ab dejunis, oracions, almoynas, penitencias, y obras bonas, fetas en estat de gracia. També se satisfá per las culpas, guanyant per sí Indulgencias.

Es cosa per cert que admira, veurer à molts, que ells saben quant desordenada fou la sua vida, y los molts pecats graves que cometeren; admira dich, veurerlos molt quiets, molt assegurats, y sens cuidado de la altra vida dient: Jo ja me he confesát. Per cert que no está tot ajustat ab açó: *De propiciato peccato*, diu lo Esperit Sant: *Noli esse sine metu. Eccles. 5.*

Saben si han satisfet enterament à Deu? saben si tota la pena temporal la

tenen perdonada? nou sé, dirán. Saben que quant Jesu-Christ N. Sr. los judicará, sentenciará que paguen à la divina Justícia lo que deuenen? No es licit dubtarho. Puix com son tant tibis, tant poch amichs de sí mateixos, que no volen deslliurarse de gravissims torments en lo Purgatori ab leves penalitats desta vida?

Y lo que mes admira es, que sen tant poch lo treball pera guanyar Indulgencias, sien moltisim tan fluixos, y tan descuidats, que aquell poch no volen fer, com si nols importás cosa alguna. Se estarán parlant, jugant, pasejant, y rient tota la tarde del dia de la Festa (en lo qual están mes obligats à procurar lo remey de la anima), y no donarán quatre pasos per anar à resar à una Iglesia, en la qual se guanyan mol-

moltas Indulgencias. O! si consideras-
sen lo molt que perden.

En la enfermería del Illm. Convent
de S. Esteve de Salamanca, morí un
Religiós Dominicó. Afavorí lo Senyor
à la Venerable Mare Sta. Teresa de Je-
sus, portanla en esperit à assistir à aquell
acte (al qual acuden tots los Religio-
sos, encara que sia en la hora mes de-
sacomodada), y veu que la anima del
difunt, luego que hisqué del cos, fou
portada per mans de Angels à la Glo-
ria. Lo dia següent fent avisar al Rt.
Pare Prior, lo preguntá de la vida, y
costums del Difunt, y encara que era
observant, vivia sens coneguts defec-
tes, vida comuna, y religiosa, no tin-
gué que dir cosa particular, sino que
era devotissim de guanyar Indulgen-
cias, y que pera guanyarlas demaná
al-

algunas llicencias quant los Jubiléus, y confesions eran fora casa. Ha Pare (digué la Sta.), ditxosas diligencias que li negociaren tant feliz transit, que desde llit sen es anát al Cel: la devoció que tingué à guanyar Indulgencias en vida, premiá Deu que ne guanyás una de plenaria en lo article de la Mort M. Parra, Godoy, y altres. Lo mateix escriu la Sta. de altre Religiós del seu Orde. Als qui ja tenen cuidado de fer las diligencias, y aplicar los requisits pera guanyar Indulgencias, encomano dos cosas: La una que sian en abant mes cuidadosos, y diligents. La altre que procurien aplicarne moltas per las Stas. atormentadas Animas del Purgatori, especialment estas del Santisim Rosari.

Compadescamnos de la sua extrema necessitat, com feyan S. Vicent Ferrer, S. Lluís Bertrán, y lo P. S. Domingo,

que entre altres sufragis , oferia pera ellas la tercera cruel disciplina, que cada dia se donava. Y així mateix molts altres Sants, y Santas ab la Venerable Sor Maria Vilani, y altres Servents, y Serventas del Sr., eran incansables en treballar, patir, y sufrir per ellas, al pas que per sí mateixas en res poden ajudar-se. Fesamlos esta almoyna, que per ellas es utilissima, per nosaltres mol profitosa, y als ulls de Deu acceptissima.

Han de saber, que diferents vegadas per gracia singular del Sr. , se apareixian moltes Animas del Purgatori à la V. Sor Mare Francisca del Santissim Sacrament, quant estava resant lo Santissim Rosari, agenollantse lo besavan, y humilment lo adoravan dient: Ha, ha, est es lo nostre almoynier , est es lo almoynier del Purgatori. Així ho refereix lo Venerable. Bisbe Palafoix.

D. Alexandra en Aragó , celebrada per sas galas, discreció , y hermosura, y per açó causa de varios desafios , en un destos moriren desgraciadament, y ferits plens de zelos, y rabia dos Cavallers. Los parents destos per venjarse de Alexandra li donaren una mort atroz , llevanli lo cap , perque no pogués confesar, y lo tiraren en un pou; per eser escrita à la Confraria , y per alguna devoció que tingué al Rosari de Maria Sma. , à la qual reclamava cordialment ventse en lo major treball, quedá la anima en lo cap, y aixís sepultat en lo pou durá sinch mesos, fins que lo P. S. Domingo per orde, y revelació de la Verge Sma. vingué al lloch, arribá al pou, cridá Alexandra , hisqué lo cap , y posát sobre lo brocal del pou, confesá ab gran dolor enterament sos pecats, prengué del St. la absolució, y

penitencia, lo Santísim Viatic, y la Extrema-Unció: y aixís ab admiració, y pasmo de molt concurs, estigué dos dias lo cap resant lo Rosari, que lo St. li doná per penitencia: y digué, que per satisfacer la divina Justicia habia de estar set cents anys en lo Purgatori, los doscents, per aquellas dos morts desgraciadas que ocasioná, y los sinch cents per sos pecats, profanitats, galas, &c. Pero que per los sufragis, y oracions dels Confreres del Santísim Rosari, esperava que se li perdonaria molta part de aquella pena. Espirá, y de allí à cent y cinquanta dias (número de las Ave Marias del Santísim Rosari) se aparegué la anima com à resplandent Estrella al Patriarca S. Domingo, y havenli donat repetidas gracias de part de las animas del Purgatori, li encarregá mol la predicació del Santísim Rosari, la

fundació de las Confrarias , y que los seus Confreres se recordasen frequenment de las beneytas necesitadas animas , perque las dels seus parents, amichs, y demés que eixian per ells del Purgatori , los afavorian molt desde el Cel. Y digué que los Angels , y Sants anomenavan germans als Confreres del Santissim Rosari, y los profesan per açó singular, y especial amor. Maluenda ab lo B. Alano, y altres Autors clasichs. Y diu lo B. Alano, que moltas animas manifestantse als Confreres , demanavan encaridament las oracions, y sufragis del Santissim Rosari, dient que tenia la preheminenca , despres del Sant Sacrifici de la Misa.

No succehí així à altre desgraciat, sens esta Angelica celestial devoció, Cas formidable! Morí rebuts tots los Sagraments un pecador empedernit, y

com es just judici, que vivint abusá de ells, rebentlos sens lo degut dolor, y proposit en la confesió, així mateix los rebia en la mort; ab tots los Sagraments fou, com altres innumerables condemnats.

Los Angels li tragueren la Sagrada Hostia de la boca, y la portaren à una santa Religiosa, que en la Celda estava absorta en fervorosa oració. Li donaren á combregar la Sagrada Forma, dientli la prengué per traurer de pena à certa Anima del Purgatori, ab lo que li alcansá lo etern refrigeri de la gloria *Engelgrave in commemoratione Defunctorum* cap. 2.

Aqui se veu clarament, lo que ab lo Angelich Doctor canta la Iglesia, que lo Santissim Sagrament es mort per als mals, y vida per als bons: *Mors est malis, vita bonis. In sequentia Offi-*

in Corporis Christi. Y de quant profit es combregar devotament per los Difunts, com ho deuen frequentar los Confreres del Santissim Rosari.

La menor pena del Purgatori, y per culpas leves, es major que tots los mals, dolors, tormentos, y martiris de tot lo mon, y encara major que todas las horrorosas imponderables penas que patí Jesu-Christ en lo discurs de sa dolorosa sangrienta Passió, com diu S. Thomás, y S. Agustí: lo qual ajusta ques pateix mes en un tancar, y obrir de ulls en lo Purgatori, que tot lo que patí en lo cruel martiri de las graellas S. Llorens. Puix eom tindrás cor per deixar patir tant, y tant llarch temps à qui te amá, afavorí degueres, y encara deus en esta vida lo que tu sabs? Un Neró, un Pagá, una fera te causaria compasió, si la veses en tant terribles

rigurosas penas, encara que tingueses lo cor de pedra : lo tindrás per veurer patir, y no socorrer à tos Pares , germans , amichs , benefactors , altres als quals tal vegada tens obligació de justicia, caritat , obedieneia , ò fidelitat? O ingratitude deplorable! O com ho pagarás ab rigurosas penas, encara que sias virtuós en lo demés!

En un Convent de la Provincia de las Canarias de N. P. S. Francesch se aparegué un Religiós difunt à un Novici que feya oració per ell, dientli que estava detingut patint gravissima pena en lo Purgatori sens lograr lo fruyt de sas oracions, perque habia tingut en vida poch cuidado de pregar à Deu per las Animas dels Difunts. Madalena en la Doctrina Christiana.

En lo llibre sinch cap. 8. *De Vitis Fratrum Prædicatorum*, se escriuhen

estos casos. Lo Venerable Fr. Bertrán de Garriga (no Sant Lluís Bertrán, com per error se troba en alguns llibres) Company de N. P. y Patriarca S. Domingo, y primer Prior de la Provensa, celebrava molt amenuit, y orava fervorós per la conversió dels pecadors, descuidantse de las beneitas afligidas Animas: porque deya: estas ja están seguras, y en gracia de Deu, aquellas están en desgracia de sa Magestat, y en proxim perill de las penas eternas del Infern. Una nit li aparegué de criminal un terrible Difunt, que ab los pals de un feretro li doná dolorosas bastonadas, oprimitlo, y atormentantlo per deu vegadas, dientli que las Animas del Purgptori están en extrema necessitat, y tals penas no pondent valerse à sí mateixas; pero sí, los pecadors desta vida, que

si están entan gran perill, tot se pert per sa culpa. Quedá instruhit, y escarmentat lo Venerable Bertrán, de modo que en abant mudá de dictamen, y fou despres singular benefactor de las beneytas Animas.

Lo V. Fr. Rao Romá, de singular virtut, y maxima santedat per lo que de revelació sabía, solía dir en concurs als demés Pares: Que una de las cosas, que sempre mes temía, era morir ab algun destos deutes als Difunts.

Un Religiós de aquell primer sigle de la Religió, que comunment eran tant virtuosos, que casi tots feyan miracles, morí ab algun destos deutes, segons la constitució, que no obliga ni á peccat venial: despres de molt temps, tot afligit, tot cremát, y atormentát aparegué à un amich familiar seu, lo qual preguntantli admirát, com

tant temps habia estat en Purgatori?
 Respongué: que los sufragis, que per
 ell en la Religió li feren, no li aprofita-
 ren, perquè serviren per los altres
 als quals ells los debía. Y aixis espera-
 ba la misericordia de Deu, y de sos
 germans, la qual encaridament desit-
 java. Lo mateix succehí à un Religios
 de nostre P. S. Francesch: *Apud An-
 nales Minorum*. Tom. 9. pag. 53.

No has de tenirte per tant Sant, que
 entengas anar desdel llit al Cel: per-
 que has de entendre, que de moltes
 Animas que la Mare Santa Teresa veu
 eixir de est mon en gracia, solas tres
 (à mes de la sobredita) pujaren à la
 gloria sens pasar al Purgatori; que fo-
 ren Sant Pere de Alcántara, lo Mestre
 Bannes del Orde de Predicadors son
 Confesor, y un Religios Carmelita.
 Sapias donchs, que si vas al Pur-
 ga-

gatori, te succehirá, qué? Nota.

Ab la mateixa mida que mesurarás al altres, te donarán à medir à tu, diu Christo. Tinga Deu misericordia de nosaltres, deya Noemí, com nosaltres la tinguerem ab los Difunts. Que es lo mateix com si digués: Usará lo Senyor de misericordias ab las vostres Animas, perque vosaltres la usáreu ab las de vostres proxims.

Nota, que S. Paulino escrivint à un Viudo, cuidados de la Anima de sa muller, li diu: tens en Jesu-Christ una segura prenda, y un sollicit sufragi pera tú. Esta es la anima de ta muller, la qual te prevé tanta gracia, y tanta misericordia en lo Cel, quants son los sufragis, y oracions que li envias tu desde est mon.

Y no solament en lo Cel, si que també en lo mon remunera lo Senyor per

medi de las Animas, y guarda de grans perills als seus benefactors. De un, refereix lo Ilm. Voragine en la legenda de la Commemoració dels difunts, que sempre que pasaba per algun cementiri resaba lo Psalm *De profundis*, &c. en sufragi de las beneytas Animas. Un dia fugint perseguit dels seus enemics, arribant allí se posá à resar la acostumada devoció; quant (ò cas raro!) repentinament se poblá lo Cementiri de visibles animosos Difunts tots armats, cada qual ab lo instrument de son ofici en las mans. Allí comparegueren los Militars ab la espasa nua, los Pagesos ab la rella, los Fusters ab aixà, los Mestres de casas ab lo parpal, los Sabaters ab lo trinxét, los Espardenyers ab la agulla, las Donas ab la filosa, y així mateix los demés, fent inexpugnable muralla, defensant à

son benefactor , y amenaçant als enemics , als quals obligaren à fugir confusos , y aterrats.

Si aixis patrocina lo Senyor per medi de las Animas , al qui li ofereix per ellas lo Psalm *De profundis*, quant mes amparará als qui li oferirán per ellas la principal de totas las devocions? Quan mes amparará als qui li oferirán per ellas los inmensos Tresors de tans perdons , è Indulgencias.

Tres exemples molts semblants al referit porta lo Pare Martí de Reo de la Companyia de Jesus en lo estat de las Animas del Purgatori cap. 21. en que se manifesta la bona correspondencia dels Difunts en patrocinar puntualment à sos benefactors.

Ha de saber lo Christiá , que tot lo que fa, tot lo que resa, y tot lo que se ofereix per las beneytas Animas , no

ho pert pera sí, antes be li aprofita mes per moltes rahons, que sería llarch lo contarlas. Cedit Sta. Gertrudis la part satisfactoria per las atormentadas Animas del Purgatori. Volgué Satanás turbarla, dientli, que ja ho pagaria ella despres de morta, puix no habent satisfet per sos pecats propis, totas las suas satisfaccions habia ofert per las Animas dels Difunts. Acudí puntual Christo N. Sr. visitá à la Santa ab singular apacibilitat, y blandura, li digué: Nol cregas, ni te affigescas, porque ab eixa caritat has aumentat notablement la participació dels meus infinits merits, dels quals se te ha de aplicar tot lo que haurás menester, y lograrás premis superabundants, à la caritat que has tingut ab las Animas amigas mias.

Per los anys de 1604. vivia en Roma

un Cantór Mestre de Capella singular benefactor de las Animas del Purgatori. Resava cada dia lo santisim Rosari, visitava las Estacions, y aplicava per los Difunts quantas Indulgencias podia guanyar per ells. Una matinada del dia de la Nativitat de Nra. Sra. anava à una Iglesia fora de Roma, pera cantar en una Festa. Entrá en una verda espesura de un canyaveral, en lo mes retirát de éll, veu un admirable Cor de Senyoras de hermosura Celestial, à las quals presidía una, que en magestat, gloria, y grandesa excedia incomparablement á totas las otras. Tenian en mitg lo cadáver de un Difunt al qual feyan honrosas exequias. Cantáts los Psalm del primer Nocturno doná la que presidía lo llibre al ventiró sCantór perque cantás la primera lliçó. La cantá com à molt destre que

era; pero las Stas. Verges que estavan en lo cor, sens comparació lo excedieren en las altras lliçons, y responsos que cantáren. Entoná despres la que presidia: *Subvenite sancti Dei, &c.* Y las Santas Verges ab sas propias mãos obriren la sepultura, y enterraren lo cos. Despres girantse al Cantor, la Presidenta que era la Reyna dels Angels Maria Santissima derramant favors de sa hermosa alegre cara, gracias de sos ulls, y dulçura de sos llavis, li digué: *prosegueix Fill en lo cuidado, y devoció ab que socorres als Difunts, que jo te pujaré, fent pera tu las mateixas hontas, que per aquest que has vist, lo qual tingué lo mateix cuidado, que tu tens ab las Animas del Purgatori. Desaparegué la visió, y no hi ha dubte que li cumplí la paraula la Reyna del Cel, puix lo Cantór proseguí ab*

mes fervor, y cuidado tot lo temps que visqué en socorrer las beneytas Animas, resant Rosaris, visitant Iglesias, y oferint moltíssimas Indulgencias. En lo Cel estrellat. Lib. 2. cap. 12. num. 15. De aqui se deixa compendrer, no sols la fervorosa devoció ab que resaria lo santíssim Rosari lo tal Cantór, si també lo molt que aprofita per la altra vida lo fer be à las necesitadas Animas del Purgatori.

Aprofita també pera esta vida, tant per lo espiritual, que es lo que mes importa, com també per lo que menos, que es lo temporal. Per le espiritual ja se ha vist, y se troban en los sobrecitats erudits sermons de Benet XIII. en los Gritos de las Animas, y molts altres llibres innumerables, y exemplars dels favors, ques logran per esta devoció, y també de lo que en lo

temporal han assistit puntuals las Animas, deslliurant de diferents perills, y procurant bens de fortuna als benefactors. Apuntaré sols aquest per conclusió.

Aquell célebre Arquebisbe de Sevilla, y Cardenal D. Christofol de Sandoval, ja esent estudiant en Lovayna, afavoría de moltas maneras à las beneytas Animas. Per haberse retardat en una ocasió las lletres de son Pare, se trobava sens algun diner, à temps que un li demaná almoyna per las Animas del Purgatori, y no tenint que donarli, sen aná à la Iglesia à resar per ellas. Estant en açó vingué un hermós agraciat moço, que en nom de son Pare li entregá una bona cantitat de doblas; donantli individual noticia, de quant alashoras pasava en sa casa. Sete per cert, que fou especial favor de

algun Angel del Cel, aixis ho referia dit Sr. Cardenal; perque may pogué saber com, de quina manera, ni per ahont li habia vingut tal socorro.

Mes perque se veja quant venturosos son los cuidadosos de guanyar Indulgencias, y quant desgraciats los que no fan cas de guanyarlas, es digne de notarse lo que se refereix en la Vida de Sta. María Magdalena de Pazis pag. 1. cap. 57. Estant la Santa agenollada à la grada del Capitol, desde ahont se veya lo cadáver de certa Religiosa pera subvenir-la ab sas oracions elevada en éxtasis, veu la Anima que sen pujava al Cel, habent estat solas quinze horas en lo Purgatori; y estant admirada, li digué lo Senyor, que li prevenia tanta ventura per haber patit lo bastant en vida, y per cuidado que tingué de guanyar Indulgencias.

INTRODUCCIÓ PER COMENSAR
quiscuna part del Santissim
Rosari.

V. Ave María gratia plena Dominus
 tecum.

R. Benedicta tu in mulieribus, & bene-
 dictus fructus ventris tui Jesus.

V. Domine ✠ ✠ ✠ labia mea aperies.

R. Et os meum annuntiabit laudem
 tuam.

V. Deus ✠ in adiutorium meum in-
 tende.

R. Domine ad adjuvandum me festina.

V. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
 Sancto, &c. Alleluia. *O en temps de*
la Septuagesima; Laus tibi Domi-
ne, Rex æternæ gloriæ.

ORACIÓ PREPARATORIA, Y OFERIMENT,
ab Indulgencias.

DEU vos Salve Filla de Deu lo Pare , Deu vos salve Mare de Deu lo Fill , Deu vos salve Esposa del Esperit Sant , Deu vos salve Temple , y Sacrari de tota la Santissima Trinitat , Mare de Jesus , y dolça Advocada de peccadors ; postráts humilment à vostras plantas ab verdader dolor de haber ofés al vostre amantissim Fill , dient una , y mil vegadas quens pesa de haberlo ofés , sols per ser ell qui es , y perque lo amám sobre totas las cosas , propo-sant firmissimament de may mes tornar-lo à ofendrer , ajudats de sa Divina gracia , y de vostra poderosa intercessió , en que posám las nostras confianças. Suplicám Verge Maria Santissima nos alcancéu llum , amor , y gracia per emplearnos dignament en estas vostras alabanças ab tota devoció , y pureza de cor , y reverencia , a major gloria del Senyor , y vostra : exaltació dels Santissims Noms de JESUS , y MARIA , de la Fé Catholica , y de la Santa Mare la Iglesia ; de tal modo , que merecám guanyar las Indulgencias , las quals , ab nostres cors , vos oferim en satisfacció de nostras culpas , y sufragis de las beneytas Animas que son de vostre major agrado , y de nostra major obligació. JESUS , y MARIA nos sian nort , llum , y guia. Amen JESUS.

MISTERIS DE GOIG, PER LO DILLUNS,
y Dijous.

Lo primer Mysteri de Goig, es la Encarnació del Fill de Deu en las purissimas, y Virginals Entranyas de Maria Santissima.



Considerant lo amor infinit ab que lo Fill de Deu se feu Home en las entranyas de Maria Santissima, pera patir, y morir per nostre amor, y rara profunda humilitat ab que la Reyna, y Mare de Deu se confessá esclava quant es exaltada à eixa infinita sobre excelentissima dignitat; sian nostres los afectes, y desitgs de amor, humilitat, y continuo agrahiment à tant grans beneficis, y finesas; oferint ab tota devoció à JESUS, y à MARIA en Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo segon Mysteri de Goig , es quant Maria Santissima aná à visitar à sa Cosina Santa Elisabèt.



Considerant la diligencia , y caritat inmensa , ab que MARIA SANTISSIMA aná à visitar à sa Cosina Santa Elisabèt en las Montanyas de Judea , umplint de Celestials benediccions la casa ab la visita , y per medi de la sua salutació fou santificat , y plé del Esperit Sant , Sant Joan en lo Ventre de sa Mare Elisabèt : Sian los nostres afectes de caritat prompta , y puntual obediencia à las inspiracions divinas , ab ardents desitgs de lograr semblants espirituals visitas , y salutacions , oferint ab tota devoció à JESUS , y à MARIA un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo tercer Mysteri de Goig, es la Nativitat del
Fill de Deu, en lo Portal de Bethlém.



Considerant com nasqué lo Noy petit; pero per
la sua immensitat no cap en los Cels, ni en la
terra; y mirantlo en la Establia cubert ab pobres
bolquers, y reclinát en un Pesebre (entre dos ani-
mals) aquell gran Monarca Rey de Reys al qual
del Cel baixan à adorarlo, y cantarli glorias los
Angels: Sian los nostres afectes de admiració, ter-
nura, devoció, y pobresa de esperit, y de amors
als Celestials, oferint al recient nat nostre cor per
braçol; y à la Verge las telas limpias del cor per
bolquers, y à Sant Joseph las finesas, cuidados, y
enorabonas; oferint ab tota devoció à JESUS, y à
MARIA nn Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo quart Mysteri de Goig , es la Presentació del Fill de Deu en lo Temple.



CONSIDERANT la profunda humilitat de Jesus , y de Maria : de Maria en volerse purificar , no sent immunda , per haber concebut per obra del Esperit Sant ; y de Jesus en voler ser ofert , presentat , y redemit com à pobre pecador , y esclau ; com à pobre oferint Tórtolas , ò Palomas : com à pecador ; puix ab oferta , y sacrifici volgué ser expiat ; y com à esclau , puix ab sinch sicles volgué ser redemit : Sian los nostres afectes , y desitgs de humil prompta , y alegre obediencia à la Lley Divina , y à quant per ella en la Iglesia sens ordena ; oferint ab tota devoció à JESUS , y à MARIA , un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo quint Mysteri de Goig, es quant M. SS. despres de haber perdut à son Fill, lo trobá disputant entre los Drs.



Cosiderant las ansias de esta afligida Senyora habent perduda la joya mes estimada. O Deu meu, y Pare Etern; diria, que me habeu donat à vostre Fill, y Jo me he descuydada en guardarlo! O Senyor, y Deu meu, quel haja perdut per mon descuyt! O altíssim Senyor usáu de misericordia ab vostra esclava, y digaume ahont está la mia esperansa vostre Fill, y tot lo meu be? O Fill meu dilectíssim! ahont habeu anát, deixantme sola, afligida y desamparada. Sian nostres afectes acompanyar à la sempre Verge Santíssima en estas ansias, amar à Deu, y fugir los perills del mon; oferint ab tota devoció à Jesus, y Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

*OFERIMENT, Y ORACIÓ IMPETRATORIA
ab Indulgencias per quiscuna de las tres parts.*

SOberana Emperadora dels Cels, y terra dulcissima Maria, dignissima Verge, Mara de Deu, y de pecadors. Trono de la Trinitat Santissima, y dolsa Advocada nostra, ab los nostres cors, animas, afectes, y desitgs vos oferim humilment estas oracions, pera que vos digneu presentarlas al vostre dilectissim Fill Jesus, y en lo seu purissim Corsian purificadas de tots los defectes e imperfeccions; alcansaume ab la vostra intercesió poderosa molta pau, y concordia entre los Princeps Christians, exaltació de la Sta. Fé Catolica, y victoria à nostra Sta. Mare Iglesia; conversió de infiels, Heretges, y pecadors; gracias als amichs, y enemichs; y consól à tots los afligits, y agonisants; llibertat de sas penas à las beneytas Animas en especial vostras devotas, y Confreresas, y las que son de vostre major agrado, y de nostre major obligació segons lo orde de justicia, caritat, obediencia, y fidelitat; perdó de todas nostras culpas, y de las penas que debem per ellas; augment, y perseverancia en las virtuts, en la gracia, y en esta devoció santissima; pera que los qui vos alabám ab lo Rosari en esta vida, merescám alabarvos en companyia dels Sants, y Angels eternament en la Gloria. Maria Mare de gracia, Mare de misericordia defensaunos dels enemichs, y amparaunos en

la última hora. Jesus, y Maria vos dono lo cor, y la anima mia. Ohunos, ò Clementissima, ohunos, ò Piadosa, ohunos, ò Dolça sempre Verge Maria. Deu vos salve Regina.

V. Post partum Virgo inuiolata permansisti.

R. Dei Genitrix intercede pro nobis.

V. Ora pro nobis Beate Pater Dominice.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

V. Salvos fac seruos tuos, & ancillas tuas.

R. Deus meus sperantes in te.

V. Requiescan in pace. *R.* Amen.

O R E M U S.

DEus cuius Unigenitus per vitam, mortem, & Resurrectionem suam nobis salutis æternæ premia comparavit: concede quæsumus; ut hæc Misteria Sanctissimo Beatæ Mariæ Virginis Rosario recolentes & imitemur quod continet, & quod promittunt assequamur.

Concede quæsumus Omnipotens Deus, ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur Beati Domini Confessoris tui Patris nostri patrocinio sublevemur.

Prehende Domine famulis, & famulabus tuis dexteram cælestis auxilii, ut te toto corde perquirant, & quæ digne postulant, assequantur. Fidelium Deus omnium Conditor, & Redemptor: animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue, peccatorum: ut indulgentiam quam semper optaverunt piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, &c.

V. Ave Maria gratia plena Dominus tecum.

R. Benedicta tu in mulieribus, & benedictus, &c.

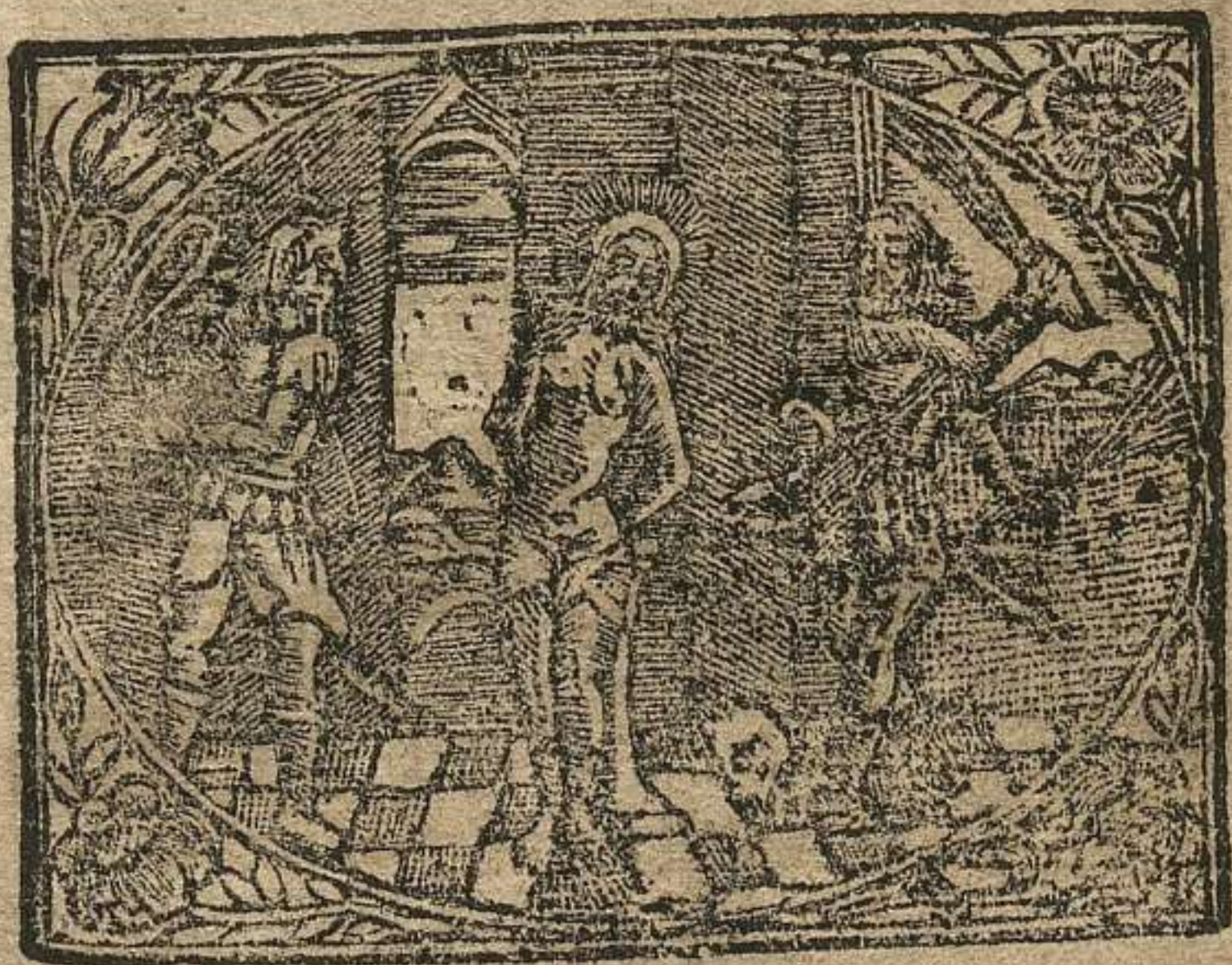
MYSTERIS DOLOROSOS PER LO DI-
mars, y Divendres.

*Lo primer Mysteri de Dolor es la Oració que
tingué Christo en lo Hort de Gethsemani.*



Considerant à Jesus en lo Hort fent Oració
al Etern Pare, postrat per terra per tres
horas, y en tals tristesas, y agonías mortals, que
li fan reventar los poros, brollant un copiós
suór de sanch, fins à regar la terra; pero tant
resignát en beurer lo Calzer amarch de la sua
Passió, y mort, que en tot conformá sa volun-
tat ab la del Etern Pare: Sian los nostres afec-
tes de perseverar en la oració; acompanyém
agrahirs à Jesus, y à Maria; oferint ab devoció
un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo segon *Mysteri* de Dolor, es lo açotament en la Columna.



Considerant à Jesus despullat de sas vestiduras, ab sogas, y cadenas lligat à una columna; y com à lladre, y malfactor açotat per sis cruels butxins ab varas, y espinas ab mes de sinch mil açots, fins à descobrir los ossos entre las feridas mortals; y que la Verge dolorosa senti amargament tots estos cruels martiris, pero un, y altre ab gran paciència, fortaleza, y amor: Sian los nostres afectes en los justos colps de penas, y afliccions, que ns destina la Divina Justicia ab un gran amor à la castedat, y pureza; oferint ab tota devoció à JESUS, y à MARIA un Pare nostre, y deu Ave Marías.

Lo tercer Misteri de Dolor, es la Coronació de Espinas.



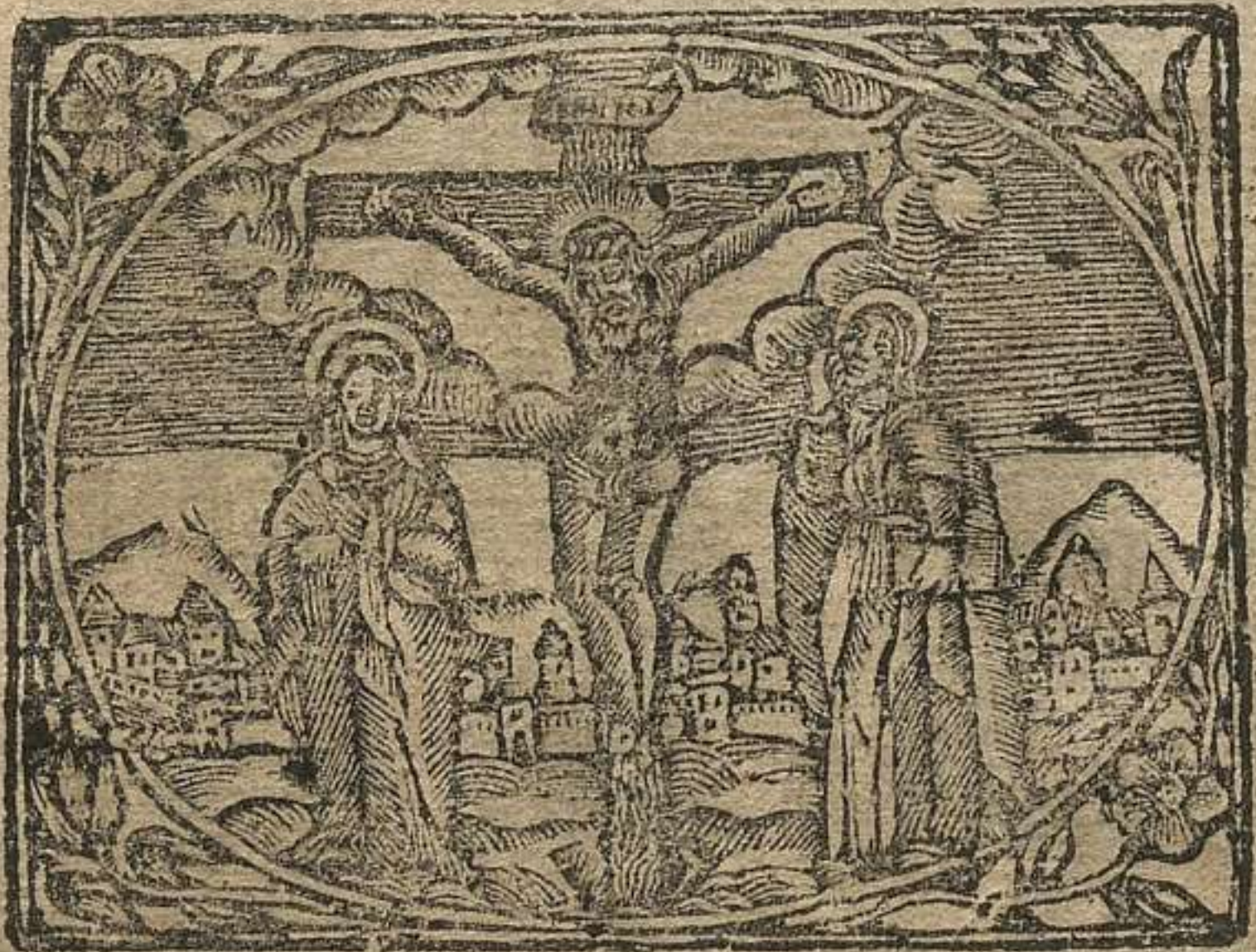
CONSIDERANT al Rey de la Gloria, despedasat ja dels açots en mans dels barbaros rabiosos Jueus, y Soldats, ab cruels colps de llançes clavaren en son delicadissim Cap la cruel Corona de agudas, y penetrants espinas fins al cervell; y cubrintlo ab un despreciable pedás de púrpora, li posaren per cetro una canya en la ma, saludantlo ab mil escarnis com à Rey de burles; y mira la humilitat, y mansuetut ab que tolerá lo Rey de la Gloria la mes pesada bur-la, y que la dolorosa Mare en lo seu cor pateix tots eixos torments, ab los mateixos afectes: Sian nostres pensaments Divinos, y Celestials; oferint ab tota devoció à JESUS, y à MARIA un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo quart Mysteri de Dolor, es quant Christo portá la Creu sobre sas delicadas espatllas, desde la Casa de Pilát fins al Calvari.



CONSIDERANT à nostre Redemptor ab la humilitat, y amor ab que se subjectá ab la mes afrentosa mort; y carregant sobre las feridas llastimadas espatllas lo roscó, y pesat arbre de la Creu, dessangrat, y sens forçes, pregonantlo com à malfactor y sediciós caminá al Calvari, y encontrant à sa affligida Mare en lo carrer de Amargura, fou esta en los dos tant extraordinaria, y excessiva, que fins vuy se anomena per açó lo carrer de Amargura: Sia aquest lo afecte de nostres cors, abraçant la Creu dels treballs, y adversitats; oferint à Jesus, y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo quint *Mysteri* de Dolor, es quant Christo fou clavát de peus, y mans, y mort en Creu.



Considerant al Redemptor al Mont Calvari quel despullan fins à la pell, renovantli las Llagas dels assóts aquells inhumans cruels burxins, y com lo amantissim Jesus allarga los brassos en los de la Creu, aixis à cruels colps de martells enclavát en la Creu, y elevát, sollicitant lo perdó de sos enemichs, ab lo desamparo, y clamor entregá lo seu esperit al Etern Pare, inclinát lo cap. Sian los nostres afectes crucificar tots los nostres apetits, y passions, fins à morir despullats de tots los afectes; oferint à Jesus, y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

MYSTERIS GLORIOSOS, PER DIMECRES,
Dissabte, y Diiumenge.

*Lo primer Mysteri de Gloria es la Gloriosa, y triunn.
fanc Resurrecció de Christo Senyor nostre.*



Considerant à Jesus resucitat al tercer dia gloriós triunfador de la mort, y se manifestá resplandent à la sua dilecctissima Mare Maria Santissima, acompanyát de S. Joseph, de Sta. Anna, Sant Joaquin, y demés Sants Pares, y ab dolços abrasos converteix à un abisme de goig, y alegria tot lo Mar amarch de sa Pasió, donantli à adorar las Llagas resplandents, y gloriosas transformadas en flors de incomparable hermosura, y fragancia: Sian los nostres afectes de acompanyar à Jesus, y à sa gloriosa Comitiva; oferint à Jesus, y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo segon *Mysteri* de Gloria, es quant Christo
sen pujá al Cel.



Considerant à Jesus en lo alt del Mont Olivét
en presencia de la Mare Divina, y de tota
sa feliz escola, despres de importants instruc-
cions, dolços abrassos, y llargas benediccions,
acompanyat de tota aquella numerosa multitud
de Animas, que tragué dels llims, sen pujá glo-
riosament triunfador al Cel; obrint las portas,
que tancá lo pecat peraque tots pugám entrar
en lo Regne Etern: Sian los nostres afectes se-
guir los passos de Jesus, y Maria implorant las
Divinas benediccions; oferint à Jesus, y à Ma-
ria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo tercer Mysteri de Gloria, es la vinguda del Esperit Sant sobre del Collegi Apostolicb.



Considerant lo amor tant gran del Etern Pare ab los demás, puix no sent content de habernos donat en la Encarnació al seu Fill, nos doná també al Esperit Sant, y en la mateixa Ciutat de Jerusalém ahont los homens prengueren, afrontaren, maltractaren, asotaren, y crucificaren à Jesus, allí mateix enviá al Esperit del Amor, ensenyantnos à pagar mals ab bens; injurias, ab mercés; agravis, ab beneficis: Sian nostres afectes aquestos, perdonant sempre de cor à nostres enemichs, y corresponent ab bens, ab mercés, ab beneficis, y ab finesas, los mals; oferint à Jesus, y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo quart Mysteri de Gloria, es la Assumpció de Maria Santissima en Cos, y Anima en lo Cel.



Considerant que sent la mort eco, y conseqüencia infalible de la vida ; de la mateixa manera que vivim , morirem : si vivim alabant ab lo Santissim Rosari à Jesus, y Maria, morirem també com à Misticis cisnes, cantant las Divinas alabansas ; la Verge Santissima visqué sempre espiritualmente enamorada del seu dilectissim Fill, com pues habia de morir, sino com à Mariposa Celestial : Sian los nostres afectes imitar los hermosos agraciats pasos de sas virtuts en lo breu discurs de nostra vida ; oferint à Jesus , y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Mariás. **Lo**

*Lo quint, y ultim Mysteri de Gloria, es la Corona-
ció de Maria Santissima en lo Cel.*



Considerant las festas, alegrías, y regosirjos de aquell gloriós celeberrim triunfo, quant los Serafins, Cherubins, y demás Esperits Celestials tots li fan festa, tots li cantan las glorias, tots li rendeixen la obediencia. O que suavissims ecos! O que dulcissims motets! O que inefables melodias! Quant anaren cantant visca, y triunfe la nostra Emperatriz ab tres Reynes, y tres Coronas, del poder del Pare, de la Sabiduría del Fill, y del amor del Esperit Sant: Sian los nostres afectes de amor de Maria Santissima; oferint à Jesus, y à Maria un Pare nostre, y deu Ave Marias.

OFERIMENT DE TOTES LAS
tres parts de la Oració impetrato-
ria ab Indulgencias.

Verge Santissima, Mare de Jesus,
 Mare nostra, ab las nostras ani-
 mas, ab los nostres cors, afectes, y de-
 sitgs vos oferím humilment estas tres
 parts del Santissim Rosari, en reveren-
 cia dels Misteris Gozosos, Dolorosos,
 y Gloriosos, peraque vos dignéu pre-
 sentarlas á nostre dulcíssim Jesus ab
 los seus merits de infinit valor, ab los
 vostres de incomparable estimació, y
 ab los de tots los Sants del Cel, y Jus-
 tos de la terra, en satisfacció de nos-
 tres pecats, conversió dels pecadors,
 alivio dels Agonizants, y sufragi de
 las Animas del Purgatori, del modo
 que sia de major gloria de Jesus, y de
 vostre major agrado; y per impetrar
 de sa Divina clemencia, per vostra
 inter-

intercessió , perdó de nostres pecats, ab verdader dolor de haberlos comesos, per ofensas suas, y proposit eficás de no pecar mes , auxiliis peraque los demás lo servescan, y ningú lo ofenga , zel perque sos Ministres dilatian felizment la gloria dels dulcíssims Noms de Jesus , y Maria , pau entre los Fills de la Iglesia , reducció dels Heretges , conversió dels Gentils, acert dels superios Ecclesiastichs , y seculars, consuelo en las aficcions del Poble Christiá, remey dels pecats publichs , y privats , y tots los demás que vos sabéu conseguir , y nosaltres no sabém demanar : pera major gloria de Deu , y profit de nostras ánimas , de nostres parents , y benefactors, y demás proxims, amichs, y enemichs , ab molt fervor , augment , y perseverancia en esta santa devoció,

fins à la mort; peraque los qui vos alaban ab lo Rosari en esta vida, merescan alavarvos ab los Sants, y Angels eternament en la Gloria. Ohiunos, ò clementisima, ò piadosa, ò dolosa sempre Verge Maria. Deu vos Salve Reyna, &c. *Monstra te*, pag. 151.

CAP. XXIV. *En lo qual se escriu la primera fundació del Rosari, que fou en lo Mar.*

A Paregué una volta, entre altres Maria Santissima, Senyora nostra al seu amat Fill, ab lo qual se habia desposada, lo B. Alano de Rupe, elegit per tan Soberana Reyna, perque ab la sua zelosa predicació ressuscitás, y donas nova vida en los cors dels Christians à la devoció del Santissim Rosari, que per haber ja tant felizment mort lo Pare Sant Domin-

go, la astucia de nostre enemich lo Dimoni habia ja posada en olvit, y casi generalment extinguida, volent Maria Santissima que sabés lo B. Alano, y publicás al mon lo principi, origen, estatuts, fruyts, y estats de la Confraria, ò Germandat del seu Santissim Rosari, y moltas maravellas succehidas, que lo Pare S. Domingo contingut de la sua inexplicable humilitat habia callát, y pasát à la Gloria eterna sens haberlas ditas: digué en aquella aparició Maria Santissima al Beato Alano.

Amát espós meu, estám atent à algunas cosas que te vull manifestar molt utils, y necessarias de eser sabudas, que ja altra vegada revelí à ton Pare, Fill, y Espós meu Domingo de Guzman en la Festa de la Anunciació, ab molts miracles, y prodigis que obrá la

Divina Omnipotencia. Domingo, pues Varó verdaderament Apostolich (ocupant los Moros las Espanyas) Canon-ge Regular de S. Agustí, sis anys antes que morís, discorrent, y vaguejant los Regnes de Espanya, no molt lluny de Sant Jaume de Galicia, fou prés de uns Piratas ab son company en la predicació Era Bernat, portats los dos presoners à la Nau dels Piratas, y quedant molt maltractats de aquella sacrílega, è infame gent, los destinaren al rem. Pero no perçó Domingo, y son Company deixaren humils de dir las Divinas alabansas de dias, y de nits, ab esperit mes que de homens fets uns anyells entre aquells ferosos Llops.

Tres mesos exercitaren lo remar ab admirable paciència, quant jo Mare de Pietat, considerantme mon Espós

Domingo, y mirant mas entranyas de pietat, volguí, que à mon intent, se armás en los ayres una cruel tempes-
tat, y tal, que ab trons, y llamps con-
tinuos la superbia de crespadas olas
del mar ja apareixia alsavan la nau
fins a las estrellas, ja luego la baixa-
van al profundo del abisme, de mane-
ra que los desgraciats Piratas, descon-
fiant de la sua vida, ploravan ja amar-
gament la sua desgracia.

S. Domingo ab son Company, tro-
bantse sens la menor turbació, y me-
nos afligits, ab ánimo varonil, confiant
de Deu, y de Maria Sma., vehent la
desesperació, y perills de aquells mi-
serables, y ab lo seu acostumat fervo-
rós esperit, y zel, prová convertir
aquellas perdudas animas, y los digué:
Germans meus, Deu está irát, es me-
nester que aplaquém la sua tant justa
ira,

ira, y axí la tempestat que patim, pararà; las culpas vostras son las que acompañan la ma dreta de Deu, qui las vol venjar; los vostres pecats, son los que turban lo mar. Demanáu pues lo perdó à Deu nostre Senyor, imploráu humils, y rendits la clemencia de la sua Mare Maria Santissima la Verge sempre Maria, estrella del Mar, y Advocada dels pecadors. Creheu, y veuréu à Deu marvellós en lo Mar, è inclinát à vostre sospirs. Açó los digué als miserables Domingo; pero fou lo mateix que si ho hagués fiat al ayre: puix aquells mals homens no se convertiren, ni mollificaren de cor; ans be passavan en rábia la sua gran barbaritat, uns mofavan al Predicador, altres lo colpejavan, y altres lo afligiren ab lo açót que acostuman à pegar als esclaus, y lo que atravesava lo cor

de Domingo eran las blasfemias ab que blasfemavan lo Nom Sant de Deu, y de la Verge Maria. Part de estos homens eran Sarracenos, part Christians obstinats en sas culpas, y enemichs de penitencia. Alegre pues Domingo dels açóts, y oprobis, y contristat de las malediccions, y blasfemias pregava à Deu, perque illuminas à aquells ciegos, los convertís, y nols perdés pera sempre.

A la obscuritat donchs de aquell tempestuós dia sobrevingué la nit de la Vigilia de la Anunciata, y en fervorizat Domingo ab la devoció de aquella solemnitat; vehent que estava imminent lo castich de la eterna perdió de aquells naufragants, implorá la misericordia de Maria Sma., y luego torná ab la sua suavitat, y eficacia anomenant los Noms de Jesus, y Maria

per veurer si podria contrastar, y ablandir aquells durisims cors, lo que per sí conseguí habentse perdut lo timó de la Nau, los remes, y oberta la embarcació, casi plena de aygua.

Traspuntava ja lo Sol del dia, y orant, y clamant Sant Domingo, li aparegué la Verge Maria molt lluida, benigne, afable, y gloriosa; y digué: ea Domingo felizment peleas ab valor, cregas, que tots se perdrian si tu nols defensasses à tots. Per amor de tú, perdono Jo, y perdona mon Fill à eixos tant indignes de veurer la llum del dia de vuy. Ofereixlos pues, que elegescan eixos lo que mes estiman; ò han de perdrese eternament sepultats en las ayguas, ò han de acceptar lo meu Rosari, fundant tu la Germandat, que se ha de anomenar de Jous, y de Maria, y vivint vida bona,

y santa. Si acceptan lo Rosari, plau, que fent tu lo senyal de la Creu sobre las ayguas se quiete, y sossegue lo mar, perque Jo serenaré la justa ira de Deu; si no volen acceptar lo Rosari, tú sol ab ton company eixiréu segurs caminant sobre las ayguas, y ells tots quedarán perduts. Denuncials de part mia, è intimals lo que te dich, y digas que elegendan, y trien una de eixas dos cosas.

Cumplí luego lo P.S. Domingo ab lo manament de la Verge Maria, y quant aquella gent ferós hagueren ohit tota la predica de terror, la persuació del Rosari, y Confraria, vehent finalmente que ab lo sol manament de S. Domingo, y lo senyal de la Creu se sosegavan las ayguas, y lo mar; compresos de temor se rendiren aquellas fieras als peus del beneyt Sant, y elegiren la devoció

del Rosari. Aquí foren los llantos, lo dolor de sas culpas, lo dirli, que manás lo que volgués de ells, que en tot lo obehirian; lo anar arrastrats per la nau fins à besar los peus al Sant demanant-li perdó dels oprobis, y mals tractaments, prometent la esmena de sa vida, feren vot, ò donaren paraula, que resarian lo Rosari, com la Mare de Deu volia. Lo mes prodigiós fou, que estant tant oberta la Nau, y ells tots mullats de la pluja, y demés ayguas, sols S. Domingo estava aixut, y libre de las ayguas, ab lo que tingueren gran confiansa, que ab tal Sant quedarian segurs de no perdre-se.

Quant estant ab sas llagrims, propòsits, y admiracions los aparegué à tots la Verge Maria, ab molta llum, y magestat, ab cara alegre, y graciosa estant ells entre pasmos de sa bellesa, y los

digué: Homens ditxosos, per lo infortuni que habeu tingut, confiáu: habeu ohit al meu fill Domingo, ara ohiume à mi. Aprenéu en Domingo la Fé, y confiansa en Jesus, y en mí Maria. Tant vos ha merescut la virtut de eix home. Aixi guardo als que admeto baix la devoció, y protecció del meu Rosari. Antes apareixia, y me mostrava à ell sol, y no à vosaltres, perque ereu indignes, ara me manifesto à vosaltres, perque habeu recorregut à mí, ja suavizada, perque cregáu, lo que se vos ha manát, y mes devotament cumpláu, lo que habeu promés.

Dit açó per la Verge Maria, desaparegué: y tots aquells com à tornáts en sí, se veren, y trobaren en la Nau ja sobre la arena miraculosament reparada, y restablerta de tots los danys que

habia patit en la tormenta , mentrés que ells anavan posant los peus en terra, y habentla besada donant las gracias à Deu , y luego tornaren entrar en la Nau à direcció de S. Domingo pensantse resucitats sobrevingué una ola molt plácida , que los comensá la ditxosa navegació.

A las horas lo Pare Sant Domingo, avisat secretament de la Verge Maria los parlá aixi : Homens , Germans esta mudansa plena que veheu , y experimentáu , es de la dreta de Deu. Es gracia de nostre Salvador Jesu-Christ ; es misericordia de la Mare de Jesus , Maria. Alabáu à Jesus , y glorificáulo. Donáu moltas gracias à Maria Santissima saludantla com jo faré per tota ma vida perque nos ha fet un miracle com aquest. Promét nostra Patrona la Verge Santissima,

sima, que totes las mercaderías, y tot lo que per necessitat habeu llansát en mar, tot ho trobaréu en la vora del mar de Bretanya junt salvo, y enterament: Deixáu pues la terra, y emprenéu la navegació per ella, que ja farem lo camí ab molta ditxa.

Alegres aquells ja ditxosos navegants, ab clamors fervorosos mes de la anima que de sas veus, cridavan, y deyan: O Jesus, ò María, així com he dit, així prometo cumplir, cantaré un cantich nou, vos resaré lo Rosari, que nos habeu manat, mentres que visca; y dient açó ohiren, com de lluny un terrible, y descompassat plor, que feyan los Dimonis, y deyan: Ay, ay, de nosaltres, que aqueix Domingo nos lleva las forsas, y nos mata immortalment; se nos ne porta als que nosaltres habiam robát, y te-

niam per nostres esclaus, sels ha fet seus, y los ha llibertat. Ay, ay, que lo Rosari nos será un açót nerviós ab que nos açotará cruelment ab ell, y per ell nos tindrà lligáts, y sens forszas en lo Infern.

Anavan proseguint los Navegants felizment son viatge favorable lo ven, y descubert lo terreno de Bretanya, arribaren à port resant lo Rosari, en lo qual trobaren las cosas com habia dit lo P.S. Domingo, y tant milloradas que lo ví de las botas que habian llansát lo gustaren, y trobaren mes generós que antes. Mudats en altres foren observantísims de las Lleys de la Confraria que habia instituhit S. Domingo com li habia manát la Verge Maria, y perseverant tots en la devoció, prengueren cada un son institut, y modo de viurer, plorant, y fent penitencia

de

de sas enormes culpas , y procurant viurer santament, com se creu que aixis despres visqueren lo restant de sa vida , y moriren devots del Rosari.

CAP. XXV. *En lo qual se manifesta la continuació de amor als pecadors de Maria Santissima, ab la continuació de la fundació de son Rosari per zel, y predicació del P. S. Domingo en la Terra.*

DEspres de manifestada la misericordia de Deu ab los peccadors , de la manera , que se ha dit en lo capitol antecedent , despres de haber lo Pare S. Domingo anát per Espanya , y la Italia ab molts miracles que obrá Deu per la sua predicació del Rosari , ab la qual habia reformat dits Regnes. Trebantse la noble Ciutat de Tolosa en lo Regne de

Fransa , y los vehins , com unas fieras defensant , y seguint ciegos la heretgia dels Albigenses , que negava la virginitat à Maria Santissima Senyora Nostra , y la real existencia del precios Cos de Christo en la Hostia Consagrada : infelicitat gran dels Tolosans , y demés Heretges Albigenses , que tenian en sumo desconsol al Pare S. Domingo : inspirát aquest del Senyor , y mogut per la Verge Maria , pasá à Tolosa per traurerlos dels abominables errors ab la sua santa predicació , y convertirlos de fieras en racionals , y vehent que no podia lo Sant penetrar , ni rendir à aquells cors mes durs que un marbre , resolgué retirarse en alguna cova de una selva vehina , per implorar allí ab la sua oració , dejunis , y penitencias la protecció de Maria Santissima , perque la sua pietat ,

y clemencia, alcansás, y donás virtut, gracia, y eficacia à la sua predicació.

Tres dias empleá en aquella gruta ab repetidas disciplinas sarsas, y espinas que llastimaban, y dessangravan lo seu innocent, y virgineo cos, plorant las culpas, y ceguera dels Tolosans de manera, que així destituhit de forsas en lo cos caygué en terra. Pero Maria Santissima ohint las pregarías, moguda de las suas entranyas de misericordia per consolarlo, li aparegué ab rostro molt alegre, y donantli un abrás, alentantlo com que lo torná en vida.

Aparegueren ab la Santissima Reyna de Cels, y terra tres Verges compañeras de Maria Santissima, elegantísimas de forma, y figura, à cada una de las quals seguian cinquanta altres donzellas hermosísimas, y molt illustres en

armas : pasmát, y admirát lo P. S. Domingo ohí que la Verge li digué: Domingo, fill, y espós meu intim, perque inspirante Jesus, y Jo has peleat varonilment contra los meus enemichs, y de la Santa Fé, he volgut manifestarme Maria, à qui invocas, y mira que aqui estich per donarte tot socorro, y auxili que me demanas, y alsantlo aquellas tres Verges elegantissimas com à mitg mort que estava, lo donaren en braços de Maria Santissima, la qual applicantlo als seus Virginals pits, lo recreá, y fortificá ab la sua puríssima llet que li doná à gustar.

Així recreat, y esforsat li digué ab molt carinyo à S. Domingo la Verge Santissima: Has conegut amantissim fill Domingo quinas armas prengué la Trinitat Santissima per reparar à tot lo

mon perdut? Respongué lo Sant: O Senyora del uniners! certament Vos ho coneixéu ab mes claredat que Jo. Per Vos ha vingut la salut, y la gracia al mon. Per Vos com à medianera, lo mon se ha reparat, vostre Fill lo ha redemit, y fentli aquella Reyna Santissima un sorrís li explicá, així fou que per la salutació Angelica, la Trinitat Santissima que figuravan aquellas tres excellentissimas Verges habia disposát lo orde del Rosari en cent cinquanta Ave Marias, per las cent cinquanta Donzellas, que acompanyavan, ò seguien las tres, dividint lo Rosari ab tres parts, esto es dels Misteris de Goig per la Encarnació del Fill de Deu, y de Dolor per la Pasió, y mort de Jesus; y Gloria per la Resurrecció de Christo, y excellencias de Maria Santissima, y explicant tot lo miller,

que

que no som habils per escriure rho
 continuá la Soberana Verge donant al
 beneyt Sant un Rosari, y li digué: Fill
 meu carisim Domingo quedat confor-
 tát, y sias valent; ves á Tolosa, pre-
 dica lo meu Rosari, com te he reve-
 lát, y així extinguirás las heretgias, y
 renovarás lo mon. Vés, predica que
 per aquest ministeri te ha elegit
 mon Fill.

Obehí promptament Domingo lo
 manament de la Verge Maria, y ab
 aquell Celestial dó del Santisim Rosa-
 ri de quinze dezenas se encaminá à la
 Ciutat de Tolosa; quant luego de acos-
 tarse à la Ciutat se comprengueren de
 temor, y terror los caps dels Heretges,
 meresqué à un mateix temps, que to-
 tas las campanas de la Ciutat se posa-
 ren à tocar, sens que se vesen mans de
 Homens; si que obravan los Angels;

y parant totas al entrar Sant Domingo à la porta de la Ciutat, no pararen las de la Iglesia principal ahont se enca-miná Sant Domingo per anunciar à aquell Poble la voluntat de Deu, y Maria Santissima. Pujá al Pulpit, explicá lo orde tenia de Maria Santissima, perque abraçasen la devoció del Santissim Rosari, si volian conseguir la misericordia del Senyor. Pero com se mantinguesen pérfidos, y obstinats los cors de aquells Heretges, armá lo Cel una fiera tempestat de trons, llamps, y terremotos, mesclantse horribles odóls dels Dimonis, ab que plo-ravan ab rábia sa infelicitat, de veurer-se lligáts per los Angels per virtut del sant Rosari, que S. Domingo predicaba en aquella ocasió.

Tanta cosa junta causá la major confusió als oyents, y no obstant que era

tanta que no es explicable, la veu de Sant Domingo se mantingué sempre tant viva y clara, que arribava als ohidos dels Heretges tots. Mes estant encara ells obstinats, volentlos obrir Sant Domingo las portas del cor, los assegurá que veyan cent cinquanta Angels Ministres del Senyor, previnguts per acabar ab tots ells, llançarlos al profundo del Infern, sino obehian la sua veu, y no abrasavan la devoció del Rosari, que per orde de Maria Santissima los predicava.

Al mateix temps los feu advertir, que una Imatge, ò estatua de pedra de la Verge Maria, que estava en la Iglesia tenint lo bras, y ma arrimát al pit, al parlar Sant Domingo, y preguntant à la Santissima Verge, si era veritat com ell predicava, veyren ells ab sos ulls que alçava lo bras,

y ma al Cel, com dient, ò senyalant dir: *Si no feu lo que seus mana per Domingo, quedaréu tots aqui perduts.* Així ho explicá, ò interpretá lo Predicador S. Domingo aquell alsar bras, y ma envers lo Cel, la Verge Santíssima ajustanthi, que ja que veyan ab sos ulls quant irada estava la Mare de Misericordia contra ells, se rendisen, è inclinassen sos cors, à fer la sua voluntat, acceptant la devoció de son Rosari: axí los sería benigne, y propicia.

Aquest cas tant singular acabá de mourer los cors de moltisims de aquells obstinats Heretges, ò dels demás, los quals se postraren per terra, sos ulls derramaren abundancia de llagrimes, ploraren sos errors, donantse forts colps en los pits, lo senglót los impedia la llengua per demanar ab

ella la misericordia, que de cor tots imploravan ben arrepenyits, y per major expresió de son verdader dolor, se donavant à sí molt fortas bofetadas.

Vehent aquella conversió perfeta de son auditori, lo Pare S. Domingo posát en lo pulpít se arrodillá, girant-se à la Imatge de la Verge Maria, y ab molta devoció digué: O poderosa Verge Santissima, Senyora dels Cels, y terra, miráu propicia à estos penitents; ohiu sos clamors humils, atenéu al dolor, y vergonya, present, proment, per de aquí en avant la esmena de sas culpas, y esperant vostras misericordias. Deixáu Senyora, las iras, cessáu de amenassas, tornáu vostre bras irát en lo ceno de vostra clemencia.

Ohí la Verge Santissima la breu oració de son fill Domingo, y tornát lo

bras, y ma en son pit, cesaren al mateix temps los vents, trons, llamps, y terremotos; y luego los Tolosans quedant en pau interior, y alegria, prometeren abraçar la devoció del Rosari, seguint en tot las bonas instruccions de S. Domingo. Abjuraren dels errors, en que habian estat, se apartaren de las Heretgias, entrat en sos enteniments la llum de la fé catholica. Lo endemá de aquell horrorós, y ditxós dia, comparegueren los Tolosans vestits de blanch en aquella mateixa Iglesia Cathedral, ab candelas encesas en sas mans, y lo P. S. Domingo los feu una predica, ab que los exortá à la continuació de la devoció del Rosari, explicantlos sa virtut, lo que confirmá ab molts miracles, que obrá per espay de tres, ò quatre anys.

CAP. XXVI. *En lo qual se mostra, com castiga Deu als que desprecian la predicació del Santissim Rosari, y de tant Santa devoció.*

TRobantse lo Pare S. Domingo en la Ciutat de París, y habent de predicar en la Iglesia Cathedral en dia de S. Joan Evangelista, se convocá en aquella Iglesia grandíssim concurs, mogut dels moltíssims miracles, que Deu obrava per son sirvent en aquella Cort S. Domingo per gloria de Deu, y perque aprofitás lo Sermó als oyents, segons son talent, è ingeni, del qual Deu lo habia dotat; habia compost un Sermó molt proporcionát al auditori, que esperava que tindria Senyors Bisbes, Grandes del Senát, Religiosos, y Cathedra-
nichs de la Universitat, y mol poble,

que

que ab gran devoció , y curiositat esperavan lo Sermó del Sant Predicador. Acostumava lo Sant una hora antes de predicar retirarse en oració per que las predicas aprofitasen à las animas, lo que executá en aqueix mateix dia , en una Capella tras lo Altar major , y resant lo Rosari , li aparegué Maria Santissima ab un llibret en la ma, y li doná à llegir, dient : *Dilectissim espós Domingo, encara que es bo lo Sermó que has ideat predicar, te porto altre Sermó millor, y que me agradará mes. Suspés , admirat , y recreat Domingo en aquell son rapto de la presencia, belleza , y gracia de la Verge Santissima prengué lo llibre de la purissima ma , desfentse en contento , y goig grandisim lo seu cor : llegí lo llibre , y trobá com li habia dit ; y donadas reverendisimament, per lo Sant*

las gracias à la Verge Maria , desaparegué.

Acercantse la hora de compareixer en lo pulpit lo Sant Predicador, comparegué ; y celebrant á S. Joan Evangelista ab la especial prerrogativa que li doná Christo , fos custodi de la Sagrada Verge , despres de la sua dolorosa, y penosa mort, encaminá lo seu rahonament, dient : que Maria Santissima , tenia quinse eficacisims cordials , ò medicinas , que curavan de tots los mals del mon , è insistint en esta proposició no predicant ab puliment artificiós de humana sabiduría, si fent ostenció de lo que convenia à las Animas en esperit , y veritat , los continuá son Sermó explicantlos la virtut de la salutació Angelical, y Santissim Rosari , que tant vol la Verge Santissima, resian, y digan los Chris-

tians per gloria sua , y de son Fill Jesu Christ , y aprofitament de las suas animas. Tant eficás fou aquell Sermó de Sant Domingo , à qui la Verge Maria habia donat especialissima gracia , que se mudaren molts de mals pesims , en bons , ab la nova empresa que feren de abrasar lo Rosari , no solament en la Cort de París , sino també en lo Regne de França , no solament lo Rey , y grans Senyors ajudaren à Sant Domingo à la fabrica del Convent que fundá en París , y habia comensat à fabricar , si que molts seguint lo seu nou institut del Orde de Predicadors , se aficionaren grandisimament à predicar tant santa devoció.

Sols quatre Estudiants que eran en lo auditori , habian ohit à S. Domingo , y vituperaren al Sant , dient : Espe-

ravan obir grans cosas de aquell Predicador, y al cap de rato nos ne ha eixit ab una llisó de minyons. Ja lo Sant mentres que predicava al auditori, perque abrasás la devoció del Rosari, los habia profetisat, que no tots los que lo estavan ohint serian vius lo endemá, y així com ho digué lo Sant, així succehí. Perque com aquells quatre Estudians eran de mals costums seguint los vicis, en la nit vinent se convinqueren de anar à beurer vi desordenadament, y embriagarse també del vi feo de la luxuria ab algunas donas lascivas, y estant ab ellas fent moltas ofensas à Deu nostre Senyor, permeté que la luxuria, y embriagués los encengués en molta ira, y se posasen los uns contra los altres, de manera, que prenent las armas dos de ells quedaren morts luego alli mateix, y los al-

tres dos ferits de feridas mortais quedaren. De lo que habentne sentiment la justicia, los prengué, y los portá en las presons reals, y en ellas moriren prest en sos desordes, y blasfemias. Així com está escrit aquest capitol revelá lo Pare Sant Domingo, apareixent à son fill lo Beato Alano de Rupe; y aquest ho deixá escrit per la utilitat de tots; y perque temian à Deu, y per ningun titol, ni per fi de zel impedir la devoció del Rosari, com se pot referir ab molts altres casos sucehits.

CAP. XXVII. En lo qual se mostra lo mateix del Capitol antecedent.

EN anys avant de la centuria de 1475. quant per haberse refredat la devoció del Rosari en los cors dels homens, prengué novas providencias la Verge Sma., y aparegué à

un Sant Varó, que era lo Prior del Convent de Frares Predicadors de la Ciutat de Colonia, anomenat Jaume Esprenguer, y à altres manantli que fundás en lo Convent, y altres Iglesias de altres llochs, la Confraria del Roser ab la aplicació del qual Pare Jaume, y altres Frares Predicadors que cumplian al manament de la Verge Maria; se comensá de nou à estendre la devoció del Rosari ab la fundació de las Confrarias que feyan en diferents llochs, per los fills del Pare Sant Domingo.

Ab açó nasqué enveja en lo cor de dos célebres Predicadors que hi havia en dita Ciutat, los quals tenian tanta gracia en lo persuadir, pujant mes en ells la vanitat, que lo zel de las animas, y esperit, que lo poble los honrás ab molt gust, y açó mateix era ocasió de

desvaneixerse mes los dos miserables Predicadors. Emprengueren estos predicar, y persuadir, que lo predicar lo Rosari era cosa ridicula, y de poch moment, ò de ningun valor, cosa que era inventada sols dels Frares de Sant Domingo, y que ja may la Verge Maria habia intentat tal devoció. Aseguravan estos tant per cert, que deyan que se habia de fundar altre Confraria, mes agradable à Deu, y à Maria Santissima.

Poch sabian ells, que ja Maria Santissima habia revelat al B. Alano de Rupe, y li habia dit, que eix modo de orar prompte, y facil, li era agradabilisim molt saludable als Pobles, propiissim per alcansar la divina misericordia; segur, y prompte auxîli, ò socorro en totas necessitats. Tant loquassos, ò parlayres eran los dos Predicadors,

dors , que certament molts que estavan ja escrits , y allistats en la Confraria , y eran devots del Rosari , se refredavan de esta devoció , y deixavan de resarlo. Un dels dos coneixent quant agrado tenia ab lo Poble pública , y convidá à son auditori , que en lo Diumenge vinent , los predicaria un Sermó , ab lo qual los faria evidencia , que la devoció del Rosari era una devoció molt frivola , y de poch valor.

Pero, ò secret judici de Deu ! En lo Disapte antes del Diumenge aplasat, se posá en lo llit ab aquella mala intenció de predicar lo que habia projectat dir contra la devoció del Rosari, y morí luego de Apoplexía , sense que pogués tenir ningú que fos testimoni de la sua mort, quant li succehí, ni li pogués donar socorro algun. En

lo endemá quant entraren en son aposento per avisarlo per predicar, lo trobaren difunt. Lo altre company de la mateixa malicia, ò desvariada enveja, que pensá, y judicá haber estat la mort del antecedent com la de molta altre gent que se fereixen, y així moren, mes no atinant que habia pogut ser molt be enviada per castich de la malicia sua dels dos, com en veritat així fou, combidá, y publicá fer un Sermó al auditori al mateix intent, volent desvaneixer, y destruhir la devoció del Rosari, y anant ja à la Iglesia per predicar lo seu pervers Sermó, lo embestí també la Apoplexía, ò feridura, caygué en terra perdent la paraula, pero quedant ab lo judici clar per lo que li feu conceixer Deu la maldat que anava à executar, y que la sua voluntat era de que se promo-

gués lo augment de tant santa devoció. Conegué aquest segon Predicador, quant justament Deu castigava son atreviment: recorregué luego de cor à la Reyna dels Angels Maria Santissima, suplicantli li alcansás de son fill la vida, y que lo perdonás, y tornás la paraula, perque de aqui en avant pogués Predicar, y procurar lo augment del sant Rosari.

Luego de fet aquest vot cobrá la paraula, y la salut, y pujant seguidament al pulpit, desenganyá al numerós concurs que lo estava esperant, y habia acudit, y predicá algunas de las excellencias del Rosari, especialmen lo cas, y miracle que li habia succehit, continuant fins à la fi de la sua vida en ser devotissim, y Predicador del Rosari. Així ho refereix lo Bisbe de Monopoli, Tax, Cartagena, y Fernandez.

De lo que inferirá qui llegesca aquest exemple , ò lo oyga dir , que no han de creurer ningun Predicador , ò conversador , que deixat de la ma del Senyor (que no podria ser menos) parle , ò converse mal de la devoció del Rosari de Maria Santissima , tant del gust seu , y de son Fill ; si que han de quedar avisats los homens piadosos , que si se inclinan los seus cors à altre devovió , la seguecan , essent permesa , ò tolerada per la Santa Iglesia , pero no han de proferir , ò despreciar la del Rosari , à la qual recorra en sas necessitats la Iglesia Santa Mare Nostre , com ho dirá lo Capitol seguent.

CAP. XXVIII. *En lo qual se mostra com lo Rosari de Maria Santissima es puntual, y segur socorro, y amparo en qualsevol necessitat.*

ES vulgar ja, y sabuda de tot lo mon la maravella de la victoria conseguida contra del bárbaro Turch, comandant la armada naval Catholica lo Princep D. Joan de Austria, se hent en la Silla de S. Pere, lo beneyt Sant Pio V. del Orde de Predicadors, y també encara que no tant sabuda la llibertat de la Iglesia Catholica conseguida del mateix nostre enemich lo Turch, en dia cinch de Agost de 1716. que conseguí lo Emperador Carlos VI. en Ungria, en ocasió que los Confreres del Roser en la Ciutat de Roma feyan publica Profesó per orde de Clement XI. en la qual asistian diferents Senyors, y Cardenals,

per-

perque la Verge Santissima per virtut de son Rosari confongués la forsa, y superbia dels Turchs, com de fet també se conseguí, segons refereix lo Breuiari Romá en las llisons que resan en la Festa del Santissim Rosari.

Intenta aquest capitol renovar la materia de altre miracle antich en altra gravissima necessitat que patí la Iglesia, y obrá Maria Santissima per virtut del Rosari, com ella mateixa revelá al seu amát Fra Alano de Rupe, quant se trobaba vivint en Roma un devot Cardenal de la Religió del Pare S. Bernat, que fou contemporaneo del Pare S. Domingo molt familiar del Sant, y per las persuasions suas habia entrat en Religió. Essent aquest ja Cardenal, y ohint predicar à S. Domingo las utilitats de la devoció del Rosari, cridá à casa sua à Sant

Domingo , perque lo ensenyás be en tant santa devoció, que promovia , y habia encés à molts de las Religions, los aficioná à resarlo com ell habia fet , y continuava à resarlo desde que habia ohit à S. Domingo.

Al cap de cinch anys que aquest bon Cardenal se exercitava en aquesta santa devoció, cooperant lo Dimoni, los Romans, als quals incitavan alguns nobles de aquella Ciutat, se amotinaren contra lo S. Pare, y Pontifice, y Collegi Sacro de Senyors Cardenals , los quals tots per guardarse del desorde del Poble Romá, ocultament se retiraren en un Castell , que hi ha prop de la Ciutat de Roma al qual asiatiaren per fam de manera , que molts dels sitiats agueren de menjar per son sustento carn de cavall. Vehent pues tanta estrechés , y penuria

lo bon Cardenal, y la temeraria presumpeió ab que aquell Poble oprimia, y despreciaba à son Pare, y Senyor Vicari de Christo, y demés Prelats principalissims de la Iglesia, vehentse també en grandissims perills: esforsá sa confiansa en Maria Santissima, y son Santissim Rosari. Perçó se posá à predicar, y persuadir esta devoció al Senyor Papa, y demés Senyors Cardenals que estavan alli en los perills, dientlos: que si resavan lo Rosari ab devoció, no dubtasen que los vindria secorro del Cel. Luego tots desdel Summo Pontifice fins al ultim criat de aquells Senyors Cardenals resaren lo Rosari ab llagrimas, y sospirs clamant à la pietat de la Verge Santissima, la qual prompte acudí als humils prechs de aquells: puix al tercer dia que resavan lo Rosari, entrá

tal terror interior en los ánimos dels sitiadors, y dels Nobles que los fomentavan, que llansant aquells las armas fugiren molts, y alsaren lo siti: los Nobles deixant també las armas, vestint camisas de penitencia, ab que manifestaren son arrepeniment ab cabestres en lo lloch, nusos se acercaren al Castell demanant perdó, y misericordia al Papa, y Cardenal, als quals habian tan gravement ofés, è injuriat, la qual misericordia concedida per lo Sant Pare, lo retornaren ab molta pau, y alegria à Palacio en la Silla de S. Pere, lo adoraren, y reverenciaren com à Pare, y Pastor universal que era de la santa universal Iglesia.

Despues de succehit açó, lo bon Senyor Cardenal fou enviat per lo Papa al Exercit dels Christians que habian

pasat à Jerusalem, per recobrar aquella Terra santa, y habentlos encés lo devot Cardenal en la devoció del Santissim Rosari, no obstant que ja no se trobavan tres mil Christians, pelearen, y cometeren batalla ab pasats de cent mil enemichs de la santa Fé, y per virtut del Rosari conseguiren de ells cumplida victoria. Pero com despres ohisen, que lo gran Sultá habia cridat, y convingut als seus Reys auxiliars, y se congregavan ja per acabar ab los Christians, y entretant tinguesen los Christians entre sí algunas discordias: no se mantingueren constants, si que temerosos del gran Turch deixaren aquella terra santa, que si se haguesen mantingut com antes ab constancia, y bona pau, y quietut entre ells mateixos, haurian recobrat aquell sant

lloch, segons revelá Maria Santissima al Beato Alano.

Despres de haber succehit tot açó retorná à Roma lo bon Cardenal, continuant ab lo fervor de la devoció del Rosari, fou avisat de la sua mort proxima cent cinquanta dias antes del dia que morí, y tingut tant bon anuncio, se retirá de tot lo Cardenal, entenenent solament en ocuparse en plorar sas culpas, y fer penitencia de ellas, dejunant, diciplinantse, en vigílias, oracions, confesant, y combregant ab altres bonas disposicions per conseguir una bona mort. Per si caygué malalt, y se li clogué la boca de manera que totom desconfiava que pogués rebre lo Viatic, considerantse ell en aquest gran treball, recorregué de tot cor à Maria Santissima, perque se dignás alcansarli lo consol de

rebrer lo Santissim Cos de Jesu-Christ, ab la Santa Comunió, y al cap de tres dias de son major treball, y destitució de sentits, li aparegué la Verge Maria, y li tocá la llengua, ab lo que cobrá los sentits, obrí la boca, parlá, y pogué confesar, y combregar, lo que executá ab tanta devoció, dolor, y ternura, que sos dos ulls pareixían dos rius de abundants llagrimas per contrició, que era tant vehement en son cor, que lo moviment vehementissim que li feya son cor, per tant vehement dolor de haber ofés à Deu, lo sentian los que estavan encara lluny, ò apartats del llit en que moría, y per sí se li rompé lo cor de dolor, de manera que eixintli la sanch per la boca lo ofegá, y així morí plácidamen, entregant sa anima à son Criador Jesus, que lo asis-

ti ab Maria Santissima, y collocá la sua anima en lo Paradís Celestial. Tot lo referit en est Capitol, revelá la Verge Maria al seu nou espós (així lo anomenava) lo Beato Alano de Rupe; y aquest lo escriví com à veritat per la gloria de Deu, y de Maria Santissima; y encendrernos en la devoció del Rosari.

CAP. XXIX. *En lo qual se mostra, com se convertí un Moro à la Sta. Fé de Jesu-Christ, per haber tingut lo instinct de acudir sovint à la Imatge de Nostra Senyora del Roser.*

Refereix lo Venerable P. Presentat Fra Francisco Posadas, lo qual morí en lo any 1713., y se tractá la sua Beatificació: que en cert lloch que ell se trobava en certa ocasió, y

en

en ell escrivia lo tractat de las Espigas Misticas de la millor Ruth, Maria Santissima, ohí de diferents personas fidedignas lo cas seguent. En dit Pobl vivia un Moro Jove, que era esclau de una Senyora Viuda. Aques doná entre renyinas una ferida mortal altre Moro esclau, lo qual morí en sa errada secta de Mahoma: la Senyora del homicida, perque la Justicia nol pogués pendrer, y executar Justicia del seu esclau, lo feu refugiar en lo Convent de S. Domingo. Los Religiosos lo feren aplicar al treball de la cuyna. Observant que feya algunas faltas en son empleo, lo buscavan per tot lo Convent sens saberlo may trobar, fins un dia que entrá algú al cor, y lo trobá amagát en una tribuna, que se veya de ella lo Altar de N. Sra. del Roser, y lo trobá arrodillat ab molta devoció,

voció mes que molts Christians, li digué lo Religiós que lo buscava: Moro que fas aqui? Y respongué ab sa llengua ab molta gracia: *Callar que estar haciendo Misa para Señora de Rosario.*

Altras voltas que també faltava en la cuyna, no habian de anar à buscarlo à altre part que en la dita tribuna. A vista de estas bonas inclinacions del Moro, se negociá la llibertat, y perdo de la Justicia; y així sen torná en la casa de la Senyora.

Permeté Deu, que al cap de poch dias un altre Jove li doná à ell una ferida mortal també, que prest lo posá en los ultims perills de la vida. Acudiren luego los Religiosos de aquell Conven per exortarlo, que rebés lo S. Bastisme. Quatre horas antes que morís, trobant-se sol en son aposento, y en lo llit, à la matinada se posá à cridar: acudí la

sua Senyora Viuda dita, y vinguda li digné: *Ea Señora, querer ser Christiano, ya ha llegado la hora, porque ha venido Maria. y me ha dicho que sea Christiano* Avisats los Religiosos acudiren luego, y abjurada per lo Moro sa mala secta de Mahoma, lo batejaren, y batejât à poch rato doná la anima à Deu. Verdaderament diu ab cert lo V. Posadas haber estat la anima de aquest Moro, espiga que cullí la Divina Ruth per portarla als graners del Cel; puix per devoció sua, que tenia de ohir las Missas que se deyan en lo Altar del Roser. Quant mes han de confiar los Pecadors Christians, encara que se vegian enganyats del Dimoni, y enredats de sas pasions, si tenen la devoció del sant Rosari, que també los cullirá aquella Divina Ruth, per gra del graner del Cel.

CAP. XXX. *De un Pastor, lo qual quedá deslliurat de sa tirania, portant lo Rosari en la má.*

Refereix lo mateix V. Posadas de relació de un Company seu en las Misions, lo cas seguen. Guardava digué un pecador ja arrepenit, en sos primers, y menos anys de sa vida un poch de bestia, no tenint mes companyia, deya lo Pastor, que la de aquells animals bruts. Així pasava jo la vida guardantlos, y fentlos pasturar, ni jo tenia casi mes que ells, perque no feya altre cosa que menjar, beurer, y seguirlos per las montanyas de sa pastura, guardantlos una tarde, que fou lo principi de la mia perdició, repentinament se me aparegueren tres Joves, que posats los tres devant de mí, lo un de ells ab una daga en la ma me digué: una de dos, ò morir, ò exacu-

tar lo pecat deshonest ab una de eixas bestias. Me atemorisi molt, y estimant mes conservarme en vida, que deixar de ofendre a Deu, executí lo pecat indigne de bestialitat. Caygut jo en aquella ofensa de Deu, feren los tres unes grans riallas, y me deixaren en la miseria, y discorrent jo si haurian estat aquells, homens, o dimonis en figura de homens, per ma cortedat de ingeni me faltá luego la consideració; si be es veritat que no me podia tornar sort al remordiment que en la mia consciencia me donava tant enorme pecat. Paseren alguns dias, y seguint lo remát, altre tarde, descuydát de mi mateix (que es lo menos que pensa lo peccador) prop de ferse nit, se me tornaren apareixer los tres, y fentme moltas amenasas, me obligaren altre volta a que exccutás lo pe-

cat de bestialitat, vent ells com en la primera volta, y deixantme, y quedant jo mes pensatiu, no tant sobre la ofensa, com sobre lo castich en que Deu me podia castigar per aquella gran culpa; així afligit pensí en quin remey podria jo tenir, y resoluí baxarmen de la montanya al lloch que estava vehí de ella, pero no per buscar Confessor, perque pensava, que si hagués confesáts aquells pecats que me habian de castigar rigurosament. Me aparegué si pendria un sant Rosari (que non portava) y prés lo Rosari men pugí altre vegada à la montanya à guardar lo bestia portant lo Rosari à la ma. Passí alguns dias lo Rosari à la Mare de Deu, pero may los deixava de la ma. Ab açó entrí en alguna confiansa, que me veuria deslliurát de ma presó, y de tal peccat.

Quant al cap de alguns dias se me tornaren presentar aquells tres, pero un poch mes lluny, que las altres vegadas, y així apartáts me tornaren à provocar al pecat, fentme moltes amenassas. Me resistí ja valerós, pero fent ells amago de acostarse à mí, y volerme matar, alcí lo bras, y ma, y posant devant de sos ulls lo Rosari, fugiren, y me deixaren, donant un gran estruendo, sens que se me hajan acercát mes, ni may mes me han aparegút, ni provocát, entenenent ab açó quant pot la intercesió de la Verge Santissima, y la virtut de son sant Rosari. Pero he quedát tant avergonyit de aquells pecats que cometí, continuava lo Pastor al company del V. Posadas, que ohí à aquest penitent, que may he tingut valor per confessarlos, fins ara que conech lo mal que he

viscut tant temps, y vinch mogút per fer una bona, y entera Confesió de tota ma vida. Era ja bell aquell Pastor quant feu esta confesió; y se deixa veurer, que Maria Santissima lo librá de la persecució, y que no caygués mes en aquellas culpas fehisimas, inspirantli lo pendrer la arma del Rosari; també lo mogué per la devoció del Rosari à fer una bona confesió, y així salvar aquella pobre Anima.

CAP. XXXI *En lo qual se mostra, que la devoció del Rosari, es medi aptissim, y eficás, per llevar la vergonya de confesar las culpas comesas.*

DE la falta notoria, en que faltan los Pares, y Mares en la educació de sos fills, y fillas, suposada la mala inclinació de la naturalesa humana, després del peccat original de Adám cayém molts, y moltas en pe-

cats, que per tant feos se avergon-
nyeixen, y especialment minyonas
de confesarlos, així fan moltes con-
fessions sacrilegas, y sino arriban à
confesarse com deuenen, se condem-
nan. Una de estas quisá sería aquella
Donsella, de la qual refereix lo Ve-
nerable Posadas, que habentlo ohit
predicar alguns Sermons, ab los quals
predicava, y exortava molt à la de-
voció del Rosari, aná à posarse à sos
peus per confesarse ab éll, y des-
prés de haber confesát, encara que
sacrílegament li digué: Pare digam
lo que es eixa devoció, y com millor
resaré lo Rosari; li ensenyá lo bon
Confesor Posadas, lo modo ab que
debia instruirse, retirada à casa, al
cap de dos dias torná á demanar al so-
bredit Pare, lo qual la hoí, y coneixent est, que ab la penitencia se com-

pungia, è inflamava, la preguntá ab molta prudencia, y porfia, si callava algun peccat per empatx, ò vergonya de dirlo. A lo qual la Donsella enganada del Dimoni, sempre respongué negant, no podent per esta ocasió tampoch obligarla à confesar las culpas, torná en fervorizarla ab la devoció del Rosari; pero ella sen torná ab las culpas esclava del Dimoni com habia vingut, y qui dubtará que aquell sant Varó, com à tant ilustrát de Deu, tant que moltes vegadas penetra los interios dels altres, com se llegeix en la sua vida, tindria molt present en sas oracions aquella pobre anima, lligada per Satanás que li tapava la boca en ocasió de confesar, posantli lo horror, y empatx de las impuresas. Pero sí, ò miseria de criaturas! O misericordia de la summa bon-

dat de Deu , y clemencia de la sempre Verge Maria.

Al cap de tres , ò quatre dias torná la dita Donzella à demanar al Venerable Pare Posadas , y posada à sos peus , li digué : Pare diuhen que no se pot creurer en somnis ? Y lo Pare li respongué segons quins somnis son Digam que ha somiát ? Respongué ella : Dos nits ha que estant jo profundament adormida , somiava que veyia una Senyora molt humana , que ab veu molt amorosa me digué : *Filla perque not confesas be?* Lo Confesor li digué , luego vosté no se ha confesat be. Respongué la minyona despres ho diré. Esta nit pasada he tornát à somiar , y en lo somni he vist à Nostre Senyora , ja no ab la cara amorosa , y apacible , si ab severa , y mostrada de rigor me ha dit: *Acaba ja, confes-*

fesat be, y aquet somni me ha desper-
tat tant be, que no he tingut repós,
si que me he sentada en lo llit, fent
memoria dels meus pecats, y he es-
tat ab impaciencia esperant lo dia,
per venir à confessarlos tots, sens
deixarne ni un.

Sapia pues Pare, que los meus
pobres Pares quant fuí habil, y apte
pera servir, me posaren en casa de
unas Senyoras molt virtuosas, que
confessant, y combregant tres vega-
das cada semmana, me han obligada
à mi à seguir las en esta santa devo-
ció. En la mateixa casa serveix un
mosso, al qual cega me entreguí, y
he viscut tres ayrs impurament ab
éll, pecant ab éll tots los dias, con-
fessant, y combregant sacrílegament
tres voltas cada semmana.

Me confesava, pero com lo Con-
fes-

fessor era lo mateix de las Senyoras, y las visitava ab frequencia ; jo perque no me mirás ab mals ulls , callí, aní callant mos pecats feos , fins ara, que en somni he vist , y ohit à Nostre Senyora com he dit. Estos son los somnis , y estos son los pecats , que cometí: confesada enterament de tots, li digué lo Pare Posadas, puix eixa es la virtut del Rosari de Maria Santissima ; y si per mitja dotzena de voltas que lo ha resat ne porta un fruyt com aqueix , que es eixir del estat miserable de sas culpas ; que no ha de esperar de la Mare de clemencia , si continúa en tant santa devoció?

Assegura lo Venerable Posadas, que mentres la tingué à sos peus manifestá be ab sos sentiments, y llagrimas de arrepeniment, y dolor, quant be habia recullit lo bon Pastor aque-

lla ovella perduda ; la qual continuant en resar lo Rosari , visqué despres fent molts progressos sa anima en lo verdader camí de la virtut , ajudantla la Divina gracia per la intercessió de Maria Santissima ; lo mateix conseguí lo Venerable Posadas de altra mossa , que habia callat molts pecats de impureza , per vergonya que se donava de confessarlos , y nostre Senyor fou servit , que la sua Mare la acompanyás à confessar ab lo Pare Posadas , y lo Dimoni li embutía lo coll , y li lligava la llengua , perque no confessás sas culpas , y oxorcisantla lo dit Pare , y posantla als peus de Nostra Senyora del Roser , conseguí la llibertat de confessar totas sas culpas.

CAP. XXXII. *En lo qual se mostra, com per la devoció del Rosari un mal Sacerdot caygut en desesperació, fou deslliurat de morir en ella.*

ES admirable, y molt admirable lo cas, que referirá aquest capítol, y admirabilissima la Divina misericordia, ab la qual per la devoció del Rosari, usa de sa infinita pietat, ab los que lo resan. Deixo si lo mateix P. Posadas ohí de confesió, à aquest mal Sacerdot, ò no, sols dich que lo dit Pare refereix lo cas. En certa ocasió diu arribá un Sacerdot en busca de son remey à altre Sacerdot Confessor, y comensant à referirli la sua mala vida, que era estada un continuo peccat, li digué lo penitent: Jo me crihí en casa de mos pares, fill unich, ab molta estimació, y regalo, perque tenia bastanta hacienda. Al

despertar mas pasions , me aficioní à una Tia mia, ab la qual estiguí aman-
cebat alguns anys , cometent las cul-
pas , que se deixan entendre sens te-
mor , ni recato. Determinaren mos
Pares , me fes Ecclesiastich , perque
servis à Deu , y à la santa Iglesia. Jo
que vivia com un cavall sens fre, pro-
pi per viurer entre bruts animals, per
complaurer à mos Pares emprenguí
lo allistarme en ministeri , que dema-
na vida , y consciencia de Angels. Ha!
quan erran los Pares , que obligan à
sos fills, que seguescan lo gust dels Pa-
res en elegir estat, y no segons la vo-
cació dels fills! Per temor pues à mon
Pare me ordení , y vehent despres
mon Pare los passos de ma escandalo-
sa vida , molt irritát contra mi , vol-
gué ferme entrar en rahó , y formar-
me en esperit. Pero jo no podent su-
frir

frir sas christianas, y paternals rahons, tractí de donar la mort al que me habia engendrat, y donat la vida. Per dos voltas li doní veneno; pero ningun tingué efecte; vehent frustrat mon mal desitg, consertí ab un Soldat que lo matás, acompanyantlo jo al homicidi, pagantli ab diner mon propi dany. O homens, que comprau lo Infern, encara que es de balde es car. Una nit acompanyantlo jo, li tirá lo Soldat un carabinaso, pero nol tocaren las balas mes piadosas que jo. Burlát mon intent determiní, com altre Cahin, anarmen per lo mon tant desesperat, y fora de mí, que cada punt eridava la mort. Caminí, y trobant un riu me aparegué, tenia bona ocasió per conseguir lo que desitjava. De una part alta me llansí à las ayguas, pero la bondat de Deu disposá,
que

que un home, ò Angel que me observava de la altre part del riu, vingues, y me tragués del sepulcre. Me recobrí en la altura, y caminant trobí altre riu, y segona volta me precipití à las ayguas, y estant en los ùltims perills de ma vida, sentí la ma de Deu en la de un home, que me tragué en la vora del riu, y deixant-me sol, me quedí ab sola ma miseria. Continuí ciego, y no perdent lo desitg de matarme, arribí à vista de una heretat, y volguí ser deixeble de Judas, perque essent prop de la casa, viu un arbre al proposit per poder morir, fiu un llas corrador ab la cinta, mel posí en lo coll, y al deixarme caurer per morir, hisqué un home de la casa, y ventme espernegar, corregué, tallá lo cingol, y així me guardá de la mort. Aquí fou ahont obrí los

ulls, regant la terra ab copiosas llagrimas, se me mudaren los desitgs, y vinch arrepenitit à trobar la taula de la penitencia. Açó digué lo miserable penitent en sa confesió, y admirát lo Confesor, y no entenenent per qual corda habia tirat la divina misericordia, preguntá al penitent: si habia fet alguna obra bona? Y li respongué, que sos Pares lo habian educat ab la devoció del Rosari, que may lo habia deixat de dir, ni en sas desesperadas peregrinacions. Ab que entengué lo Confessor, y entendrá qualsevol que llegesca, ò oyga est horrendo cas: que la devoció del Rosari, fou qui deslliurá aquest miserable Sacerdot de tants llassos del Dimoni, y lo torná en camí de la verdadera observancia Christiana.

CAP. XXXIII. *En lo qual se mostra, haberse deslliurát de las ayguas rapidas en dos diferents casos per intercessió de Nostra Senyora del Roser, dos minyons.*

UN Jove devot de Maria Santissima, y son Rosari, per sos pochhs anys inconsiderat, sen entrá en las ayguas, puch dir, mes per moldrerse, que per banyarse, y pengué la temeraria fantesia de voler romprer las olas contra lo corrent de las ayguas. A poch rato se trobá sens forsas: pero reclamant à Maria Santissima del Roser, se trobá luego à la vora del riu, sens saber, qui lo habia deslliurát de ofegarse: ni pogué pensar que fos altre que Deu, per intercessió de la Verge del Roser.

Altre minyó de edat de onse anys,

quant

quant estava passant un bras, ò part de riu per poderse banyar, ò nadar en altre part, que pensava ab sos dos companys, que era mes a proposit, y propia per son intent, quant se trobá en lo mitg de las ayguas, lo arrebataren, y feren caurer las ayguas, per lo impetu ab que anavan rapidas, de las quals ja habia begut moltas, que lo ofegavan, à no ser que un de sos companys, que era mes esforsat, pogué tornar atrás à detenirlo, alsarlo, y deslliurarlo de la mort, que ja habia consentit, habia arribat la sua hora. Tot ho atribuhía lo minyó à la clemencia de Maria Santissima, puix portaba en sa faltriguera lo Rosari, y lo llibret de la contemplació dels Mysteries de ell.

CAP. XXXIV. *En lo qual se mostrá, com per la virtut del Santissim Rosari conseguí una Infanta Mora de sis anys, lo Sant Baptisme.*

Sucehí en lo presidi de Orán, essent Governador de las armas lo Senyor Marqués de Leganés, un cas molt marvellós. Hi habia en aquella plassa de Orán, una Senyora que tenia una Mora esclava, de la qual esclava nasqué una filla, que la criá una dida Christiana ab molt cuydado, instruhintla, y encaminantla per lo Cel, ja que habia de quedar moradora de aquell presidi, ò esclava de la Senyora de la sua Mare. Arribá la petita Infanta à la edat de sis anys, quant ja la dida li habia enseyát lo necessari per salvarse, de Oracions, Articles, Mandaments, y Sagraments ab la esperansa, que creuria en nostra Santa Fé.

Entre tant la Mare esclava habia sabut negociar, y tractar de son rescat, y de sa filla, y procurava per eixir de la esclavitut. La Senyora sentia en la anima, que aquella pobre criatura ben ensenyada entre Christians, se agués de perdre eternament seguint la mala secta de Mahoma. Perçó demaná la Senyora à la Mare li deixás Hatunna, (així anomenavan à aquella minyoneta) y que així li condonaria lo preu del rescat, à lo que no volgué venir be la pèrfida Mare Mora; si que volia pagar per la llibertat, y de la sua filla. Vehent la Senyora la resolució de la Mora, sen aná al Convent de Sant Domingo, sen aná à la Imatge de Maria Santissima del Roser, demanantli que mogués lo cor de aquella barbara Mora, à deixar la sua peuta filla, y li deya: Vos Verge San-

tíssima , habeu de permetrer que Hatunna , criada entre Christians se aja de perdre , sens rebre la aygua del Batisme, y la llum de la Santa Fé? Vos vejau com ha de ser : Hatunna ha de ser Christiana. Pasá tot lo dia la bona Senyora , plena de llagrimas , y ab continuos prechs, y resats los Rosaris, com se fes de nit, se retirá en sa casa.

Quant en lo endemá dematí comparegué Hatunna , ab un fort garrotillo que la escanyava. Vehent sa dida , que aquella pobre criatura , no podia passar cosa alguna de aliment per son coll , y que se estava morint, demaná à la Mare llicencia pera batejarla. Habia anat à la casa lo Prior del Convent de Frares Predicadors , que la Senyora habia enviat à buscar: No volgué la Mora , lo que li demanava la dida , se aná apretant lo garrotillo, de

de manera , que ja sa Mare plorava prop del llit , la mort de la sua filla. Y estant alli lo Prior , tornantli demanar la deixás batejar à temps , y negant la perfida Mora , fent forsas la criatura per parlar , pogué pronunciar estas paraulas : *Jesus, Maria, Joseph* , lo que vis , y hoit per la Mora , se alsá corrent , prengué un gerro de aygua , y aná à la Senyora dientli : *Toma Senyora , bateja à Hatunna , que se está morint.* Y preguntantli la Senyora : Mora que dius? Respongué : dich que prengas la aygua , y bategias à Hatunna , que se mor. O crida als teus Morobitas , ò Sacerdots que la bategian. A las horas lo Prior prengué lo gerro de aygua , y cumplint à la sua obligació la batejá , y à poca diferencia de un quart de hora morí , anant la sua anima al etern

descans. Lo Senyor Marqués de Leganès, vehent com Deu habia volgut salvar, y honrar aquella criatura en lo Cel, la volguè honrar en la terra fentla enterrar en la sua sepultura.

CAP. XXXV. *En lo qual se mostra, com la devoció del Rosari, es medi eficaz per mouer la anima, que per vergonya calla pecats en la Confessió.*

COSA digám de llastima seria, que hi haguès malalts, que no se donasen pena de patir algunes llagas, y se donasen vergonya de cridar Metge, ò Cirurgiá per curarlas. Aquestos son los que no tenen empatx; ni temor de ofendre a Deu, y los ve solament la vergonya, per dir, ò manifestar al Confessor la culpa, que los haja condemnat a mort eterna, de la qual poden deslliurarse,

fent una confessió ben feta, que los resussite à la vida de la gracia.

Un Jove desde sos primers anys donat à la vida christiana, y devota, perque à ella lo habian inclinat, y ben criat sos Pares, entre altres devocions que tenia, era à Maria Santissima, y son Rosari, per la qual devoció habia molt après en la escola de la verdadera virtut. Pero com lo Lleó infernal envejós va sempre circuhint à la anima per enredarla, y ferla caurer en las culpas, y ofensas à Deu, armá en est Jove, una fiera tentació de peccat de carn, ò de luxuria, y lo miserable cayguè en peccat; pero com Deu no falta à las animas fentlas caurer en lo compte de sas culpas, enviantlos confusió, y remordiment de sas consciencias: commogué lo esperit del fragil Jove fentli coneixer la candi-

dés, que antes tenia, y en la miseria, que per la culpa se trobaba. Aná així mogut à llansarse, y postrarse als peus de Maria Santissima del Roser, perque li alcansás de son fill la misericordia, quant alsant los ulls à la Imatge de Maria Santissima advertí sa divina Cara denegrida com la llum eclipsada. Ab açó conegué, y ponderá mes, y mes la gravedat de la ofensa comesa; y fou tal lo arrepeniment, y llanto que posá Deu á son cor, per alcan-sar millor la misericordia, posá son Rosari en sas mans, y lo resava, anant mudant los grans, referint las Ave Marias, anava rodant sos ulls, desfent-se en llagrims; de manera, que no se atrevia alsarlos per mirar la cara à Maria Santissima; acabat lo Rosari cobrá aliento per alsarlos, y mirant-la, ja veu sa Divina cara ab lo agrado,

do, y color's hermosos que antestenia: Respirá aquella anima confusa, y arre-
pentida, cobrá aliento son cor, y bus-
cá luego un Confesor per confesar sa
culpa, y explicantli, com está dit, la
misericordia que li habia fet Maria
Santisima, y lo verdader arrepenti-
ment, y contrició que li habia alcan-
sát, per medi de son Santisim Rosari.

A altre home agravava la concien-
cia per la memoria de moltas culpas
que habia comés, y lo impedia con-
fesarlas, lo empatx, y vergonya de
dirlas. Eixa es la astucia del Dimoni,
llevar la vergonya per cometre los
pecats, facilitantlosho tot perque cay-
gan, y després de cayguts, tornarla,
perque nols digan en la confesió: de-
senganyes tot lo mon: que no hi ha
altre porta per entrar al Cel sino la
confessió entera de tots los pecats

mortals comesos ; lo contrari es engany manifest, y error. Est miserable home (després ditzós) sort à las veus interiors del remordiment que Deu li donava , no obstant, per la vergonya que se donava de la fealdat de sas culpas , anava , venia , tornava anar als peus de la Verge Santissima del Roser, y com era devot de son Rosari, li demanava lo socorregués en aquella necessitat que lo tenia la vergonya de confesarse. Posava sos ulls en Maria Santissima , perque obrís los seus ciegos , y fortament obtenebrats de sa vergonya. De tal manera lo ohí , y socorregué Maria Santissima , que resolgué per sí anar à un Confesor , y ab gran llibertat li feu Confesió general de tots sos pecats , ab totas sas circumstancias , y assegurá al Confessor , que per la devoció , y reso del Santissim Rosari,

Maria Santissima li habia fet aquella gran misericordia de atropellar ab la vergonya, y dirli contrits tots sos pecats. Aquestos dos exemples refereix lo Venerable Posadas.

CAP. XXXVI. *En lo qual se mostra lo mateix de una dona, que visqué divuyt anys en molts pecats.*

EN certa Ciutat molt populosa habitava una dona, en la qual eran molts majors los escandols, que los exemples; la qual tenia la vida tant mala, que podia servir al Dimoni de original, per formarne de altres ab sa malicia, que fosen copiosas de aquella. Divuyt anys (segons digué lo Venerable Posadas) visqué amancebada, que hi ha afanys en los homens, y donas, que comensan ab los bolquers en lo primer any, y acaban ab la mortalla. Pero com la infinita bon-

bondat de Deu acostuma posar en las animas alguna centella de devoció, preparantlas pera rebreer majors auxiliis, que despres los envia : enviá à esta dona miserable una petita vispa de devoció del Rosari, perque despres ajudantla mes, y mes arribás à fer foch lo que no apareixia sino rescal, comensá la dona à fer frequens visitas à Ntra. Sra. del Roser en sa Capella, y fou ja tanta la compunció, que se repará en ella, que sos lamentos, y plors eran tants, y tant impetuosos, que no podian deixar de ohirlos aquells, que per sa devoció frequentaban també la Capella del Roser. O quanta veritat diu David, que Deu toca las montanyas, y abrasadas se converteixen en fum! Si que la montanya de esta pecadora, plena de tantas fieras, quantas culpas tenia, se arribá à

abra-

abrasar, ab lo tech de la ma de Deu, moventla à la devoció del Rosari.

Deya ab veus altas, y perceptibles, qu' clarament se ohian: Vos Senyora me habeu de traurer de la culpa; y à Vos he de deurer, que la mia miseria sentia la ma de la Divina misericordia. De esta manera, y altres, reclamant à Maria Santissima, no deixava de resar lo Rosari. Arribá esta peccadora, ja convertida als peus del Confesor Pare Posadas, y feta la confesió general de sas culpas, comensá una vida tant penitent, ab tot coneixement de sí mateix, que per tenir oració solía pasarse com à bestia, arrastrant de mans, peus y genolls, y debant un bocí de estora, dient: ò palla aliment de bruts, y altres actes de humiliacions, que calla lo Venerable Escriptor. Pero si que refereix, la re-

lació feta , y ajusta que aquella peccadora convertida , tenia un genero de claredat, que no se pot dir; no perque ves llum , sino perque com la sua anima estava tant limpia per la gran contrició , no tapava ab tenebras ; lo que no es admirable , perque la devoció ab que resava lo Rosari, y ab las Ave Marias saludava aquella Celestial Reyna, li doná tants bons influxos, y li comunicá tants favors: que de solament tenir lo Rosari en sas mans , y del poch ruido que feyan los grans al circuhirlos resant , li donava lo Senyor grandissima suavitat, ab la contemplació dels Mysteris , y noticias delicadas , de manera , que se desfeya lo seu cor en amants deliquis , è incendis de amor à Deu , y à Maria Santissima. Molts que llegescan , ù oygan aquest miracle , quisá lo admirarán;

pero

pero no aquells que sapian la rica, y excelentissima condició de la santa devoció del Rosari, compost de las dos millors Oracions del Pare nostre, y Ave Maria; perque la salutació Angelical, segons diu lo dols S. Bernat, es la Arca del Testament, en la qual se troban las Taulas de la Lley, y la sabiduría Divina, y lo Manná de la consolació. Que molt que la dita dona antes tant pecadora, despres tant convertida ab la devoció del Rosari, arribás à conseguir intelligencias claras, y declinadas dels alts Mysteris de la Fé, de la Divina Sabiduría, y de la Lley, y ab tant reso de Pare nostres, y Ave Marias, conseguis consols singulars, exquisits, inexplicables, y que solament poden entenderlos las animas, que los gustan.

CAP. XXXVII. *En lo qual se diu, que lo sol obir cantar à cors lo Rosari mogué à dos diferents Donsellas à confesar sas culpas, y mudar de vida.*

UNa de las Donsellas era una mi-nyona jove, la qual Deu la detenia en lo llit, y la cridava ab molts colps de molts graves accidents, que colpejavan al cos; despertava à la anima dormida en sas culpas; com diu S. Ambros; perque las malalties mol-
tas voltas son avisos, y advertiment que Deu dona à la anima, perque se convertesca. Malalta donchs la mi-nyona donava molts giros per lo llit, per la inquietut que li donavan los mals del cos, pero major era lo desso-siego que tenia en la anima, per los grans remordiments que li donava la propia consciencia, que patia moltes punxadas, que li donavan las fletxas

dels

dels pecats que per vergonya callava. Per debant de la casa, ahont residia, acostumava à pasar la Profesó del Rosari, no dich la dels primers Diumenges del mes, si la que en moltes parts acostuman fer cada dia los devots del Rosari, à primera nit, ò à la matinada ab asistencia de algun Religios, ò altre Sacerdot que excitia à la devoció en los llochs que no hi ha Convent, pero Confraria. Com en ditas Professions se va cantant ab musica lo Rosari, aquellas veus repetidas del Ave Maria, entravan per la finestra, fins al llit ahont jeya la donsella, y així penetravan com à sahetas agudas lo interior de aquella anima, la repetició del Pare nostre, y Ave Maria. O bondat summa de Deu! O eficacia del Rosari seu, y de Maria Santissima! Que vehent lo Senyor à las animas presas,

ò esclavas del Dimoni per sas culpas y carregadas de fealdats, y asquerositats? Cert es que no ateneu à la ingratitude de las animas, sino à la vostre inconprehensible bondat, y à la intercessió de vostre Mare Maria Santissima, per usar ab ellas vostre misericordia. Moguda pues esta Donsella; y resolta à eixir de las culpas, passant per debant de sa casa lo V. Posadas, baixá, y lo cridá à la porta, dientli: Pare dias ha que callo uns pecats per vergonya, sans poderlos manifestar en las confesions que he fet. Ara estich resolta à fer una confesió ben feta, y à dirlos tots. A sa hora la Donsella, feu sa entera confesió, se enfevorisá mes à la devoció del Rosari, y mudá perfetament de vida.

Lo altre miracle es: En certa familia de cert Poble, que hi habia una Se-

nyora, que ab son bon exemple, y aplicació ensenyava algunas criadas, hi habia una de estas, que per los pochos anys que tenia, li tenian lo cor dur, per lo coneixement de las veritats, que en aquella edat ja bastan à cridar, pero no mouhen, perque minyonas joves seguint las malas inclinacions de la naturalesa, no atenen, ni fan reflexió als avisos que dona la Divina gracia. Per debant de la casa solía també pasar lo Rosari, com está dit, y las veus del Pare nostre, y Ave Maria ab lo silenci de la nit, no sols entravan per las finestras de la casa als aposentos, si que arribaren à causarli tals efectes, que crasant las mans, comensá à donar tals crits, y plors de las culpas que callava, que fou gran admiració. De manera que quedá conmovuda à penitencia, y contrició entera de

sas culpas, que aná als peus del V. Pare Posadas ab molt coneixement, y arrepentiment de sas culpas, y deya al Confesor, que no hi habia volta que ohís las oracions del Rosari, lo Pare nostre, y Ave Maria, que no se li derritís lo cor, y derramassen sos ulls abundancia de llagrims; per lo que en avant feu entera esmena de sa vida, y quedá devotísima del Rosari, en lo qual tantas vegadas se canta, ò se diu la Ave Maria, que si es dolsa, y fragant melodia per los ohídos; es mes eficás per convertir los cors dels peccadors.

CAP. XXXVIII. *En lo qual se mostra, una conversió molt singular de un peccador, per tocar lo Rosari de altre, que era devot de Maria Santissima.*

EN certa Ciutat de Espanya se trobaba un home tant dur de cor, y

desconfiat de la Divina misericordia, que li aparexia no hi habia remey per sa duresa, quant es tant poderosa la ma de Deu. Entrá un dia en la Capella de Ntra. Sra. del Roser, mes perque veyá que altra gent hi entrava, que per devoció especial, com fan molts, se arrodillá, com fan los altres, debant de Maria Santissima, en ocasió que detrás de ell se posá un devot de la Verge ab lo Rosari en sas mans, com acostumava sa devoció, per resarli lo Rosari, caiguerenli los Rosaris de las mans à aquest, sobre las sabatas del desconfiat, que tenia agenollát debant. Ab los moviments dels grans del Rosari, se li entrá lo Rosari per la punta de la sabata en lo peu, y se li enllaçá, en lo peu, com si fos una cadena, se volgué alzar aquell home, pero aquí mateix se va sentir pres, y lligát com

si lo aguessen lligát ab cordas de la major forsa. Torná à probar ab diligencia de alsarse, y posarse en peus, y ab esto sentí major lligament. A los horas alsá los ulls à la Imatge de Maria Santissima, conegué que qui lo habia lligát era lo Rosari de Maria Santissima, y coneixent açó, veu lo seu cor que estava dur com un marbre, se li torna bla com una sera, y llansá per los ulls abundancia de llagrims: Així conegué sas moltissimas ofensas que habia fet à Deu, y per fer verdadera penitencia de ells, resolgué fer una Confessió general, confiant fermament de la Divina misericordia, y feta la confessió empenqué una vida tant exemplar, que verdaderament calificá ab ella, que lo habia tocat, y mudat los Rosaris de Maria.

CAP. XXXIX. *Que manifesta esser lo Rosari medi per creixer las animas bonas en virtut, y amor de Deu, y quant aprofita à aquestas lo liegir lo llibre del Roser.*

Refereix lo Pare Posadas, que conegué, y tractá una dona casada molt devota de Maria Santissima, y de son Rosari, la vida de la qual podia servir de mirall à moltas, que donadas al divertiment, y politicas que diuhen del mon, olvidant, ò perdent lo camí de anar al Cel, com si Deu no las agués criadas per anar à gosarlo en la gloria; sino per seguir las modas, y estils de las terras, ahont viuhén, ò se troban. Esta dona meditava molt de continuo, y resava lo Sant Rosari, que es lo que volgué Deu nostre Senyor, perque los homens, y donas resassen, meditant los Myste-

ris principals de nostra Santa Fé, com à camí acertadíssim per anar al Cel, dient la oració del Pare nostre, y Ave Maria no lleugerament, velosment, ò ab precipitació, si ab prudent pausa, y compás si se resa à cors, no comensant los uns la part quel toca dir, antes que lo altre cor aja perfectament acabat la part de Pare nostre, ò Ave Maria. (aixó per millor dir, lo contrari impedeix molt la devoció) Resant així devota esta dona, y cumplint las suas obligacions de casada, y Christiana, eran tants los favors, y regalos que Deu li feya: que li umplí la anima de dolsas comunicacions, que no las veu, ni toca ningú, sino las animas que las exprimentan, y gustan. Estava ja tan encesa de amor de Deu, per lo medi de la devoció del Sant Rosari, que assegurava à son Confesor moltes

vegadas, que solament de posarse en las mans lo Rosari, al ruido sol dels grans, se movia sa voluntat, de manera que los afectes interios que se sentia, li embarasavan la paraula, quedantse ab sols actes de amor, y desitg de unir-se mes ab Deu, per la sola meditació del mysteri ab que Deu la encenia.

Aquest miracle exquisit, no ha de desalentar, ni desmayar las animas sensillas, que pensarán, ó dirán, que no saben meditar; perque als enteniments bastos, ó cors de ingeni, no se demana per dir lo Rosari ben dit, ó perque sia agradable à Deu, y à Maria Santissima, sino que tingan la bona intenció de agradar à Deu, en aquella bona obra que fan de dir lo Rosari, y saludar à Maria Santissima, y per si sensillament pensant la misericordia,

y amor que nos ha tingut Deu, de obrirnos las portas del Cel naixent home, patint, morint, y redemirnos així de la esclavitut en que nos habia posat lo Dimoni, lo pecat del primer home, y demes culpas personals De lo demes sen cuydará Deu, concedint lo que será de son gnst, y voluntat à la anima; y esta cuyde sobre tot, que no se precipite, ni menje las paraulas del reso del Pare nostre, y Ave Maria.

Altre miracle podriam incertar de un Capellá tibi, y fluix en la devoció, lo qual de solament llegir lo llibre dels miracles de Nostra Senyora del Roser, conegué sa increpable tibiesa, y poca virtut, y se despertá tant en amar à Deu, que arribá à esser exemplar de Sacerdots. Lo refereix mes llargament lo mateix Venerable Posadas. Ara dirém, esser la

de.

devoció del Rosari lo remey universal per tots los mals, així espirituals, com temporals, y corporals.

CAP. XL. *En lo qual se diu, com portan un home lo Rosari al coll, no pogué esser pres, ni arrebatat per lo Dimoni al Infern.*

UN Jove Indio, se perdé en la espesura de una montanya; caygué en lo desacert de no acudir à Deu en aquella sa necessitat sino al Dimoni, invocant lo tragués de aquell treball, acudí luego Satanás en figura horrible, y prometé traurerlo à camí, ab pacte, que li prometes donarli la anima; com de fet li prometé; lo Dimoni nol tragué luego del bosch, y encara que anava detenintlo, sempre lo acompanyava, y així lo detingué alguns dias en aquella montanya:

també li donava que menjar , pero ni persó may se li acercava lo Dimoni. Lo Indio portava lo Rosari al coll, com li habia aconsellát sa Mare, que sempre lay portás ; y vehent que may lo Dimoni lo treyà à camí, ni may lo tocava, li digué lo Indio al Dimoni: Quina causa es que essent tant amichs tú, y jo , sempre te apartas de mi? Resistía lo Dimoni à responder : pero instant mes lo Jove , li respongué lo Dimoni tinch oposició natural ab eixas taronjas que portas al coll, llevatelas, y me acostaré à tú. Respongué lo Jove : aixó es lo que no faré jo. Altre dia quant ja estavan de camí li digué lo Dimoni ; sino te llevas eixas pilotas que portas al coll, te arrebataré al Infern. Benehit sia Deu, digué lo Indio, que prest han passat estos grans de taronjas à pilotas : no me llevaré jo

lo Sant Rosari, per tot quant val lo mon. Ohint açó lo Dimoni arremeté contra éll, però lo Jové se posá à correr, y fugir de éll, y pogué així arribar à una hermita, sens que lo Dimoni lo pogués aconseguir.

A altre Jove dissolut, ple de culpas, y ofensas à Deu, aparegué lo Dimoni en figura de home, habentlo fet amich ab sa astucia, se tractaren molt familiarment, y ab esta mentidera familiaritat lo desafiá à lluytar, y probar las forsas, lluytaren diferents vegadas, pero sempre vencia lo Jove, lo qual portava los Rosaris al coll, permes que nol resava tenia aquesta devoció: com lo Jove sempre vencia al Dimoni, que ell no pensava que ho fos, se burlava de éll, com acostuman los minyons, y Joves que lluytan. A las horas lo Dimoni li digué:

sabs perque sempre me guanyas en
forsas, y me vences? Perque portas
al coll eixos grans, aquells me guar-
dan, que jo no puch agarrarte be.
Llevatels, y torném à lluytar, y veu-
rás si te guanyaré jo en forsas. Res-
pongué lo Jove, tant com llevarme
los Rosaris del coll, ni de mí, no
ho faré. A lo que aquell amich fingit
se li explicá dientli, que era lo Di-
moni, y que habia tingut ventura
de portar lo Rosari, y no volersel
llevar, que ell ab especial permis de
Deu, sel ne auria portat al Infern.
Desaparegué lo Dimoni: Lo Jove
quedá confus, arrepentit de sas cul-
pas, las confessá, y quedá devotis-
sim del Sant Rosari, sempre plo-
rant sos pecats, y fent penitencia
de ells.

CAP. XLI. *En lo qual se mostrá, com lo Dimoni procura à engendrar melancolias, y tristesas en los cors dels homens, y la devoció del Rosari las aparta, y remedia.*

Tres cosas diferents desempenyarán la veritat de aquest capitol. Lo primer del Venerable Pare Alonso Fernandez de la Companyia de Jesus, lo qual era tant devot del Rosari de Maria Santissima, que apenas lo deixava de las mans. Tormentavan molt los Dimonis à aquest bon Pare Alonso, y entre las moltas malas fetas, li feren la burla de ofuscarli è impedirli la claredat de la veu que Deu li habia donat, molt sonora, y graciosa per predicar la paraula de Deu, y li causaren una gran ronquera, de la qual quedá molt melancolich, y aflagit. Estant així ell en sa Celda, ò

apoyento entraren à tropell molts Dimonis, y per entristirlo mes li deyan ab molta burla, y menyspreu: *Abont está ara la Maria?* Y altres necedats, com dels Dimonis. Pero acudint lo Venerable P. Alonso à la Verge Santissima ab son Rosari, li aparegué la Mare de Deu, consolant à son devot, y fugits los Dimonis no solament lo curá dels mials del cos, que ells li habian fet, si que alegrá, y fortificá divinement à la sua bona ànima.

Lo segon exemple es de una dona, que profundament presa de sa melancolia, estava ja per llansarse en un pou, com tentava, è instigava lo Dimoni à ofegarse, pero la pogué detenir un bon home que li habia observat sa molta melancolia, esta dona era devotissima del Rosari de Maria Santissima, de manera que habia fet

un manto per la Verge del Roser, que era venerada en sa Capella; deslliurada de la desesperació que volía executar, lo home la acompanyá à dita Capella, ella li oferí, y presentá lo manto que li habia fet. Resá luego humilment son Rosari clara de potencias, donant moltas gracias à Maria Santissima, que la habia deslliurada de sa precipitació, y continuá quatre dias seguits en sa devoció, y acció de gracias, y Maria Santissima li doná perfectissima salut apartantli tota melancolía: vivint ella despres ab summa alegria, y christiandat, no deixant fins que morí la devoció del Rosari.

Lo tercer, es de un home, que per lo espay de divuyt anys visqué molt vexat, y atormentat del Dimoni, si alguna quietut tenia, nol deixava la summa melancolía, y tris-

tesa.

tesa. Un dia li vingué un bon impuls de anar à visitar à Maria Santissima del Roser, en la Iglesia de Freres Predicadors de la Ciutat de Parma, de la qual habia vist molts miracles, y ohint Missa en aquella Capella, així que lo Sacerdot acabá de dir lo Prefaci, se obriren las cortinas que tancavan, ò impedian la vista de la Imatge de la Verge, ab açó cayguè lo home al instant, pero li durá poch lo desmay, perque alsantse luego ab tots los sentits, se trobá sá, bo, alegre, y deslliurat dels treballs que tant temps ha-bia que los enemichs li donavan, y es que à vista de la Imatge, fugiren de son cos los Dimonis; lo home doná moltas gracias à Maria Santissima, continuá, y se encengué mes en la devoció del Sant Rosari, per tots los anys que Deu li doná de vida, des-

pres de seguit aquest favor de Maria Santissima.

CAP. XLII. *En lo qual se mostra, com la devoció del Roser, y de son Santissim Rosari, defensa, y cura de bruxerías.*

SI lo Sant Rosari te la virtut, perque lo Dimoni no puga mantenir esclavas las animas per la miseria de las culpas, ab que las ha enredadas, com consta de molts exemples ja escrits: no será admirable tinga eficacia, y virtut bastant esta santa devoció, no solament per preservar als que portan sobre, si resan lo Rosari, ò també los cure, y sia medicina als que pateixen de embruxats, y hetxisos. Pero antes de referir un miracle que prova la veritat, entre moltíssimas altres, es menester ensenyar als ignorants, que hi ha bruxas, etxisers, ò malas ani-

mas deixadas, ò deixats de la ma de Deu, que per pacte que tenen ab lo Dimoni expres, ò també implicit, fent algunas cosas que lo Dimoni los ha ensenyat, fan mal, y atormentan als cosos de sos próxims, ò à sos bens, son permisions de Deu nostre Sr. ocultas. També es menester saber, que si algú se pensa ser etxisat, ò embruxat per curar sos mals, no pot recórrer al bruxot, ò bruxa, perque donen remey; pues en cas que no erren lo pensament (com es mes facil errarlo) y no se poden curar de la Bruxeria, per ningun hetxiser, ò hetxisera; perque així cooperarian à altre pecat mortal, que faria la bruxa, ò bruxot, puix tal manera de gent no acostuman curar, sino ab altre maldat, ò bruxeria, y aixis es precis lo patir ab paciència, perque ab esta Deu li do-

norá lo Cel al pacient, y lo Infern à las malas animas , sino es que se convertescan com deuhen. Persó los paciens, que confessan , y combregan sovint, no fassan judicis , emprengan de veras lo encomanarse à Deu , y sobre totas las devocions, lo resar lo Rosari de Maria Santissima.

En la Ciutat de Parma , hi habia una Senyora noble , que se anomenava Elena. Estava esta Senyora hetxisada, patia tant , que al pareixer arribá à morir dels mals complicats de dolor que patia , essent continuos , è inexplicables los accidents. Estant ab grandíssim desconsol son marit , resolgué anar à pregar devant de la Imatge de Nostra Senyora del Roser, oferint fer dir dos Missas , y una presentalla en sa Capella. Quant torná de la Iglesia , y Capella , hisqué la

Senyora à rebreer à son marit sana,
y alegre, com si no agués tingut tre-
ball algun, li digué: luego que has
eixit de casa me he trobat bona, y
atribuesch la cura à Maria Santissia
del Roser. Cridaren luego al Pare
Exorcista, que acostumava conjurar
los Dimonis, que feyan lo mal à la
Senyora, y benehí la casa, luego re-
gonegueren caxas, y armaris, y obrint
una caxa torná à patir la Senyora
nous accidents, ab esta novedat re-
pentina; continuaren à regoneixer
la caxa, trobant en ella lo hetxis,
aspergintlo ab aygua beneyta lo
Exorcista lo cremá: feren novas pro-
metensas, y Dona Elena quedá per-
fetament curada, y devota del San-
tissim Rosari.

CAP. XLIII. *En lo qual se manifesta, com lo Rosari defensa als agonisants, y los fortifica, y consola Maria Santissima per esta santa devoció, quant estan en aquella trista hora.*

SEgons refereix lo Beato Alano de Rupe en la part 1. cap. 9. de son Psalteri, y també en la part. 4. Sermó 4. cap. 33. te promés la Verge Santissima als devots de son Rosari, y Confreres del Roser, que en la hora de la sua mort conseguiran perfeta llibertat, la qual se consegueix despres de la ultima batalla, y triunfo del enemich. Los promet que serán purificats ab la sanch purissima de son fill. Mes que encara en vida serán mudats de mals en bons, y de bons à millors. Ningú ha de dubtar que si nostra vida es una guerra continua contra nostres enemichs, ò de nostres enemichs de la

anima , contra nosaltres , quant ve la hora de la mort, y la hora en que trau totas las forsas , y astucias lo Dimoni, per perdre nostras animas, ab moltas trampas , procurant fernos caurer en pecat. Persó com la millor arma per defensarnos en tant terribles tribulacions, è inexplicables astucias de Sata-nás, sia lo Rosari de Maria Santissima, es molt profitós posar al coll del agonisant lo Rosari ; y los que assisteixen en sa mort, lo resen ab devoció especialment la segona part de ell , que conté los Misteris de Dolor , perque per las penas , y dolors que patí lo Redemptor en las horas de la passió, y mort innocentíssima, y gravissimas aficcions de la Mare Maria Santissima, tinga lo Senyor compassió de aquell pobre agonisant , contra lo qual está conjurat tot lo Infern, per perdre-lo.

Y perque se mogan los cors dels Christians , à socorrer ab lo Rosari à sos proxims deixant las penas del cos que pateixen, dirém algunas fieras tentacions , y tribulacions de la anima, y servirá lo seguent cas , per desempeño del titol. En la Ciutat de Zaragoza (refereix lo P. M. Baron en son llibre Remey universal Tom. 1. pag. 220) en lo any 1694. arribá à morir una Senyora anciana , y tant , que per esser tant vella ja no podia anar à la Iglesia. Era devotissima del Rosari, y lo deya ab tanta frequencia, que especialment en los ultims de sa vida , no se ocupava en altre cosa. Poch antes de morir la cometé una congoxa, que aparegué al Sacerdot que la assistia , que aquella era la hora de la sua mort , com així fou. Durá son treball , y angustia com un quart de hora , pero se refeu,

y torná en sos sentits , en esta sa agonia acudiren los Dimonis , tentantla fortament de desconfiansa de la divina misericordia; y ab blasfemias contra Deu, un dels mals esperits se posá entre lo Sacerdot , y la veu , ab que la assistia , à los ohidos de la pobre agonisant , y quant lo Sacerdot deya eridant ; crech en Vos Deu meu , lo Dimoni suggeria , renego de Deu , y en tot lo demés ho feya així. De aquesta manera durá aquella batalla un gran rato , de manera que veyan los circunstants à la moribunda ab grans apretos , y suors. Per fi se retorná de sentits , referí estas agonías, y ajustá , que en lo mes ardent de aquella batalla aparegué Maria Santissima brillant entre llums , y resplandors, portant en sa Santissima ma uns riquissims Rosaris , y ab ell com ab

un asot sacudí los Dimonis tentadors, y los apartá del aposento, fugint ells, y bramant ab sa infernal rabia. Consolá la Verge Santissima la moribunda, cessá la visió, y à poch rato de referir lo que se ha dit, morí la Senyora ab molta pau, quietut, y tranquilitat. Quant aquell célebre devot del Rosari S. Francisco de Sales estava per entrar à las agonías de sa mort, maná à algun familiar seu li senyis lo Rosari en lo brás. Algun altre familiar seu mogut de compassió, li volgué després traurerli lo Rosari, pensant que no podia servir sino de embarás, y pena; pero lo Sant se rèsistí, dientli; ara que espero la ultima batalla me vols llevar las armas que tinch de confianza? No ho vull, que ab lo Rosari de Maria Santissima pelearé ab valor, y confianza.

CAP. XLIV. *En lo qual se mostra, esser la devoció del Rosari, lo sufragi mes propi, despres del Sant Sacrifici de la Missa.*

A Qui manifestarém, que lo Santissim Rosari es la Almoyna mes pia, y mes agradable à Deu, (despres del Sant Sacrifici de la Missa) de to-
tas las que podem oferirli, en aquesta miserable vida, per sufragi de las animas del Purgatori, que es la tercera necessitat, de las mes principals, per la que han de oferir los Confreres la tercera part del Rosari, perque acceptant Maria Santissima, y Deu, nostra oració, se mouhen à abreviar, ò à mitigar la pena que los tatxa à las animas dels que moren en sa gracia, la Divina Justicia.

Sobra per desempenyo aquell exemple, que entre altres porta lo Beato

Alano, y Maluenda. De D. Alexandra en Aragó, celebrada per sa hermosura, y galas, la pretenian molts per Esposa, y persó causa de molts desafios: en un dels quals moriren dos Caballers, los parents dels quals mataren à Alexandra per venjansa, llevantli lo cap, lo llansaren en un pou, perque no pogués confesar. Però atenant Deu à la sua bondat, y misericordia, per alguna devoció que habia tingut Alexandra al Rosari. Volgué la Anima, quedás en lo cap de Alexandra sepultada en lo pou, per espay de sinch mesos, fins que lo P. S. Domingo, per especial revelació, y orde que li doná Maria Santissima arribá al lloch, aná al pou, cridant à Alexandra; hisqué lo cap, y posát sobre lo brocal, ò vottell del pou, confessá enterament ab dolor sos pecats, lo Sant li doná la ab-

solució, y així ab admiració, y pasmo de molts, estigué la llengua de Alexandra dos dias, resant los Rosaris que Sant Domingo li habia imposát en penitencia, y li digué: per la Divina Justicia, habia de patir en lo Purgatori set cent anys, los dos cents per aquelles dos morts desgraciadas que ella habia ocasionát, y los sinch cents per sos pecats propis que habia comés, en galas, y vanitats. Pero que esperava, que per los sufragis dels Confreres del Roser se li disminuïria tanta pena.

Espirá, y de allí à sent sinquanta dias (número de las Ave Marias, que conté lo Rosari) se aparegué la anima com à resplandent estrella al P. Sant Domingo, li doná las gracias, y de part de las altres animas del Purgatori, li encarregá, y demaná molt, que con-

tinuás la predicació del Rosari, fundació de sas Confrarias, y que los Confreres se recordassen freqüentament de las beneytas animas, perque las de sos parents, y amichs, y demés que per ells eixian del Purgatori, los afavorian, y afavoririan molt desdel Cel. Y encara digué, que los Angels, y Sants en lo Cel, anomenan ab nom de Germans als Confreres del Sant Rosari, y per ser Confreres del Roser los tenen molt especial amor.

CAP. XLV. Maravellós triunfo del Santissim Rosari, contra las prolongadas tentacions dels mals esperits, ab que procuran tentar las animas en la hora de la mort.

EN la Vila de Moyá, Bisbat de Vich, caygué malalta una dona à la qual agravantse la malaltia,

maná lo Metge li fossen administrats tots los Sants Sagraments. Feu avisar un Sacerdot de la mateixa Vila, perque la exortás, y dient que se volia confessar, y apartats tots los circumstants, li digué: Pare, sino per vosté jo sería condemnada. Y preguntant la causa, li digué: Pare per haberme confessat ab vosté dos, ò tres vegadas aconsellantme molt, que fos devota del Rosari de Maria Santissima, dient tenia per imposible, que ningun devot desta Senyora se pogués condemnar; emprenguí la devoció del Sant Rosari, habentlo resát per espay de dos anys y mitg los demás dias cumplert. Mes no obstant açó, nou anys ha que callo un peccat deshonest, lo qual may he gosát confessar encara que me animava molt, quant me confessava ab vosté.

Li preguntá lo Sacerdot, com es que quant lo Metge ordaná vos portasen lo Viatic, vehent-vos ab perills de la vida nol confessareu? Respongué: Pare, jo pensava tenir mes temps de vida; y com à la nit me aparegué un home disforme, gran, y molt lletg, y me digué, que à la altra vida noy habia pena, ni gloria, y aixis, que no tenia que confessar-men, que no men acabaria res, jo ho deixí estar. Cap à la matí-nada de la mateixa nit, me aparegué altre visió, la qual era mes resplendent que lo Sol, quant entra en un aposento, y viu en ella molt bé, que tenia figura de una Senyora, que passá ab molta pressa, dient: *Filla confessat, mira que la vida se te acaba.*

Li preguntá lo Confessor, si somiaba, ò estava dormida? Y respongué: No Pare, que estava tant desperta, com estich ara: Y animantla, à vista de aquell auxili, li torná à preguntar: perque quant vos portaren la Extrema-Unció, nous confessareu, estant desauciada de tots remeys humans? Respongué, que ja lo volia em-biar à buscar, pero que li habia tornat à apareixer aquella visió de aquell home disforme, y li digué las mateixas paraulas. Y al cap de poch rato li aparegué altre vegada, aquella visió her-masa, dientli: *Filla confessat, que sino per mi ja serias condemnada.* Y aixis, Pare me bull confes-sar. Y estant per ferse lo senyal de la Creu, di-gué

guè turbada: Pare, Pare, en aquell racó hi ha tants Dimonis, com hi ha pallas en un pallé, reclamá à la Verge Santissima, à la qual Sant Germá, anomena serenitat dels qui están turbats. Y lo Sacerdot aspergí aygua beneyta en forma de Creu; y ella digué: Pare, ja sen van.

Se confessá generalment de totes sas culpas, y pecats, derramant llagrimas, com altre Magdalena, animantla lo Sacerdot (també ab llagrimas de contento) à la paciència, humilitat, y à una total resignacio à la voluntat de Deu, y de sa Mare Santissima, confiant en los merits de la Sacratissima Passió, y mort de Jesu-Christ, y auxiliis que li habia fet la Reyna dels Angels.

Despres la exortava lo Sacerdot ab tot amor, y caritat: demanantli si li donava pena alguna cosa? Respongué: Pare jo estich tant contenta, que nom pesa altre cosa en esta vida, sino lo temps que he viscut malament, y espero en la misericordia de Deu, y de sa Mare Santissima, que aniré à gosar de sa dolça companyia, en la benaventurança, y me apar que estich mirant à Maria Santissima que me está esperant.

Visquè per lo espay de algunas tres horas, despres de haber confessat, ab una gran quietut de esperit, sens veurer visió alguna; antes sempre elevant los ulls al Cel, dient que estava mirant à la Reyna dels Angels que la estava esperant, lo que referí moltes vegadas, fins que

estant pera espirar, posá los braços en Creu, y ab un leve moviment doná lo esperit à son Creador. Quedant lo Confessor molt consolát, dient; que si en los dias de sa vida obra bona habia feta, fou en aquella ocasió, que cregné haber cooperat, ab lo Rosari de Maria Santissima, à la salvació de aquella anima.

Si per medi del Rosari complert, aixís patrociná Maria Santissima als pecadors, quant mes amarà als Justos? Quant mes afavorirá à aquells, que ab pureza de cor, y limpiesa de conciencia, se empleau devotament en las suas mes agradables alabanças, procurant sempre fer bonas confessions? La Santa Teresa de Jesus exorta à predicar, contra las confessions mal fetas, perque perden moltas animas.

Y en la vida de S. Pere de Alcantara se diu, que lo Senyor se digná revelar al Venerable Fr. Joan de Texeda, que lo major numero dels Christians, se condemnan per causa de las malas confessions.

CAP. XLVI. En lo qual se mostra, com la Verge santissima, per medi del Rosari deslliurá à un devot de una frida mortal.

EN lo any 1714. Joseph Altimira del Padró, Pages del lloch de S. Fructuos de Bages, Bisbat de Vich, Confrare, y devot del Santissim Rosari, desitjant cumplir ab la devoció de la Cédula, acudí à la Iglesia Parroquial, per

confessar, y combregar, y fer algunas devocions la matinada del dia de la Assumpció de nostra Senyora. Torná à dita Iglesia, per ohir la Missa major, quedantse alli per resar lo Rosari enter, y cumplir ab la hora que tenia senyalada en la Cédula, desde la una, fins à las dos de la tarde.

Habent ja resat, y ofert la primera part per la conversió dels pecadors, la segona à favor dels agonisants, y la tercera en sufragi dels Difunts: habent dit los Pares nostres acostumats, y donant gracias al Senyor, y à la Verge Santissima, quant sen tornaba à casa, encontrá dos Homens muntats ab caballs, y un altre à peu, tots armats (que cregué eran del destacament que dit dia habia eixit de la Ciutat de Manresa, y habia anat à dit lloch de Sant Fructuós) los quals lo detingueren, tractantlo mal de paraulas, anomenantlo Traydor, Voluntari, y altres oprobis.

Y no obstant los digué, que no cuydaba del que ells deyan, fentlos relació de aquellas obras bonas que habia fetas; habentli robat lo gambero, calçons, y sabatas, un de ells li dispará un tir de pistola, fentli entrar los taps, balas, y polvora per la boca, y tot passá coll aball, en tant que eccara tenia ditas balas dins de son cos, als 19. de Agost 1725. que confessá ab jurament tot lo succés, en presencia de Notari, y Testimonis.

Ventse tant mal ferit se llançá á terra implorant

rant continuament lo favor, y auxili de Maria Santissima: Que ja digué Sant Efren, que esta Senyora es piadosa auxiliadora, dels quis troban en los perills. Quant al cap de poch rato vent que los tres marxaren, ajudat de nostra Senyora se alçá, y restituhí en sa casa, ahont li fou administrát lo Sant Sagrament de la Extrema Unió. Y com per lo espay de tres dias, no se li aplicás remey algun, trobantse alentát per muntar à caball, passá à la Ciutat de Manresa, à conferirse ab Joan Castellví Cirurgiá, lo qual vista, y regoneguda la ferida, digué clarament, que habie de morir, y sens remey de dita ferida. Mes no obstant açó, feu lo Cirurgiá sas curacions, y Joseph invocant sempre à la Reyna Maria, curá de dita ferida ab molta brevedat. Lo que ell, y tots los demés atribuhiren à particular favor de Maria Santissima del Roser.

CAP. XLVII. En lo qual se mostra, com la Verge Santissima, per medi del Santissim Rosari, guarda de tempestats, y pedregadas.

EN lo any 1717. cerca mitg mes de Juny, se experimentá en la Vila de Puig Cerdá, y sa Comarca, tant, y tants grans tempestats, y pedregadas, que feren notable, y excessiu dany als fruyts. Dia hi agué, que tres vegadas amenzá la tempestat, y entre altres pedregadas, ne caygué una de tant malignant, y copiosa, que

malogrà à centenars de Carregas de blat ; de forma que despres de vint y quatre horas , encara en algunas parts humbrivolas , ni habia mes de un palm.

A vista de tant rigor , que amenasava , y dels temors de la gent , que temian perdre enterament la collita ; se recorregué à la protecció , y amparo de Maria Santissima del Roser , y despres del Santissim Rosari , que ab concurs de molta gent se deya tots los dias à cors en la Iglesia de nostre Pare Sant Domingo , se resá (desde aquell que caygué la gran pedregada) una Ave Maria à Maria Santissima tots los dias , peraque se dignas deslliurarlos de tempestats , y pedregadas , y guardar los fruyts , que estavan posats sobre la terra.

Quant repentinament se experimentá lo favor de Maria Santissima , à la qual Teodoro Lascaro Emperador , anomena : serenitat de aquells , ques veuen perseguits de las tempestats. Puix desde aquell dia , que se comensá à resar la Ave Maria , no caygué cap mes pedregada , y habentse continuat , fins que foren arreplegats los fruyts : per ultim se resá la Ave Maria , en acció de gracias à Maria Santissima , ab que una gran multitud de gent alabá la sua misericordia per haberlos socorregut (com piament cregueren) en aquell gran perill.

CAP. XLVIII. *De un Sacerdot, lo qual no pogué morir sens confessió, per virtut del Sant Rosari.*

H Abia en lo Ducat de Brabancia un Sacerdot, lo qual era molt devot de la Verge Maria, y així se feu Confrare del Sant Rosari, y deya cada dia lo Rosari. Aquest caygué en una molt gran malaltia, la qual li donaba molt gran dolor, y era tant gran, que cayent en una desesperació, prengué un gabinet, y se doná una mortal ferida. Ab lo dolor de la ferida, obligá la furia de malaltia, y tornant eu sí, y coneixent lo perill en que estava, recorregué al refugi de la Verge Maria, y del seu Sant Roser, suplicant-li, que no consentís morís sens confessar primer sos pecats. Fonch cosa maravellosa, que encara que segons era la ferida, ell habia de morir molt prest, no morí fins que ab molta contrició hagué confessat sos pecats, y rebuts tots los Sants Sagraments de nostra Santa Mare Iglesia Catholica Apostólica Romana Amen.

CAP. XLIX. *En que se mostra, com la Verge Santissima socorre als Infants, per portar los Rosaris al Coll.*

E N lo any 1718. en la Ciutat de Manresa en lo carrer dit Portal de Lleyda, Estasia Comellas criava un fill seu anomenát Joan Comellas de edat de quatre mesos y mitg poch mes,

ò menos, al qual lo dia onse de Febrer à la nit, sobrevingué repentinament un desassociado è inquietut tant gran, quel posá en un extraordinari continuo llanto sens tenir un punt de quietut, lo qual durá la major part de la nit, estant igualment tristos, y suspesos sos Pares, no sabent la causa de que podia provenir.

A la nit següent, que fou del dia dotse, repetí lo accident de aquella gran inquietut, y desassociado, lo qual posá tots los de casa en major cuydado, quant advertint Joan Casasayas, (Pare de dita Estasia, Avi del Minyonet) que de ninguna manera trobava repós, ni posát en los pits de sa Mare, ni tampoch en lo brassol, ni altres carinyosos remeys que tenen las mares, quant veuhen patir à sos fills, digué à las horas (ab una gran fé, y confiansa en Maria Santissima per medi del Sagrat Rosari, del qual era molt devot) que li possasen uns Rosaris al coll, quant al mateix instant que tin gué al coll los Rosaris, luego estigué asosegát, y ab tota quietut.

Lo que piament atribuiren à prodigi de Maria Santissima, à la qual donaren humils repetidas gracias, de la puntualitat ab que afavoreix à sos devots.

Aqui se veu puntualment verificat, lo que de la Reyna Santissima celebra Sant Efren, dient: que es presentissim auxili dels qui recorren confiats à la sua pietat, y clemencia.

CAP. L. En lo qual se mostra, com la Verge Santissima per medi de son Rosari deslliurá de ofegarse una dona.

A Ls catorse del mes de Juny de 1718. en la Ciutat de Manresa Monica Llupia Viuda, venint del seu hort, y patint una gran set entre las dos y tres de la tarde, sen entrá en casa de Agnés Culla, ahont hi ha un pati de una font, que continuament mana aygua, baix la qual hi ha una mitja lluna de ferro, per collocar los canters, y dessota hi ha una tina de quatre pams en quadro, y set pams de fondo, la qual reb la aygua de dit fondo.

Habent arribat dita Monica sola à esta Font trobá sobre la mitja lluna un canter ple de aygua, vehent que ab una ma sola nol podia traurer, aplicá las dos mans, pero lo pes de la aygua del canter la vencé, y la feu caure de cap dins la tina, que estava casi plena de aygua. Vehentse alli sola perduda, y destituida de tot auxili humá, que la pogués socorrer, reclamá de cor lo patrocini de Maria Santissima del Roser, de la qual era molt devota dient: *Verge Santissima, aqui tinch de acabar mos dias, així amparau la mia anima en aquest treball, y jassas la vostra voluntat.* Bella súplica per conseguir lo amparo de aquella Senyora, à la qual Sant Joan Damasceno anomena perpetua

patrocinadora de aquells que la honran, y alaban. Y Sant Joseph Himongrapho: *Patrocinium eorum, qui eam laudant.*

Habent ohit lo ruido Maria Morell, que estava en los quartos desobre de la Font prengué un canter, baixá al pati, entrá à la Font, y veu que sobre la aygua de dita tina ondejavan, y anavan unas fardillas, lo que fentli feredat, y horror se retirá un poquet, y ohí com si alguna persona glopejava, ò bebia de la aygua de dita tina, del modo glopejan, ò beuhen los que están en proxim perill de anegarse, quant luego eixint de allí, y referintho à Agnés Culla, temerosas, y asustadas donaren clamors de necessitat als quals acudí Geroni Guitart, y ventla sumergida, cap per avall, peus per amunt ab las faldillas que decentment la cubrian, y ventse impossibilitat de poderla trauer tot sol, acudiren altres; y discorrent lo modo per trauerla ab mes prestesa, Bernat Torres ajudat de altres la volgué trauer tirantla per las faldillas, y camisa, mes vehent que ab lo pes del cos se rompia una cosa, y altre procurá pendrerla per lo bras, y la tragué de la tina sens observarli sentit algun, ni mostrás de esser viva, judicant tots que era difunta, per veurerla tant morada, blava, y sens moviment, y respiració per espay de tres Credos.

Mes com la tingueren ab lo cap inclinat à terra,

terra, trahent aygua per la boca cemensá à respirar, no sens gran admiració de tots los circumstants, que estavan allí presents, puix tots la tenian naturalment per morta per haber estat mes de mitg quart sumergida dins de la aygua.

Y com anant recobrant poch à poch las primeras paraulas que digué, foren anomenant Maria Santissima del Roser, y que esta Senyora la habia deslliurada de aquell perill à la qual fervorosament reclamá vehentse desamparada en tanta necessitat, tots ho atribuhiren piament à singular favor de Maria Santissima, que se dignà socorrer à la sua devota; y tots aprengheren à ser mes devots del Santissim Rosari, per medi del qual la Serenissima Reyna dels Angels sempre ha acostumat; y acostuma a favorir à sos devots, habent observat Sant Agustí, que ja may se ha ohit à dir, que aquell que ha acudit à son amparo, aquell que ha implorat lo seu socorro, ò ha demanat lo seu favor, se quedás desamparát. Y alentant ab açó la sua confiansa, passava animós à demanar gracias à la que es liberal donadora de totas ellas.

CAPITOL LI. *En lo qual se mostra, com la Verge Santissima, per medi del Santissim Rosari, socorra las necessitats de aygua.*

EN lo any 1718. als primers del mes de Juny se experimentá en la Ciutat, y terme de Manresa una tant gran sequedat, y carestia de aygua, que las plantas, y fruits estavan ab evident perill de perdre-se y malograrse. Se recorregué à la protecció de Maria Santissima, la qual com diu Sant Antoni, es puntual ajudadora de tots los qui recorren à ella. Y després de dir lo Rosari à cors, en la Iglesia del Monastir de Sant Pere Martyr, del Orde de Predicadors, se resaba una Ave Maria, peraque la Reyna dels Angels se dignás socorrerlos ab pluja, y guardar tots los fruits, que estavan posats sobre la terra. Y per lo mateix efecte se cantavan immediatament los Goig à Nostra Senyora demanantli pluja; quant al cap de alguns dias se veu despatxada la petició, puix ploqué ab tanta abundancia, que quedá la necessitat socorreguda.

Semblant necessitat se experimentá en la mateixa Ciutat y Terme, als ultims del mes de Agost del mateix any, se recorregué de la propia conformitat al favor, y amparo de Maria Santissima, y en breus dias se veu també remediada la necessitat. En una, y altra ocasió

se digué la Ave Maria en acció de gracies à Nostra Senyora , per haberlos socorregut ab pluja.

Estos , y semblant exemplars aurian de alentar la nostra confiança , pera ampararnos de la Verge Santissima en las necessitats , tribulacions comunas , y universals , per medi del seu Santissim Rosari , lo qual resát à cors , ò en comunitat , es una rogativa en la qual se juntan en una plausible armoniosa alabansa las Oracions de molts devots : de tals pregarias afirman Sant Thomás , y Sant Ambros , que es impossible, que no sian ohidas.

CAPITOL LII. *En lo qual se mostra , com la Verge Maria Senyora Nostra , defensa en juy los pobres contra los poderosos , per virtut del Sant Rosari.*

UNa pobre dona (segons que ho escriu Mestre Alano de Rupe) portava un plet, y de gran importancia , ab unas Personas ricas , y poderosas , las quals ab los diners , y poder que tenian , ab donatius , y prechs pogueren tant , que corromperen lo Jutge , pera que donás contra Justicia en favor de ells , y contra la pobre dona. La qual no tenint amparo , ni socos de ningú del mon , per esser pobre , procurá de cercar lo socós del Cel. Y

així

així recorrent à la Verge Maria , feuse escriu-
 rer en la Confraria del Sant Roser , votá , y
 prometé à la Verge Maria , que tota sa vida
 diria lo Rosari. Valgué tant oçó , que après en
 breu temps , hagué victoria , y sentencia del
 plet , de tal manera , que tots conegueren , que
 per la ajuda , y socós de la Verge Maria , te-
 nint lo Jutge escrit la sentencia en favor del
 rich , y contra la pobre dona , y pronunciantla
 tres vegadas , sempre creyent que la pronun-
 ciava contra la pobre dona , totes las tres ve-
 gadas la pronunciá en favor de la dita dona , y
 tant conforme , que may pogué mudar paraula
 alguna , ni menos dir altra cosa.

F I.

GOIGS DE NOSTRA SENYORA del Roser mol devots.



Vostres Goigs ab gran plaer
cantarém Verge Maria
puix la vostra Senyoria
es la Verge del Roser.
Deu planta dins Vos Senyora
lo Roser molt excelent,
quant vos feu merexedora
de concebrel purament,
donant fé al Missatger,
que del Cel vos trametia,
Deu lo Pare, que volia
fosseu Mare del Roser.
Del Sant Ventre produhida,
la planta del Roser vert,
fonch dels Angels circuhida,
y servida ab gran con sert,

y resta pur, y sencer
vostre cos ab alegria,
quant parí en la Establía
lo Celestial Roser.

Quant los Reys devots sentiren
del Roser la gran olor,
ab la Estela junts partiren,
per adorar lo Senyor,
y trobaren ser lo ver
de Balám la profecía,
com vostra mercé tenia
en los braços lo Roser.

Gran delit vos presentava
vostre Fill resuscitát,
ab sinch Rosas que portava
en las Mans, Peus, y Costat,
per las quals lo Llucifer,
qui dels Sants lo Infern umplia,
fonch robat en aquell dia,
quant florí lo Sant Roser.

Reparada la gran erra
de Adám per mort cruel,
trasplantat fonch de la terra
lo Roser alt en lo Cel,
y pujant ab gran poder
lo partir nous entristia,
contemplant Deu com rebia
ab gran goig lo Sant Roser.

No fonch de menor estima
lo goig del Esperit Sant,

quant vingué de alta cima
en vostre Collegi Sant,
y regá aquell Planter,
que lo gran Deu elegia,
per estar en companyia
del Celestial Roser.

Vostra vida acabada
lo major dels goigs sentis,
com à Deu fos presentada
triunfant en Paradis,
y Senyora os volgué fer
el gran Or que possehia,
collocantvos com debia
baix la sombra del Roser.

Maná vostra Senyoria
als Frares Predicadors,
que de vostra Confraria
fossen Instituhidors;
y així ells la han fundada
obehint vostre volér,
dignament intitulada
Verge , y Mare del Roser.

TORNADA.

Puix mostráu vostre poder
fent miracles cada dia,
preservau Verge Maria
los Confreres del Roser.

ALTRES GOIGS DE NOSTRA SENYORA

del Roser, ques cantan en la Quaresma.



PUIX que Rosa molt suáu
Deu mon Fill me ha elegida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

Contemplau quant se mostrava
esser trist mon Fill en l' Hort,
que lo seu Cos sanch suava
esperant la trista mort:

tal pena perque entengau,
mes que tots la he sentida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

Contemplau ab ulls plorosos
lo meu Fill Rey del Senyors,
quins assóts tan rigurosos
ha sufrit pels pecadors;
y si tots ab mi plorau
veurèu quant fuí entristida:
lo Psaltiri presentau

quinze actes de ma vida.

Contemplau quant tormentaren
los cruels al Redemptor,
com de espinas coronaren
lo seu Cap ab gran rigot;
tals escarns si meditau,
quant me han adolorida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

Contemplau ab quanta pena
portava mon Fill la Creu,
perque fes cumplida esmena
dels pecats del Poble seu;
y encontrantlo si pensau,
de quin dolor fuí ferida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

Contemplau com me doblaren
los dolors ab gran augment,
quant mon Fill crucifiaaren
en la Creu estretament;
creyeu, y considerau,
que may fuí tant asligido;
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

Contemplau quant devallaren
à mon Fill de la alta Creu,
y en mos brassos lo posaren
tot nafrat de Cap à Peus,
qual esciguí contemplau

ab dolor tant fora mida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.
Contemplau qual me deixaren
quant mel prengueren del brassos,
y al sepulcre lo posaren
ab quant dolorosos passos;
si de mí os apiadau
en Soledat sumergida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.
Los qui per mí desitjau
alcansar gloria cumplida,
lo Psaltiri presentau
quinze actes de ma vida.

ALTRES GOIGS DE NOSTRA SENYORA
dol Roser, ques cantan en lo Advent.



DITXOSA sou Maria
Santissima, y Divina,
tesor de gran valia,

y Rosa sens espina
dels Angels melodia.
Verge gloriosa,
dulcissima , y amena,
y tant gloriosa,
que sou de gracia plena,
per vos Verge molt digne,
humil , mansa , y benigne,
favor Deu nos envia , &c.

O Rosa florida,
gentil , y agraciada,
dels Angels servida,
y dels Sants adorada,
de Terra , y Cel Senyora,
Reyna , y Emperadora,
del alta Monarquia , &c.

Sol de gran bellesa
que al mon illumina,
Gloria sens tristesa,
de Or molt rica mina,
de Vos naix la llum pura,
Deu com a criatura,
y en vostres pits se cria , &c.

Rosa fresca , y bella,
suau , y olorosa,
resplendent Estrella,
de Deu Mare , y Esposa;
dels pecadors amparo,
y del mon tot reparo,
de tots salut , y guia , &c.

Vida , y dulsura,
y esperansa nostra,
summa hermosura,
debant la qual se postra
del mon la gentilesa,
y apar gran baxesa
la major gallardia , &c.

Sou hermosa Lluna,
y Mare de Deu alma,
y sou sola y una,
que en tot portau la palma
del Roser viva planta,
segons la Iglesia canta,
y Mare de tots pia , &c.

Font clara , y Divina,
que moltes gracias mana,
pedra rica , y fina
de virtuts Soberana,
del Sol estau vestida,
y de Vos naix la vida,
que à Vos sola es debia , &c.

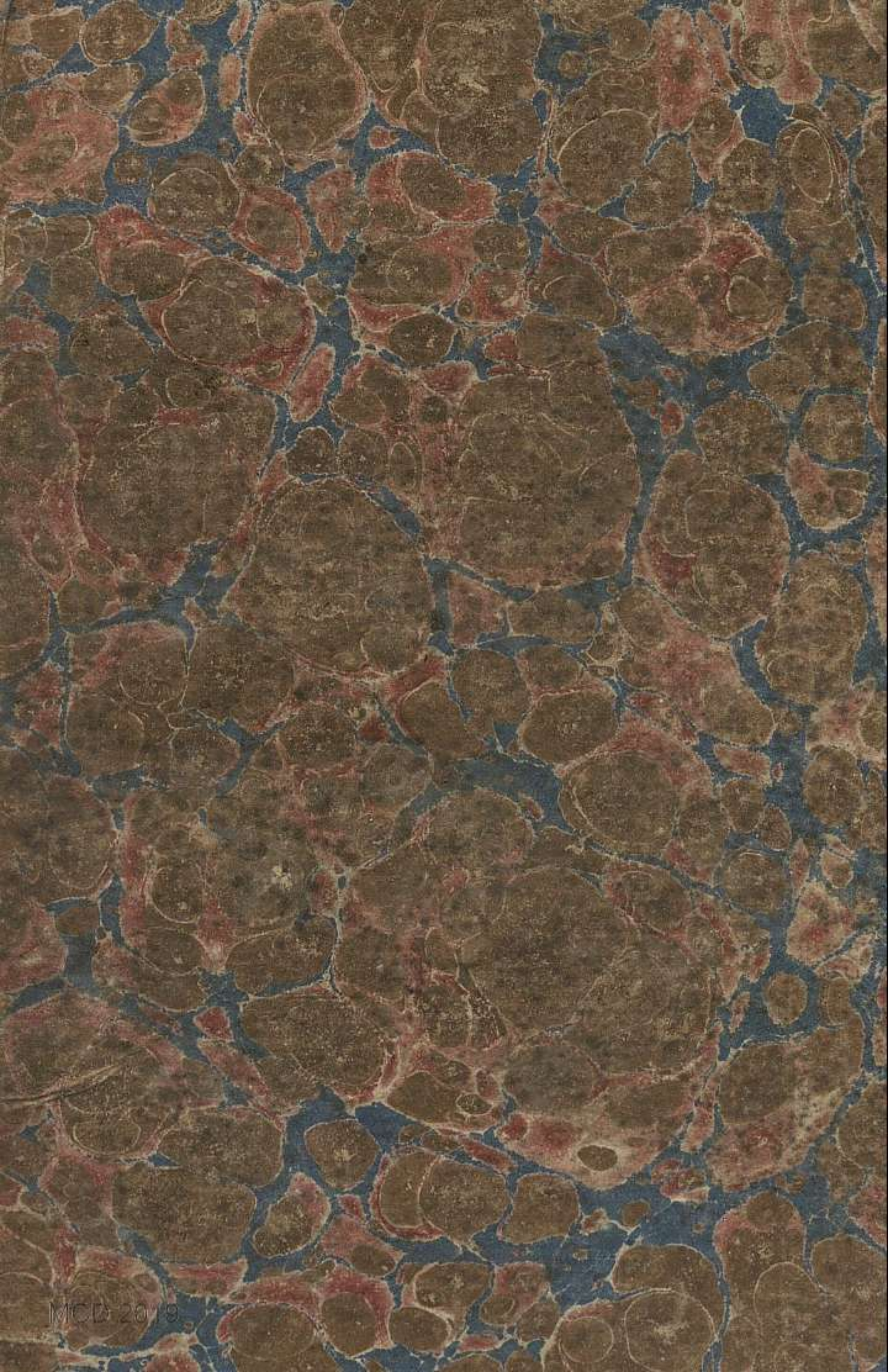
Reyna piadosa
gran es vostra privansa,
puix sou tant ditxosa,
que ningú tal alcansa;
teniunos en memoria,
y alcansaunos la Gloria
en nostre ultim dia , &c.

ARCHIVO
MARIANO

Biblioteca

VOLUMEN N.º 7519







MICD 2019